

Gorenjski Glas

TOREK, 30. DECEMBRA 2014

LETO LXVII, ŠT. 104, CENA 1,70 EUR, 14 HRK | ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK | ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH | INFO@G-GLAS.SI | WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Srečno 2015

Prihaja priložnost za sočutje in strpnost.

MARIJA VOLČJAK

Po nenavadno toplem božiču je v hipu prišla zima in v novo leto vstopamo s snegom in mrazom. Morda je to znak, da nas čaka običajno leto – lepa pomlad, vroče poletje in prijetna jesen. Že s tem bomo zadovoljni, če nam bo služilo še zdravje, bomo pa srečni, tako kot si želimo in voščimo te dni.

Saj poznate modrost, da prevelike želje prinesejo žalost in trpljenje. Spomnite se, kako so nam obljubljali drugo Švico in za zgled postavljali nordijske države. Kaj nam je to prineslo? Le razočaranje in jezo. Zaželimo si, da bi bili gluhi za

politične puhlice, priložnost je kot naročena, saj so voditelji novi na praktično vseh ravneh. Včasih se zdi, da ni moč ničesar spremeniti, da je vse določeno, toda zgodovina pozna veliko primerov, kako so pogumni posamezniki stvari obrnili v skupno korist.

Prihaja priložnost za sočutje in strpnost, saj bo minilo sedemdeset let od konca druge svetovne vojne, haaško sodišče pa bo določilo mejo s Hrvaško. Bomo zmogli stvari sprejeti takšne, kot so, in se ne bomo več izgubljali v preteklih mitih? Čas je, da ustvarimo mit o naši samostojni državi, mit, ki bo povezoval vse Slovence.

V novo leto vstopamo s snegom in mrazom. / Foto: Tina Dokl

Gorenjska banka išče vlagatelja

Jutri, v sredo, bo potekel rok, do katerega mora Gorenjska banka izvesti ukrepe za okrepitev kapitalskega položaja. Po neuradnih informacijah se za nakup banke zanima ruska Expobank.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Ko je vlada na začetku decembra določila predlog zakona o organu in skladu za reševanje bank in predlagala državnemu zboru, da ga sprejme po nujnem postopku, so se razširile govorice, da se s sprejetjem zakona mudi zato, ker bo treba reševati novo banko, pri tem pa so v javnosti omenjali tudi Gorenjsko banko. Guverner Banke Slovenije Boštjan Jazbec je pred dnevi zavrnil takšne špekulacije in zagotovil, da na državno pomoč ne čaka nobena banka.

Kot je znano, je lani stresni test za Gorenjsko banko pokazal, da bi ob predpostavki

izrazito negativnih makroekonomskih scenarijev lahko do konca prihodnjega leta imela 328 milijonov evrov kapitalskega

primanjkljaja. Banka Slovenije je takrat banki postavila rok, da do konca letošnjega junija okrepi kapitalsko ustreznost s povečanjem

prihodkov, z večjo izterjavo kreditov, z unovčevanjem zavarovanj pri slabih kreditih, s prodajo terjatev, dokapitalizacijo, iskanjem novih investitorjev ter izvedbo drugih ukrepov; marca letos pa ji je ta rok zaradi že izvedenih ukrepov, ki so prispevali k precejšnjemu zmanjšanju pričakovanega kapitalskega primanjkljaja in k visoki kapitalski ustreznosti, podaljšala do konca tega leta. »Do danes je večina ukrepov izvedena, pričakovani učinki pa realizirani. Količnik kapitalske ustreznosti trenutno že presega 14 odstotkov,« so včeraj pojasnili v Gorenjski banki.

V Gorenjski banki potrjujejo, da so njihove aktivnosti usmerjene tudi k pridobivanju novega (tujega) investitorja.

Ponudbe ne bodo dopolnili

Unior je Občino Cerklje kot edinega potencialnega kupca za nakup RTC Krvavec pozval k dopolnitvi ponudbe, a župan tega ne namerava storiti.

JASNA PALADIN

Cerklje – Unior Zreče, ki prodaja RTC Krvavec, je k nakupu pozval trideset potencialnih investitorjev in

pričakoval vsaj štiri nezavezujoče ponudbe, a prejeli so le eno – 98,5-odstotni delež bi kupila Občina Cerklje na Gorenjskem.

► 2. stran

AKTUALNO

Prazniki napolnili hotele

V gorenjskih turističnih krajih so bili že med božičnimi prazniki hoteli dobro zasedeni, med novoletnimi prazniki pa predvidevajo, da bodo povsem zapolnili nastanitvene zmogljivosti.

3

KRONIKA

Katjo so iskali brezuspešno

Kar 132 reševalcev in prostovoljcev je konec tedna neuspešno iskalo od 25. decembra pogrešano Katjo Sodja iz Bohinja. Katjina družina tudi prek Facebooka še naprej zbira informacije o pogrešani.

10

SNOVANJA

Mnogim je pomerila kosti

»Vedno sem mojim doma rekla, vse vas imam nadvse rada, ampak tudi antropologijo imam zelo rada,« poudarja prof. dr. Tatjana Tomazo Ravnik, ena naših redkih strokovnjakinj za fizično antropologijo.

12, 13

SNOVANJA

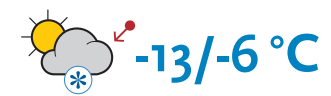
Gorenjec, ki je objavil že 127 knjig!

Ivan Sivec je najproduktivnejši slovenski pisatelj, v zadnjih letih tudi med petimi najbolj brani. Njegova statistika je neverjetna: 127 objavljenih knjig! Pisateljsko pot je začel kot novinar pri Gorenjskem glasu.

14–16

VREME

Delno jasno bo, danes in jutri bodo možne kratkotrajne snežne plohe. Še bo pihal šibak severovzhodni veter.

jutri: delno jasno

Ponudbe ne bodo dopolnili

◀ 1. stran

A tudi ta ponudba naj ne bi izpolnila njihovih pričakovanj, zato so občino pozvali k dopolnitvi. »V slovenskem gospodarskem prostoru je trenutna ponudba za prodajo drugih slovenskih smučišč precejšnja, zato so razmere za prodajo zelo neugodne. Uprava družbe meni, da sedanji čas ni najbolj primeren za prodajo in zato le-ta tudi ne bo zaključena za vsako ceno, ampak pod pogoji, ki ohranjajo interes za vse deležnike,« so izpostavili v Uniorju, kjer še pravijo, da se bo

prodaja nadaljevala, če bo občina dopolnila ponudbo, drugače bo prodajačasno ustavljena. »Podjetju Unior smo se že zahvalili za njihov odziv, a ponudbe ne nameravamo dopolniti. Na podlagi javno dostopnih podatkov smo ocenili, da je naša ponudba korektna in na mestu. Osebnost ne bi bil presenečen, če bi natančen pregled vseh področij družbe in ocena infrastrukture pokazala, da je cena podjetja še nižja od naše ponudbe. Prodajalce smo zato povabili na sestanek takoj po novem letu,« pa nam je povedal župan Franc Čebulj.

Dražgoške prireditve enajstega januarja

Dražgoše – Osrednja svečanost 58. prireditve Po stezah partizanske Jelovice bo v nedeljo, 11. januarja 2015, ob 12. uri pri spomeniku Cankarjevemu bataljonu v Dražgošah. Svečanost bo na dan, ko so Nemci pred 73 leti dokončno zlomili odpor Cankarjevega bataljona, požgali vas, 41 domačink in domačinov pa pobili. Slavnostni govornik bo akademik dr. Anton Vratuša, na praznični dan pa bodo v Dražgoše vodili številni pohodi. V spomin na pobite domačine bo zjutraj tudi maša v dražgoški cerkvi, ki je bila zgrajena po vojni. Staro so Nemci po zavzetju vasi požgali. Temeljni kamen za novo cerkev sv. Lucije je bil položen leta 1964, blagoslovljena pa je bila leta 1968. Organizacijski komite dražgoških prireditev vodi Drago Štefe.

Volivci nagrajujejo jasne ideje

S proslavo na Sv. Jakobu na dan samostojnosti in enotnosti so se tudi letos spomnili 23. decembra pred 24 leti, ko je množica obiskovalcev pri tamkajšnji cerkvi v mrazu in snegu ob kresu čakala rezultate plebiscita.

MATEJA RANT

Sv. Jakob – Zbranim se je malo po polnoči pridružila večina ministrov prve demokratično izvoljene slovenske vlade s predsednikom Lojzeto Peterletom na čelu. Med zbranimi na Sv. Jakobu je bil namreč tudi Nace Polajnar, ki se je po besedah pobudnika vsakoletne slovenske samostojnosti na Sv. Jakobu Janeza Šušteršiča okrog 19. ure obrnil na predsednika tedanjega izvršnega sveta Lojzeta Peterleta in zahteval, da se vlada udeleži njihovega srečanja, saj prej ne bodo odšli s hriba. »To je bila mogoče malo čudna zahteva, a se je malo po polnoči uresničila,« se je namuznil Šušteršič in dodal, da je bil to res neverjeten dogodek. »Šlo je za srečanje oblasti z ljudstvom na najvišjem nivoju – 807 metrov visoko,« se je še pošalil in povsem resno dodal, da so tisto noč kot enakopravni delili najgloblja čustva, od veselja do pričakovanja, pa tudi tesnobe.

V spomin na ta dogodek zdaj na dan samostojnosti in enotnosti vsako leto

Letošnji slavnostni govornik na Sv. Jakobu je bil dr. Dimitrij Rupel. / Foto: Gorazd Kavčič

pripravijo slovesnost, ki se vedno začne z mašo za domovino. Tokrat jo je daroval ljubljanski nadškof metropolit Stanislav Zore. Pred cerkvijo je zbrane nagovoril tudi župan Nejc Smole, slavnostna govornika pa sta bila predsednik Združenja za vrednote slovenske osamosvojitve Aleš Hojs in dr. Dimitrij Rupel, zunanji minister v prvi slovenski vladi. »Danes praznujemo najpomembnejši dan v slovenski zgodovini. Ni ga dneva, ki bi bolj usodno spremenil tok naše države

oziroma bolj usodno vplival na to, da danes Slovenci živimo v svoji državi,« je poudaril Hojs. Dimitrij Rupel pa je spomnil, da so se nekateri pomembni dogodki slovenske pomladi zgodili pozimi. Konec leta 1989 je namreč nastala koalicija Demos, naslednjo zimo pa se je zgodil plebiscit, na katerem je bila utemeljena samoodločba slovenskega naroda in njegovo preoblikovanje v samostojno, neodvisno državo. »Ti časi niso bili pomembni samo za Slovenijo, ampak ves svet

– rušili so se zidovi, odpirale meje, samodržci so se bolj ali manj dostojno poslavljali ... Končala se je hladna vojna med vzhodom in zahodom in začela se je širitev zahoda proti vzhodu.« Ob tem se je vprašal, ali bi Slovenci lahko ustanovili svojo državo tudi pozneje, po prelomnem času konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja, pri čemer je omenil težave prebivalcev Kosova, pa Kataloncev, Palestincev, Škotov Danes je po njegovih besedah Slovenija pred podobnimi izzivi kot leta 1990. »Za njihovo rešitev bo potrebno sodelovanje, skupno delo tako imenovane levice in desnice,« je še poudaril in dodal, da več kot devetdeset odstotkov volivcev, ki so se udeležili plebiscita, ni bilo za levico ali desnico, ampak za Slovenijo. »Volivci nagrajujejo jasne ideje in široke koalicije,« je dejal in dodal, da bi namesto utrjevanja enostranskih koalicij spet potrebovali sodelovanje in skupno delo vseh bistvenih delov družbe, kot se je to zgodilo leta 1990.

Biba v stečajnem postopku

Kranj – Okrožno sodišče v Kranju je odločilo o stečajnem postopku podjetja Biba 1989, trgovina in storitve, iz Kranja. Upniki lahko do vključno 11. marca 2015 prijavijo svoje terjatve ter ločitvene in izločitvene pravice v stečajnem postopku. Za stečajnega upravitelja so imenovali Dušana Taljata. Iz podjetja Biba so sporočili, da je trgovina Biba, ki je nazadnje poslovala na Cesti Jaka Platiše, pred tem pa v nakupovalnem centru Mercator na Primskovem, do nadaljnjega zaprta.

Kmalu tudi nov bankovec za dvajset evrov

Kranj – Evropska centralna banka in nacionalne centralne banke z evrskega območja so že dale v obtok nova bankovca iz serije Evropa za pet in deset evrov, pred dnevi pa so sporočile, da bodo 24. februarja prihodnje leto razkrile še novi bankovec za dvajset evrov, in hkrati tudi napovedale, kdaj ga bodo dale v obtok. Novi bankovec bo podobno kot bankovca za pet in za deset evrov vseboval dodatne zaščitne elemente in ga bo še težje ponarediti kot sedanje »stare« bankovce.

Novoletna voščila

MATEVŽ PINTAR

V tokratni anketi smo sodelujoče po telefonu spraševali, na kakšen način najraje voščijo znancem, prijateljem in sorodnikom (tistim, ki jim ne uspejo

voščiti osebno) za praznike. Zanimalo nas je tudi, kako bodo preživel letošnji božični večer.

Po pošti pošlje voščilnico 60 odstotkov vprašanih, 21 odstotkov jih znancem, prijateljem in sorodnikom

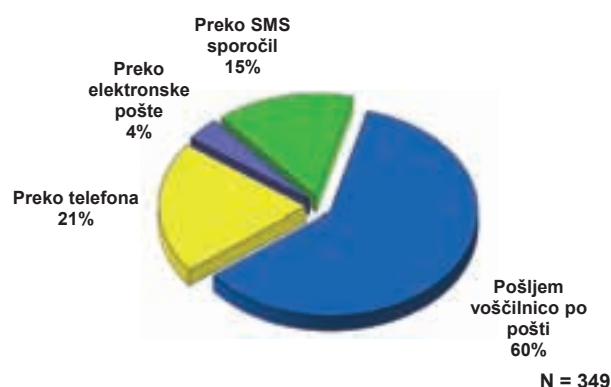
vošči po telefonu, 15 odstotkov jih pošlje SMS-sporočilo in štiri odstotki voščijo preko elektronske pošte.

Da bodo letošnji božični večer preživel v družinskem krogu, nam je odgovorilo 83 odstotkov vprašanih, osem odstotkov jih bo obiskalo polnočnico, štiri odstotki bodo božični večer preživel s prijatelji, pet odstotkov

pa jih v času anketiranja še ni vedelo, kako bodo preživel božični večer.

Hvala vsem, ki ste si vzeli čas za našo anketo. V zahvalo smo vam ponudili brezplačne izvode Gorenjskega glasa. Če bi ga želeli naročiti, nas pokličite v kontaktni center invalidskega podjetja v Škofjo Loko na številko 04/51 16 440.

Na kakšen način najraje voščite znancem, prijateljem, sorodnikom za praznike?

Kako boste preživel letošnji božični večer?

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme MAJDA KORBAR iz Komende.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Srečno in zdravo leto 2015!

Skupaj z vami, cenjeni naročniki, smo dočakali zadnjo, stočetrto številko Gorenjskega glasa v letu 2014, zato nam ne preostane nič drugega, kot da se vam zahvalimo, da ste bili celo leto z nami, da ste sodelovali v nagradnih igrah in križankah, in da ste Gorenjski glas uporabili tudi za to, da ste vaša sporočila, kot so mali oglasi, osmrtnice, zahvale, prenesli po celotni Gorenjski. Danes in jutri bosta minila v znamenju priprav na silvestrovanje, zato naj vas obvestimo, da bo jutri, v sredo, 31. decembra, Gorenjski glas odprt od 7. do 12. ure. Ker bo prva številka Gorenjskega glasa izšla po urniku že v petek, 2. januarja, vas prosimo, da materiale za objavo v petek oddate danes do 15. ure ali jutri do 11. ure. Hvala za razumevanje. Hkrati vas vabimo, da si v avlo Gorenjskega glasa v Kranju pridete ogledat jaslice, s petkom, 2. januarjem, pa lahko že plačate letno naročnino, pri čemer prejmete visok popust, si izberete darilo, na vašo željo pa vam postrežemo še s kavico (podrobnosti na strani 23).

Želimo vam srečno, zdravo in s soncem obsijano leto 2015!

Nagrajenci

Nagradna križanka iz GG št. 103 z geslom Silvestrsko presečenec je Ahačič Tomaž Fogl z vstopnico za koncert Perič & Grašič nagrajuje Janeza Bozovičarja iz Kranja, Janeza Kunšiča iz Mojstrane in Joži Bizjak z Golnika. Čestitke!

Prazniki napolnili hotele

V gorenjskih turističnih krajih so bili že med božičnimi prazniki hoteli dobro zasedeni, med novoletnimi prazniki pa predvidevajo, da bodo povsem zapolnili nastanitvene zmogljivosti.

M. A., M. R., A. S.

Bled, Bohinj, Kranjska Gora

– Turistični delavci na Bledu ter v Bohinju in Kranjski Gori so se v teh dneh zlasti razveselili snega, zaradi katerega se bo pri njih ustavil kakšen gost več, ki bi ga sicer agencije usmerile v kraje, kjer so se že prej razveselili snežne odeje. Na splošno so z rezervacijami za novoletne praznike zelo zadovoljni, saj jim bo nastanitvene zmogljivosti večinoma uspelo povsem zapolniti.

Na Bledu so bili po besedah direktorice Turizma Bled Eve Štravs Podlogar med božičnimi prazniki hoteli zasedeni od 50- do 60-odstotno, za novo leto pa so že zdaj zmogljivosti večinoma povsem zapolnili, zadovoljni pa so tudi z zasedenostjo zasebnih sob. »Dobe bivanja so tu sicer navadno krajše, medtem ko v hotelih znašajo od tri do štiri dni.« Tudi po novem letu računajo še na hrvaške goste, ki bodo do 8. januarja na počitnicah, ter goste iz Rusije in Srbije, za katere se bodo prazniki šele začeli. Med gosti je ta čas približno deset odstotkov Slovencev, med tujci pa prevladujejo Angleži, Italijani, Nemci, Hrvat, Maltežani ... Kot zanimivost je Eva Štravs Podlogar še navedla, da so zasedene tudi vse tako imenovane glamping hiške v blejskem

Sneg je v Kranjsko Goro že v ponedeljek privabil množico ljubiteljev zime. / Foto: Marjana Ahačič

kampu. V prihodnje lahko po njenih besedah v večji meri računajo še na agencijske goste, ki so jih agencije doslej preusmerjale v kraje, kjer so imeli sneg. »Pri tem se pokaže, kako pomembno je povezovanje smučišč, saj je bilo v preteklih dneh mogoče smučati zgolj na Krvavcu, medtem ko so imeli v Kranjski Gori snega zgolj za vzorec, na Voglu pa so smučarsko sezono začeli zgodaj, a so morali vmes za dva tedna prekiniti.«

Čeprav še ni bilo snega, so bile kapacitete v Kranjski Gori za božič kar dobro, čeprav ne stoodstotno zapolnjene, je povedala Mirjam Žerjav, direktorica kranjskogorskega

zavoda za turizem. Zato zdaj, ko je tudi Zgornjesavsko dolino končno pobelil sneg, za novoletne praznike pričakujejo polno zasedenost vseh kapacitet. Tradicionalno gostje v tem času prihajajo iz Slovenije, Velike Britanije, Italije in Hrvaške, nekaj je tudi ruskih turistov.

Žičničarji so že uspeli pogoniti žičnice Mojca 1, Mojca 2 in Kekec. Ker so zdaj tudi temperature dovolj nizke za izdelavo kompaktnega snega, bodo v prihodnjih dneh lahko odprli tudi druge dele smučišča. Že v ponedeljek zjutraj so bile pripravljene tudi tekaške proge, in sicer v Ratečah, od Planice do Tamarja krožna proga za

smučarski tek za hotelom Kompas v Kranjski Gori.

Klemen Langus iz Turizma Bohinj je s trenutno zasedenostjo v Bohinju zadovoljen, s snegom pa opazajo tudi porast rezervacij. »Trenutno smo po zasedenosti kapacitet nekje na 80 do 85 odstotkih, pred novim letom pa še pričakujemo porast, tudi po zaslugi snega in posledično odprtja smučišča na Voglu.« Računajo pa tudi še na hrvaške goste, ki se jim po novem letu začinjajo zimske počitnice. Pravo sezono so s 60 centimetri novozapadlega snega odprli na Voglu, kjer obratujejo žičnice Brunarica, Storeč in Orlove glave.

Gorenjska banka išče vlagatelja

◀ 1. stran

V Gorenjski banki so dodali, da so aktivnosti usmerjene tudi k pridobivanju novega investitorja, pri tem pa komunikacija poteka z nekaj tujimi vlagatelji, ki izkazujejo zanimanje za vlaganje. Konkretnih informacij v zvezi s tem zaradi zaupnosti postopkov ne morejo dati. Po pisanju časnika Delo se za Gorenjsko banko zanima ruska Expobank, z njo naj bi banka tudi že podpisala sporazum o sodelovanju. Expobank je v zadnjih dveh letih kupila tri regionalne banke in eno lizinško hišo. V Gorenjski banki pa naj bi se po navedbah Dela

poleg z Expobank pogovarjali tudi s predstavniki dveh ameriških skladov.

Na vprašanje, naslovljeno Banki Slovenije, ali je Gorenjska banka izvedla potrebne ukrepe za okrepitev kapitalskega položaja oz. kdaj predvidoma bo ocenila, ali so izvedeni ukrepi zadostni, so iz Banke Slovenije sporočili, da ukrepov zoper posamezne banke ne morejo komentirati, še manj naprej najjavljati morebitnih predvidenih ukrepov. »Banka Slovenije je zoper Gorenjsko banko na podlagi ugotovljenega kapitalskega primanjkljaja že ukrepala ter bo tudi nadalje – na podlagi dokumentov, posredovanih od banke.«

Z novim letom začnejo delovati finančni uradi

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – Deset carinskih in šestnajst davčnih uradov se bo z novim letom združilo v šestnajst finančnih uradov, od tega bo petnajst regionalnih uradov: Brežice, Celje, Dravograd, Hrastnik, Kočevje, Koper, Kranj, Ljubljana, Maribor, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo mesto, Postojna, Ptuj in Velenje ter še Posebni finančni urad v Ljubljani. Sedeži finančnih uradov bodo

na sedežih dosedanjih davčnih uradov. Neposreden stik z davčnimi zavezanci bodo še naprej omogočale finančne pisarne, ki bodo delovale na 48 lokacijah v Sloveniji, med drugim tudi na Jesenicah, v Radovljici, Trzinu, Škofji Loki, Kamniku in Domžalah. Za zavezance se pri poslovanju s finančno upravo ne bo nič spremenilo, novo pa je to, da bo finančna uprava z novim letom začela uporabljati tudi nov znak.

Svetniki prižgali zeleno luč za Spar

Na zadnji letošnji seji so medvoški občinski svetniki med drugim sprejeli občinski podrobni prostorski načrt, s katerim so na območju nekdanje tovarne Color omogočili gradnjo trgovskega kompleksa.

MATEJA RANT

Medvode – Investitor, podjetje JVG namerava na tem območju zgraditi poslovno-trgovski center, v katerem bo imela osrednje mesto trgovina Spar, del objektov pa bo namenjen še za poslovno in stanovanjsko dejavnost. V pritličnem delu bosta ob trgovini Spar še gostinski lokal in trgovina s tekstilom, poleg tega pa predvidoma še drogerija, cvetličarna, frizerski salon in optika, v nadstropjih pa bo prostor za pisarniško-storitvene dejavnosti. Svetnike pa je znova zmotilo zlasti 178 parkirišč pred objekti, zaradi katerih so imeli vrsto pripomb že pri obravnavi osnutka odloka o občinskem podrobnem

prostorskem načrtu za to območje. Že takrat so od investitorja zahtevali, naj premisli o gradnji podzemnih garaž, kar pa je investitor zavrnil, saj naj bi bilo to neizvedljivo zaradi finančnih razlogov.

»Želim, da bi bilo v najbolj elitnem delu Medvode več zelenih površin, ne samo parkirna mesta. Medvode namreč tako ne bodo več zelena vrata glavnega mesta, ampak samo parkirišče,« je svoje nasprotovanje predlogu odloka, zaradi katerega je predlagala celo umik te točke z dnevnega reda seje, utemeljila svetnica Alenka Žavbi Kunaver. Svetniki umika točke kljub temu niso podprli. Kot je opozoril Dragan Djukić, so

imeli vsi možnost pripomb in predlogov že v času javne razgrnitve odloka in javne obravnave, ki pa se je ni udeležil nihče. To je prenetilo tudi Darinko Verovšek, ki se je strinjala, da gre za elitno lokacijo, na katero mnogi gledajo z nostalgijo. »A ne vem, če bomo v sedanjih časih še uspeli dobiti investitorja za to območje, če bomo zadevo tik pred vrhom ustavili.« Nekaj pripomb z obravnave osnutka je investitor vseeno upošteval, predvsem so povečali delež zelenih površin. Župan Nejc Smole je svetnike še seznanil, da so se uspeli z investitorjem dogovoriti, da bo financiral tudi gradnjo krožišča in navezovalne ceste ob železnici. Svetnika

Romana Robasa pa je zanimalo, ali ima investitor podpisana pisma o nameri tudi za druge lokale v novozgrajenih objektih. Direktor podjetja JVG Jure Paušer je pojasnil, da osnovo predstavlja pogodba s Sparom. »To bo magnet tudi za ostale, a za pisma o nameri je še prezgodaj.« Zatrnil je še, da za te lokale vlada zelo velik interes. Kljub precej burni razpravi so na koncu svetniki sprejeli odlok skupaj z amandmajem župana, s katerim so skrajšali rok za uveljavitev odloka, in sicer ta stopi v veljavo takoj po objavi v Uradnem listu. Kot je razložil župan, bo to znak potencialnim investitorjem, da so tudi sami pripravljeni pohitati.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Petermel, Mateja Rant, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir;

stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

VODJA OGLASNEGA TRŽENJA

Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, sredo od 7. do 16. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: Moja Gorenjska, Letopis Gorenjska (enkrat letno), TV okno in osemnajst lokalnih prilog. / Trisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,70 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vključeno DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Praznovali z Borisom Kopitarjem

SUZANA P. KOVAČIČ

Tržič – Bil je to res lep večer, so se strinjali stanovalci in zaposleni Doma Petra Uzarja na nedavni praznični večerji in se razveselili obiska pevca in voditelja Borisa Kopitarja, ki se ga ustavit ni dalo, ko pa je rekel, da namerava zapeti kar 46 pesmi.

Čila stoletnica Metka Kavčič je prebrala novoletno voščilo, mikrofon ji je pridržal kar Boris Kopitar. / Foto: Primož Pičulin

Premierno je nastopil pevski zbor zaposlenih v domu, v domski kuhinji so pripravili slavnostno večerjo, torte z ognjemtom, prijetno druženje s pesmijo in plesom pa je trajalo čez popoldne in še v večer. »Prav lepo je, da smo

skupaj v dobrem in slabem – kot v pravem domu,« je povedal stanovalec Stane Nadižar. Navzoče je v imenu vseh stanovalcev pozdravila tudi čila stoletnica Metka Kavčič: »Smo na koncu starega leta in zato izrekam zahvalo požrtvovalnemu vodstvu, spoštovani direktorici in vsem sodelavcem, ki za nas

skrbijo, da ne samo preživimo, ampak da tudi doživimo mnogo lepega za razvedrilo. Imamo se fajn. « Kavčičeva je svoj nagovor sklenila z besedami: »In še kakšen Silvestrski poljub bi se fajn prilegel.«

Na plaži nazdravili s penino

Na silvestrovo bo Vili Resnik ogrel Jesenice, Kranj in Tržič si bosta delila Tomaža Ahačiča - Fogla. Zimsko idilo na najdaljšo noč v letu lahko doživite v nekaterih planinskih kočah. V bohinjskem koncu vaška mladina oživlja star običaj – otepanje, na Bledu pa pripravljajo polnočno vodno simfonijo.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V gorenjskih mestih bodo silvestrovanja večnoma na prostem. Kranj in Tržič si bosta delila Tomaža Ahačiča - Fogla, v Kranju bo na Slovenskem trgu nastopil tudi Marko Vozelj, v Tržiču bodo staro mesto ogreli Ognjeni muzikanti. V Športno dvorano Podmežakla na Jesenice prihaja Vili Resnik. V Škofji Loki boste lahko nazdravili na Mestnem trgu, za glasbeno razpoloženje bo skrbel Gino s skupino. V Radovljici bo silvestrska zabava tradicionalno na Linhartovem trgu v družbi Gorenjskega kvinteta. Na Bledu bodo za zabavo poskrbeli Gregorji, na Blejski promenadi pa pripravljajo polnočno vodno simfonijo. V Bohinju posebno pozornost posvečajo ohranjanju starih običajev, kot je otepanje, po katerem so mladi, neporočeni moški, godni za vojaške, nekdanje obiskali vse hiše v vasi, voščili za praznike, na koncu pa na skupni prireditvi zaplesali z dekleti. V Srednji vasi, Bohinjski Češnjici in Jereki vaška mladina običaj oživlja na silvestrovo.

Dobrodošli v hribih

Planinski dom na Zelenici bo odprt 31. decembra čez dan in v noč, je povedal oskrbnik doma Matjaž Proje. Imajo sicer že napovedane goste, ki bodo imeli praznično večerjo in bodo v domu prespali, vendar bodo vrata odprta tudi za naključne planince. »Hrane in pijače bo dovolj za vse, imeli bomo glasbo v živo. Do planinskega doma bo ratrak že čez dan naredil pot iz ljubeljske

Že pred novim letom so po Gorenjskem potekale številne prireditve (posnetek je s Pravljic v Kranju), še posebej razigrano pa bo verjetno na silvestrovo. / Foto: Gorazd Kavčič

smeri, da ne bo treba gaziti po celem snegu,« je še dejal Proje. Tudi Silvestrovanje v Domu pod Storžičem bo, resda imajo prenočitvene kapacitete že zasedene z rezervacijami, tiste planince, ki jo bodo ubrali gor in dol, pa oskrbnika zakonca Markič vabita, da se jim pridružijo in kaj dobrega pojedjo pri njih. V nedeljo je bil sneg sicer še premehak za utrditev proge za sankanje od doma proti Grahovšam, danes je morda podlaga že prava.

V Domu v Tamarju imajo napovedano zaključeno družbo, vendar bosta oskrbnika zakonca Bernik poskrbela tudi za naključne goste. Zunaj pri leseni kočici pred domom bodo postregli s toplimi napitki in tudi s hrano, če si bo kdo želel. V nedeljo so do doma uredili tekaške proge, čeprav je zanimivo: v nedeljo je v dolini pod

Poncami zapadlo manj snega kot npr. v Kranju. Krekova koča na Rativcu na 1642 metrih nadmorske višine bo odprta po sistemu pr ide, kdor pride, vsak pa je dobrodošel. Zvesti bodo ostali domači ponudbi, zadišalo bo po pečenci, zelju in pečenki. Če bo kdo omagal, pa oskrbniki obljublajo, da bo šel v dolino lahko naslednji dan.

S smučišča do sankališča

Na Kravcu naj bi hotelski gostje in tudi okoliški silvestrovali na Plaži, ker pa so napovedane zelo nizke temperature, ki bodo na 1600 metrih še kakšno stopinjo nižje kot v dolini, so silvestrovanje za hotelske goste predstavili v restavracijo. Peter Vogelnek iz RTC Kravec je za 90 njihovih gostov napovedal zabavo do jutranjih ur z glasbo v živo. »Na

Plaži pa bomo nazdravili s penino in pripravili manjši ognjemet,« je še dejal.

Ne pozabite na otroška silvestrovanja, če imate manjše otroke ali pa ste mladi po srcu. Na Bledu in v Tržiču se obeta prijetno silvestrsko popoldne, blejsko ledeno dvorano bo obiskal tudi tržiški talent Stiven Rahman, v Tržiču pa bodo imeli ledeno deželo s škratovo proizvodnjo daril. Seveda pride Dedek Mraz, je že obljubil. Po najdaljšem dnevu in noči v letu ste prvega že vabljeni na sankanje: na Mišouhu so v polnih pripravah dan in noč z lopatami v rokah, kot je povedal Domen Gruden, in upajo, da bodo razmere naklonjene prvim sankaskim spustom v prvem dnevu novega koledarskega leta. Sankališče Mišouh leži približno šest kilometrov iz Škofje Loke v smeri Železnikov, sankaska proga pa je dolga 2,5 kilometra.

En sam pok je preveč za žival

Največ pobegov živali se zgodi v prednovoletnem času, ko je pokanje petard prisotno skoraj na vsakem koraku. Neodgovorno je tudi nepremišljeno podarjanje živali, opozarjajo pri Društvu za zaščito živali Kranj.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Pri Društvu za zaščito živali (DZZŽ) Kranj so opozorili na pereča problema prazničnega časa, to je na uporabo petard ter drugih pirotehničnih sredstev in na nepremišljeno podarjanje živali: »Marsikatero žival doleti usoda odraslega darila, torej darila, ki je bilo še pred nekaj meseci majhno in ljubko, sedaj pa je odraslo

in zahteva svojo nego, kar je za marsikoga že preveč. Nepremišljeno podarjati živali je neodgovorno, posledica pa kup zapuščenih, napol odraslih živali nekaj mesecev kasneje. Žival ni igrača, saj postane družinski član tisti trenutek, ko prestopi prag našega doma.«

Drugi dejavnik je uporaba za živali izredno motečih pirotehničnih sredstev. Poki petard imajo za posledico beg

prestrašenih živali, ki se marsikdaj končna tragično; pes, ki se strga z vrvice, konča pod kolesi avtomobila. »Ni leta, v katerem se ne bi zgodila vsaj ena taka tragedija. Zato v tem času polagamo na srce vsem lastnikom živali, še posebej psov, naj jih na sprehode vozijo čez dan in jih ne spuščajo s povodca. Lastnike psov, ki živijo v utah in na dvoriščih, pa pozivamo, da pse vsaj v tem obdobju preselijo v

notranje prostore,« še svetujejo pri DZZŽ Kranj. Glasniki poki veliko slabega naredijo tudi drugim živalim, povzročajo dezorientacijo ptic, ki se prestrašijo in preusmerijo svoj let v napačno smer. To povzroča dodatno izgubo energije in povečano potrebo po hrani, ki je v zimskem času že tako primanjkuje. Za majhne živali je lahko že en sam pok razlika med življenjem in smrtjo.

9. SILVESTROVANJE ZA OTROKE

31.12.

15.00

LEDENA DVORANA BLED (NOVA LOKACIJA)

Čarovnik Grega
STIVEN RAHMAN ter Glasbeni studio osminka

- Dedek mraz bo obdaroval vse prisotne otroke
- Nastop mladih drsalcev blejskih klubov
- Možnost drsanja in izposoje drsalk ter mnoga druga presenečenja

www.silvestrovanje-bled.si

VSTOP PROST

INFRASTRUKTURA BLED

Most najprej odprli za osebna vozila

Prebivalci Brebovnice in Žirovskega Vrha se lahko v dolino znova peljejo po najkrajši povezavi čez nov most, ki so ga odprli minulo sredo.

MATEJA RANT

Žirovski Vrh – Nekaj dni pred božičem so se prebivalci Brebovnice in Žirovskega Vrha razveselili novega mostu, ki je spet skrajšal njihovo pot v dolino. Nov most so zgradili na mestu starega, ki je bil ob oktobrskih poplavalah tako poškodovan, da so ga morali zapreti za ves promet. Ob ogledu so tudi ugotovili, da so poškodbe tako obsežne, da ga ni smiselno popravljati, zato so se odločili za gradnjo novega, je pojasnil župan občine Gorenja vas - Poljane Milan Čadež.

Izvajalec Topos Hotavlje je nov most začel graditi 20. novembra in ga končal v rekordno hitrem času. Prvi avtomobil je čez novi most v Todražu zapeljal že 22. decembra, za tovorni promet pa ga bodo predvidoma odprli po 5. januarju prihodnje leto, ko bo beton dosegel vsaj minimalno priporočeno trdnost, je še razložil župan. Slovesno odprtje

V Todražu so minulo sredo odprli nov most proti Žirovskemu Vrhu. / Foto: Roman Kavčič

mostu so pripravili na predbožični dan. Župnik Gregor Luštrek ga je blagoslovil, trak pa so prerezali predsednica krajevne skupnosti Gorenja vas Mirjana Možina, direktor Toposa Tomaž Potočnik in župan Milan Čadež. Naložba, ki jo bodo v celoti pokrili iz občinskega

proračuna, je bila po županih besedah vredna 47.580 evrov, zajemala pa je izdelavo projektne dokumentacije ter rušenje starega mostu in izdelavo novega s pripadajočim kamnitim oblaganjem struge in tlakovanjem struge pod mostom. »Še vedno pa ostaja grenak

priokus, saj je ta strošek, ki bo zelo obremenil občinski proračun, nastal zaradi neurejene struge potoka Brebovnščica. Če bi pristojne državne institucije strugo primerno vzdrževale, bi bil strošek bistveno manjši ali pa ga sploh ne bi bilo,« je še dejal Čadež.

Učijo se spoštovati različnost

Na Osnovni šoli Jakoba Aljaža v Kranju so ob dnevu samostojnosti in enotnosti pripravili prav posebno proslavo, saj so učenci deklamirali Zdravljico v kar desetih različnih jezikih.

Zdravljica prijetno zveni tudi v drugih jezikih, kar so na proslavi dokazali učenci OŠ Jakoba Aljaža. / Foto: Tina Dokl

VILMA STANOVNIK

Kranj – »Našo šolo obiskujejo učenci različnih narodov in kultur in zato različnost in medkulturnost poudarjamo kot kvaliteto sobivanja. Trudimo se, da je del vzgoje tudi spoštovanje vseh ljudi in narodov. Prav tako poudarjamo pomoč med sošolci,« je ob letošnji proslavi ob prazniku, dnevu samostojnosti in enotnosti, ki ga tradicionalno pripravljajo na Osnovni šoli Jakoba Aljaža, povedal ravnatelj Milan Rogelj.

Praznovanje so letos namreč pripravili ne le s pesmijo in plesom, temveč so učenci deklamirali Zdravljico v ruskem, hrvaškem, bosanskem, albanskem, srbskem, bolgarskem, makedonskem, italijanskem, moldavskem in nemškem jeziku, prav vsi po vrsti pa so poželi glasen aplavz sošolcev. Dejstvo je

namreč, da naša himna oziroma France Prešeren v svoji sedmi kitici Zdravljice nagovarja narode k medsebojni spravi in miru.

Tako je v današnjem času povezovanja narodov in migracij Zdravljica lahko za zgled, tega pa se še kako zavedajo na šoli, ki jo obiskujejo učenci toliko različnih narodov in kultur. V letošnjem letu so na šoli dali še poseben poudarek pomoči sošolcem, ki je del projekta Dvig socialnega in kulturnega potenciala v lokalnih skupnostih. Kot je povedala profesorica naravoslovja Andreja Longer, učenci prostovoljno nudijo pomoč mlajšim učencem, pomagajo pa tudi učencem, ki so se priselili iz drugih držav in še ne zanj slovenskega jezika. Tako jim pri pouku prevajajo, pomagajo jim pri domačih nalogah, obiskujejo jih tudi na domu.

Na štefanovo so blagoslovili konje

V petek, ko je godoval sveti Štefan, zavetnik konj, so tudi v številnih gorenjskih krajih pripravili že tradicionalno blagoslovitev konj.

JANEZ KUCHAR

Kranj – Na Gorenjskem je bila blagoslovitev konj v Naklem, v Srednji vasi pri Šenčurju, na Križu pri Komendi, na Kupljeniku nad Bohinjsko Belo, na Blejski Dobravi, v Žirovnici, na Štefanji Gori, v Hrašah pri Smedniku in še v nekaterih krajih.

V Srednji vasi pri Šenčurju se je blagoslovitev pri podružnični cerkvi sv. Radekunde udeležilo 96 konj, ki jih je blagoslovil šenčurski župnik Urban Kokalj. Lastniki živine pa so v cerkvi ponesli okoli glavnega oltarja ročno izrezljane figurice konj in krav, ki so jih položili na oltar, ter molili za zdravje živine. Ključar Jože Stopar se je zahvalil vsem, ki so organizirali blagoslovitev konj, pa tudi vsem tistim, ki so pomagali pri obnovi zvonika in freske svetega Krištofa na spodnji strani cerkve. Med gosti so bili tudi župan občine Šenčur Ciril Kozjek in prejšnja župana Miro Kozelj in Franc Kern. Gospodinj iz

Srednje vasi so številnim obiskovalcem ponudile domače pecivo in tople napitke. Vsi konjeniki so prejeli tudi spominska darila.

Nekoliko drugačen običaj blagoslova za zdravje konj in druge živine poznajo na Križu pri Komendi, kjer med sveto mašo v cerkvi blagoslovljajo

lesene figurice živine ter sol, ki jo potem zmešajo med krmo živine. Kot je dejal domačin Ivan Hlade, je običaj star že vsaj tristo let. Lastniki so na blagoslovitev prignali skupno 35 konj.

Blagoslov konj in soli je bil letos tudi pri podružnični cerkvi sv. Štefana v hribovski

vasici Štefanja Gora pod Krvavcem. Pripravilo ga je Konjensko društvo Krvavec s prizadevnim predsednikom Tonetom Gubancem, udeležilo pa se ga 30 konjenikov iz vasi pod Krvavcem in sosednjih občin. Konje je blagoslovil šenčurski kaplan Marko Mohor Stegnar.

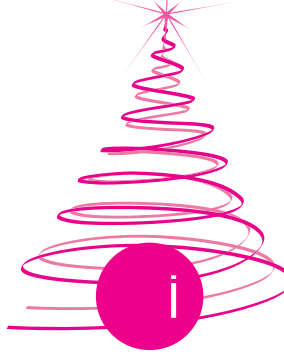
Blagoslovitev konj v Srednji vasi pri Šenčurju

Vsak četrtek delavnica za razvoj

Jezersko – V pripravi razvojne strategije za Občino Jezersko se bodo ves januar vrstile delavnice pod naslovom Prihodnost Jezerskega – delavnice za razvoj. Delavnice bodo ob četrtek ob 18. uri v dvorani Korotan. V četrtek, 8. januarja, bo prva pod naslovom Jezersko na svetovnem turističnem zemljevidu, 15. januarja Društva kot motor socialnega življenja, 22. januarja Prihodnost Jezerskega v očeh mladih (za mlade so prvo delavnico pripravili že decembra) in 29. januarja Poslovne priložnosti in vizije obrtnika ter Izkoristimo naravne danosti za kmetijstvo in gozdarstvo.

www.gorenjskiglas.si

Srečno,
uspešno,
zdravo
2015

Specialistična
parodontološka
zobozdravstvena
ambulanta

dr. Mateja Žvokeelj Igličar
Specialistka parodontologije

Vrečkova ulica 3
SI-4000 Kranj
T: 082052635
E: paro.link@gmail.com

Spektakel v ledu

Čudovit zimski ambient ledenih slapov v slikoviti soteski Mlačca pri Mojstrani je tudi letos prizorišče tradicionalne, že trinajste postavitve predstave živih jaslic, imenovane Spektakel v ledu.

Foto: Primož Pičulin

Ob koncu spektakularno-poučne predstave nastopajoči skupaj z obiskovalci zapojejo Gruberjevo Sveto noč.

SAMO LESJAK

Mojstrana – V predstavi tokrat sodeluje petindvajset mladih igralcev iz igralcev iz celotne Gorenjske. Prevladujejo glasba, petje in ples – posebej slednji predstavlja igralcem izziv, saj plesati v derezah ni mačji kašelj – še posebej za pastirčke in angele, ki stojijo v ledeni steni. Predstava v režiji Nataše Cotman in Elizabete Skumavc je ohranila osnovno svetopisemsko zgodbo Jezusovega rojstva, posebnost pa so dodatne štiri zgodbe iz našega vsakdana, ki se prepletajo z glasbo in zanimivimi koreografijami. Sporočilo predstave, ki jo povezuje ta angel Ariel in padli angel Mamon, je svarilo, naj ne zapademo v nezdravo pretirano tekmovalnost, ki nam jemlje veselje do življenja. »Trudili smo se, da zgodba ne bi postajala belo-črna, ampak smo trudili pokazati, kako težko je včasih slediti sebi, svojim željam in pričakovanjem; kako težko je izluščiti, kaj nas zares osrečuje – ko se nam želja

izpolni, ostajamo podobno prazni kot na začetku,« o sporočilu predstave pravi Elizabeta Skumavc.

Predstava je ohranila nekaj pirotehničnih efektov, ki še poudarijo lepoto ledu, ko se ognjene iskricke podajo na skakljajoč sprehod po ledenih stenah. Sicer pa obiskovalci lahko ponovno uživajo v lepotah Ledenege kraljestva. Po grajskem hodniku pridejo do ogromnega ledenega prestola, na katerem se najmlajši lahko tudi povzpnejo. Sprehodijo se lahko po parku ledenih vrtin ter do vodnjaka želja. Ne da se prešteti vseh skulptur, svečk, obokov, velbov, rožic, lampijonov, smrekic, vodometa, jezerc in okraskov iz ledu. Poseben čar dodajo ledu bakle: v njihovem soju ledene svečke oživijo, zatrepajo in zaplešejo. V enega od štirih jezerc je vstavljen vodomet, ki ga je letos mojster ledu Pavel Skumavc odstrl, tako da se še lepše vidi osvetlitev s podvodnimi reflektorji. Predstava bo na ogled še vsak dan od 1. do 4. januarja ob 16., 17. in 18. uri.

HALO-HALO GORENJSKI GLAS
telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201-42-00, faksu 04/201-42-13 ali osebno na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrtega do 11. ure! Cene oglaševanja in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki glasov Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDTVJE

Silvestrovanje za otroke in odrasle

Tržič – Na Trgu svobode bo jutri, v sredo, 31. decembra, od 15. do 18. ure potekalo veliko otroško silvestrovanje. Silvestrovanje za odrasle z Ognjenimi muzikanti in z nastopom Tomaža Ahačiča - Fogla pa se bo začelo ob 22. uri.

Kranjska Gora – Jutri, v sredo, 31. decembra, bo ob 17. uri poleg hotela Ramada Resort & Suites od 17. do 19. ure potekalo otroško silvestrovanje, ob 21. uri pa se bo začelo silvestrovanje za odrasle s skupino Jovi band.

V Hiši čez cesto

Milje – V Hiši čez cesto na Miljah 11 bodo podaljšali novoletne praznike z ljudskim petjem, in sicer v petek, 2. januarja, ob 19.30. Še vedno si lahko ogledate razstavo jaslic in seveda muzej. Ogled je možen v petek, 2. januarja, od 17. do 19. ure, v soboto, 3. januarja, in v nedeljo, 4. januarja, od 14. do 17. ure.

Tekmovanje v smučarskih skokih za dekleta

Žiri – Na veliki skakalnici v nordijskem centru se bodo v soboto in nedeljo, 3. in 4. januarja, za točke FIS pokala pomerile skakalke iz predvidoma šestih držav Evrope. Oba dneva se bo tekmovanje začelo ob 9.30.

Za otroke

Preddvor – V Info centru Preddvor bodo v soboto, 3. januarja, ob 10. uri otroci lahko prisluhnili knjigi z naslovom Zarja, kraljična snega in po njej likovno ustvarjali.

Kranj – V prostorih Mestne knjižnice Kranj se otroci lahko udeležijo: delavnic Čarobni prsti s Taro Jovanovič in Matejo Grandovec vsak ponedeljek in četrtek od 17. do 19. ure, delavnic za predšolske otroke Igriva knjižnica s Tino Kuralt od ponedeljka do petka od 16.45 do 18.30, Igralne urice s Taro Jovanovič in Matejo Grandovec pa so na sporedu vsak ponedeljek od 10. do 12. ure.

IZLETI

Novoletno srečanje na Kališču

Tržič – Izpred Osnovne šole Tržič bodo tržiški planinci v soboto, 3. januarja, ob 8. uri krenili na vzhodno stran Storičiča, na novoletno srečanje na Kališču. Prijave sprejema Stanko Koblar na številki 040 527 808.

Do zavetišča v Gozdu

Tržič – Mladinska skupina Planinskega društva Tržič v soboto, 3. januarja, odhaja na planinski izlet. Ob 9. uri bodo izpred tovarne Peko krenili pod Kriško goro, natančneje do planinskega zavetišča v Gozdu, kjer jim bodo postregli celo s kremnimi rezinami.

PREDAVANJA

O miri in kadilu

Kamnik – Predavanje Matjaža Mastnaka o miri in kadilu bo v ponedeljek, 5. januarja, ob 19. uri v dvorani Matične knjižnice Kamnik. Ob rojstvu so se Jezusu poklonili sveti trije kralji in ga obdarili z zlatom, kadilom in miro. Zlato in kadilo sta znan vsem, miro pa se srečujemo samo še šestega januarja, na dan Svetih treh kraljev. Na predavanju bo Matjaž Mastnak pojasnil, od kod izvirata obe rastlinski smoli, kako ju pridobivajo, predstavil bo nekaj zanimivih zgodovinskih zgodb o teh dveh prastarih kulturnih rastlinah. Predavanje bo popestril z lastnimi fotografijami iz domovine obeh rastlin.

OBVESTILA

Simultanke z mojstri in prvaki

Kranj – Šahovska sekcija Tomo Zupan Vzajemna vabi danes, v torek, 30. decembra, ob 17. uri v prostore kranjske mestne knjižnice na igranje šahovskih simultank z mojstri in prvaki.

Igranje igre go

Kranj – Člani društva Kranj vabijo vsak torek med 17.30 in 19.30 v mladinsko sobo kranjske knjižnice, kjer boste z mentorji lahko razvijali večšine kombinatorike, vizualizacije in potrpežljivosti ter se drugače zabavali ob zanimivi družabni igri.

Gledališki tečaj

Škofja Loka – V Martinovi hiši na Mestnem trgu 26 se bo v petek, 2. januarja, začel gledališki tečaj, ki je namenjen vsem, ki jih zanima igranje in poklic igralca brez starostne omejitve. Oblikovala in vodila ga bo Nadja Strajnar Zadnik v sodelovanju z JSKD Škofja Loka. Informacije: Nadja Strajnar Zadnik, 031 511 781, nadja.strajnar@hotmail.com

Vodenje po utrdbi na Golem vrhu

Gorenja vas – Glede na vse večje povpraševanje po rednem organiziranem vodenju po utrdbi so se na Občini Gorenja vas - Poljane skupaj z vodniki odločili, da začnejo s stalno prisotnostjo vodnikov v utrdbi na Golem vrhu, in sicer vsako prvo soboto v mesecu ob 10. uri. Predhodne prijave niso potrebne.

LAS-ova družinska rekreacija

Škofja Loka – V mali telovadnici OŠ Cvetka Golarja se bo v soboto, 3. januarja, ob 17. uri začela LAS-ova družinska rekreacija. Program ni zastavljen tekmovalno, temveč rekreacijsko in zabavno. Edini pogoj za udeležbo je, da z otroki pridejo na rekreacijo tudi njihovi starši. Udeležba je brezplačna, prijave niso potrebne. Prinesite le športno opremo in pijačo.

KONCERTI

Koncert Mance Izmajlove in Benjamina Izmajlova

Križe – V Kulturnem domu Križe bo 10. januarja koncert Mance Izmajlove in Benjamina Izmajlova. Serija 100 srčnih koncertov je niz koncertov po malih kulturnih domovih z željo napolniti srce čim večjemu številu poslušalcev. Vstopnice so v predprodaji v TPIC-u od ponedeljka do petka med 9. in 16. uro.

Božični koncert

Rateče – Danes, v torek, 30. decembra, bo v cerkvi Sv. Duha ob 18.30 božični koncert, katerega organizator je KD Odmev – MePZ Kranjska Gora.

Božično-novoletni koncert

Zgornje Gorje – V soboto, 3. januarja, se bo ob 18. uri v Farni cerkvi začel božično-novoletni koncert Ženskega pevskega zbora Lipa Društva upokojenecv Radovljica, ki ga vodi zborovodkinja Elizabeta Demšar Zupan.

LOTO

Rezultati 104. kroga – 28. decembra 2014
6, 13, 15, 22, 30, 36, 38 in 29
Loto PLUS: **4, 5, 6, 9, 19, 35, 38 in 34**
Lotko: **4 7 6 7 9 8**

Sklad 105. kroga za Sedmico: **560.000 EUR**
Sklad 105. kroga za PLUS: **565.000 EUR**
Sklad 105. kroga za Lotko: **100.000 EUR**

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena 12. decembra 2014 v Gorenjskem glasu, je bilo podjetje Avtohiša Vrtač, d. o. o., iz Stražišča pri Kranju.

Nagrajenci:

1. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW GOLF SPORTSVAN – **Stanko Berguš**, Jesenice
  2. nagrada: enodnevna uporaba avtomobila VW POLO – **Dragica Roblek**, Kranj
  3. nagrada: poklanja Gorenjski glas – **Joži Bizjak**, Golnik
- Nagrajencem čestitamo!

Spoštovani uporabniki poštne storitev!

Obveščamo vas, da bo pošta 4273 Blejska Dobrava, 2. februarja 2015 pričela delovati kot pogodbeni poštni na istem naslovu.

Delovni čas pogodbene pošte 4273 Blejska Dobrava:

ponedeljek–petek:	8.00–18.00
sobota:	8.00–12.00

Na pogodbeni pošti lahko opravite večino storitev povsem enako kot na običajni pošti:

- oddate pisemsko pošiljko ali paket,
- dvignete pošiljko, ki vam je pismonoša ni uspel dostaviti,
- vplačate obrazec UPN ali pošno nakaznico, položite ali dvignete gotovino na oz. z osebnega računa ali hranilne vloge Poštne banke Slovenije ter dvignete gotovino prek POS-terminala ob predložitvi kartic Maestro, MasterCard, American Express, Diners Club in Visa,
- kupite znamke, vrednostne kartice, dopisnice, paketno embalažo, pisemske ovojnice, voščilnice in razglednice,
- pravne osebe, ki imajo TRR pri Poštni banki Slovenije lahko opravijo negotovinsko plačilo, polog in dvig gotovine v omejenih zneskih ter preverijo stanje na računu.

**SAMO DO
ODPRODAJE
ZALOG!**

TOTALNA ODPRODAJA

OMEJENA KOLIČINA VOZIL MODELNEGA LETA 2014
ZNIŽANA KAR DO 6.600 EUR!

Popolnoma opremljeni športni

pro_ceed

že za neverjetnih

9.990 EUR

do **6.000 EUR** popusta

3,7 l/100 km

Vrhunski terenec

SPORTAGE že za

16.990 EUR

do **6.600 EUR** popusta

5,2 l/100 km

Večnamenski karavan

ceed
Sportswagon

4,2 l/100 km

že za

12.190 EUR

do **6.150 EUR** popusta

POSEBNA UGODNOST
+4x

ZIMSKÉ PNEVMATIKE

ZA 1 EUR

OB NAKUPU NOVEGA VOZILA KIA

The Power to Surprise

KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana, 01/58-43-425 www.facebook.com/KIASlovenija

MEDVODE: ČREŠNIK 01/361-22-50; KRANJ: NASMEH 04/235-17-77;

BLED: AMBROŽIČ 04/574-17-84

Kombinirane porabe goriva: 3,7 – 8,5 l/100km, emisije CO₂: 97 – 197 g/km CO₂. Emisijska stopnja: EURO 5. Emisije NOx: 0,01 – 0,16 g/km.

Akcija velja do odprodaje zaloga za vozila modelno leto 2014 na posebni ponudbi. Cena 9.990 EUR velja za pro_ceed 1.4 CVVT FUN, popust 6.000 EUR velja za pro_ceed 1.6 T-GDI GT. Cena 12.190 EUR velja za cee'd SW 1.4 CVVT DUN, popust 6.150 EUR velja za cee'd SW 1.6 CRDi Champion ISG. Cena 16.990 EUR velja za Sportage 1.6 GDI Fun ISG, popust 6.600 EUR velja za Sportage 1.7 CRDi Urban. Cene vsebujejo vse dane popuste in prihranke ter ne vsebujejo stroška barve in priprave vozila. Ob nakupu novega vozila KIA zimske pnevmatike za doplačilo 1 EUR (ne vklj. plačil in montaže). Pogoji garanc. na voljo v garanc. knjižici vozila, oz. pri poobl. zastopniku vozil Kia. Ogljikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka, zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter NO_x. Vse ostale info. o porabi goriva in emisijah CO₂, na voljo v priložniku o varčni porabi goriva, emisijah CO₂ in emisijah onesnaževal zunanega zraka in na www.kia.si/emission. Specifična emisija dušikovih oksidov (NO_x): 0,00800-0,15580 g/km, število delcev 0,00111-0,00158 g/km. Slike so simbolične. KMAG d.d., Leskoškova 2, Ljubljana.

Prvaka Lampičeva in Klavžar

Minuli petek je bilo na Pokljuki 24. državno prvenstvo v teku na smučeh.

VILMA STANOVNIK

Rudno polje – V dopoldanskem času so tekači in tekačice tekmovali na distanci v klasični tehniki s posamičnim štartom, v popoldanskem času pa v zasledovanju v prosti tehniki. Državno prvenstvo je štelu tudi za točke Zimskega pokala GEOPLIN. Pri članicah je Anamarija Lampič (TSK Triglav Kranj) najhitrejši čas dopoldanske klasične na 5 kilometrov nadgradila v zasledovanju ter se tako veselila prvega članskega naslova državne prvakinja. Dvakrat druga je postala njena klubska prijateljica Lea Einfalt, tretje mesto v zasledovanju pa je osvojila Nika Razinger (TSK Bled).

Pri članih je bil na klasični razdalji 7,5 kilometra ter v 10 kilometrskem zasledovanju najhitrejši Boštjan Klavžar (TSK Logatec). Drugo mesto je osvojil Miha Šimenc (TSK Logatec), ki je bil po dopoldanski distanci absolutno šele na 5. mestu. Tretje mesto je osvojil Domen Potočnik (TSK Bled).

Lampičeva je prav tako osvojila naslov državne prvakinja v kategoriji juniork.

Drugo mesto je osvojila klubska kolegica Anita Klemenčič, tretje mesto pa Nina Žavbi Kunaver (TSK Logatec). Med juniorji je državni prvak postal Miha Šimenc (TSK Logatec), drugo mesto je osvojil Miha Dolar (TSK Bled), tretje pa Janez Lampič (TSK Triglav). Med starejšimi mladinkami je zmaga šla v roke Nini Klemenčič (TSK Triglav), drugo mesto je osvojila Veronika Jakopič (ŠD Gorje) tretje mesto pa Liza Praznik (TSK JUB Dol). Pri starejših mladincih je naslov državne prvakinja osvojil Luka Markun (ŠD Gorje), drugo mesto je osvojil Erik Raduha (ND Rateče Planica) ter tretje mesto Miha Ličef (ŠD Gorje). Državna prvakinja med mlajšimi mladinkami je postala Anja Mandeljc (ŠD Gorje). Drugo mesto je osvojila Maja Kerštajn (ND Rateče Planica), tretje mesto pa je osvojila Rebeka Hudovernik (ŠD Gorje). Blaž Perša (TSK JUB Dol) je osvojil naslov državnega prvak med mlajšimi mladinci. Drugo mesto je osvojil Vili Črv (ND Rateče Planica), tretje mesto pa Anžej Hvala (TSK JUB Dol).

Danes novoletna drsalna revija

Kranj – Drsalni klub Kranj bo tudi letos priredil revijo ob koncu leta. Ta bo potekala danes, v torek, 30. decembra, v Ledeni dvorani Zlato polje, začela pa se bo ob 18. uri. Predstavile se bodo skupine različnih starosti v vlogah hobitov, vilincev, orkov, Keltov in Vikingov. Vstopnine za revijo ne bo.

Turnir za nove izkušnje

Pri kranjskem vaterpolskem klubu Triglav so minuli konec tedna pripravili tradicionalni božično-novoletni turnir, mladi vaterpolisti pa so si ob prijetnem druženju nabirali tudi dragocene izkušnje.

JOŽE MARINČEK

Kranj – V kranjskem olimpijskem bazenu je od petka do nedelje potekal že tradicionalni božično-novoletni vaterpolski turnir, na njem pa je nastopilo šest ekip mladih vaterpolistov, saj so se med seboj pomerili igralci, rojeni leta 2002 in mlajši. Poleg domačinov so na turnirju nastopile še tri ekipe iz Srbije (dve iz kluba Crvena zvezda in ena iz Vojvodine), ekipa reškega Primorja s Hrvaške in ekipa Kamnika.

V petih krogih so mladi med seboj igrali po sistemu vsak z vsakim, kar pomeni petnajst tekem. Čeprav so največ vaterpolskega znanja pokazali mladi iz ekipe Crvena zvezda I., so ljubitelji vaterpola, posebno pa starši, lahko uživali v prikazanih igrah. Mladi iz Kranjskega Triglava so si priložnost za boljšo uvrstitev zapravili v prvem srečanju, ko

Foto: Primož Pičulin

Domača ekipa Triglava s trenerjem Tadejem Peranovičem

so igrali s Crveno zvezdo II, saj so še na polovici srečanja vodili, nato pa so mladi Beograjčani še kako znali kaznovati vsako napako. Kranjčani so dobro igrali tudi zadnjo tekmo, a jim preobrata za zmago ni uspelo narediti.

Za najboljšega igralca turnirja so trenerji izbrala Vuka Nuilojevića iz beograjske Crvene zvezde I, za vratarja pa člana Vojvodine Sava Sredojevića. Najboljši strellec pa je bil član kranjskega Triglava Aljaž Troppan, ki je

na petih tekmah dosegel 25 golov.

Mladi so spoznali nekdane odlične vaterpoliste kranjskega Triglava in članske reprezentance, saj so si tekme ogledali Erik Bukovac, Branko Hajdinjak, Boban Antonijević, Tadej Peranovič, Matej Nastran in Aleksander Mertelj, ki je najboljšim trem ekipam in posameznikom tudi podelil pokale. Največjega za prvo mesto je osvojila ekipa Crvene zvezde, ekipa Vojvodine je bila druga, ekipa Crvene zvezde II tretja, ekipa domačega Triglava je osvojila četrto mesto, Kamnik peto, ekipa Primorja pa šesto mesto.

»Turnir je bil dober. Ekipe so bile s področja bivše Jugoslavije, kjer se igra najboljši vaterpolo. Naši fantje so se na turnirju lahko veliko naučili, saj le močna konkurenca pomeni napredek,« je turnir ocenil trener mladih Triglavanov Tadej Peranovič.

V sprintu Marič ugnal Faka

V soboto in nedeljo je bilo na zasneženi Pokljuki tudi državno prvenstvo v biatlonu za moške in ženske.

VILMA STANOVNIK

Rudno polje – Po tekmah za svetovni pokal so se naši biatlonci in biatlonke na Pokljuki pomerili še na državnem prvenstvu. V soboto je bila najprej tekma v sprintu, državni prvak v moški konkurenci pa je postal Janez Marič (TSK OGP Grad Bled), ki je s popolnim strelskim izkupičkom prehitel Jakova Faka (ŠD Pokljuka). Tretji je bil Peter Dokl (SK Ihan). Vsi so pokrili deset tarč.

»Pred tekmo si želiš, da bi bila tekma optimalna, da bi imel popoln strelski

izkupiček. Še lepše je to, da je Jakov prav tako naredil popolno tekmo in da sem ga premagal. Tako predstavo si želim najprej prenesti na sprint v Oberhofu oziroma tudi na naslednje tekme svetovnega pokala. Če mi uspe, bom zelo zadovoljen,« je povedal Janez Marič.

Na nedeljski zasledovalni tekmi je v zelo zahtevnih vremenskih pogojih slavil Jakov Fak, ki je postal prvak pred Janezom Maričem, tretji pa je bil znova Peter Dokl. »Janez je včeraj prikazal vse svoje kvalitete, tako da ne morem reči, da se nisem potrudil. Včeraj

sem bil sicer zbran na strelšču, na progi pa ne. Danes so bili pogoji na progi težki, bolj počasna progga ne bi mogla biti, tako da je bilo zelo težko teči,« je po tekmi dejal Jakov Fak.

V ženski konkurenci je naslov državne prvakinja v sprintu v soboto osvojila Urška Poje (SK Loška dolina), ki je z enim zgrešenim strelom v leže premagala Anjo Eržen (TSK OGP Grad Bled) in Tais Vozelj (TSK Triglav Kranj), ki sta osvojili drugo in tretje mesto. Na nedeljski zasledovalni tekmi je do zlata prišla Anja Eržen, ki je premagala Urško Poje,

tretje mesto pa je osvojila Nina Zdravec (TSK Triglav Kranj).

»Kljub temu da mi je danes uspel dokaj soliden strelski nastop, tekma ni zelo pomembna, saj sem bila edina članica na startu in sem se lahko primerjala le z mladinkami. Urška dobro strelja, jaz pa tečem, tako da sva si zelo blizu. Je pa lepo, da sem prišla do prve biatlonske zvezdice,« je po nedeljski tekmi povedala Anja Eržen.

V boj za naslov prvakinja se namreč nista podali Andreja Mali in Teja Gregorin. »Sem prehlajena in imam malo vročine, čeprav ni nič posebnega. Upam, da bolezen ne bo preveč vplivala na nadaljevanje sezone,« je povedala Gregorinova.

Biatlonke in biatlonce nove tekme svetovnega pokala čakajo med 6. in 11. januarjem v Oberhofu.

Kranjčani so se maščevali Celjanom

JOŽE MARINČEK

Kranj – V soboto so hokejisti kranjskega Triglava odigrali zadnjo tekmo v letu 2014 v domači Ledeni dvorani Zlato polje. V 19. krogu INL so gostili hokejiste Celja, tekma pa je prinašala dvojne točke, saj je štela tudi za državno prvenstvo.

Kljub zelo napadalni igri je bilo treba do prvega zadetka počakati kar 18 minut, ko je podajorazpoloženega Anžeta Terlikarja v zadetek spremenil Nejc Hočevar. Končni rezultat je bil 6:3. »Rezultatsko je to za nas izredno uspešna tekma, a smo si privoščili nekoliko preveč napak. Razpoloženi vratar

Stojanovič je k sreči večino strelav zadržal. Z boljšo disciplino v igri pa odhajamo v Kitzbühl po zmago,« je po tekmi povedal trener Triglava Gorazd Drinovec.

Sij Acroni Jesenice je gostoval v Kapfenbergu pri HC Steelers in ga premagal z 1:9. Trikrat sta zadela Aleš Remar in Sašo Rajsar, po enkrat pa

še Damir Ejup, Andrej Židan in Anže Zupančič. Bled je gostoval pri Eishockeyclubu Zell am See in izgubil s 6:1. Danes bo Triglav gostoval v Kitzbühlu pri EC Die Adler, Sij Acroni Jesenice pa odhajajo v Zell am See k Eishockeyclubu. Playboy Slavija bo na domačem ledu v Zalogu ob 19. uri gostila MK Bled.

Jonathan Allen

Jonathan Allen

Jonathan Allen

Tri knjige po neverjetni ceni!
Velike tiskane črke, primerno branje do drugega razreda osnovne šole. Videli boste, kako ljubki mali Čukec želi uveljaviti svojo voljo. Odlično darilo za male nadobudneže!

9,99
EUR

* poština

Cena za komplet treh knjig le

Knjige lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, jih naročite po telefonu št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Kranjski novoletni ciklokros

Kolesarski klub Scott Sava je eden redkih klubov, ki (spet) vzdržuje tradicijo ciklokrosa.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Kranj – Letošnja četrta tekma, ki šteje za slovenski pokal ciklokrosa, je potekala na Laborah okoli velodroma.

Trasa je bila tudi tokrat ena od najzahtevnejših v koledarju ciklokrosa, ki jo je dodatno začel še letošnji prvi sneg. Mrazu, snegu in vetru navkljub se je zbralo osemdeset tekmovalcev v šestih starostnih kategorijah. Ker je v Sloveniji ciklokros še vedno v povojih, je bilo dovoljeno tekmovalci tudi z gorskimi kolesi in

ne zgolj s ciklokros specialkami. Najzanimivejša dirka je bila predstava članov od devetnajstega do štiridesetega leta, med katerimi je zopet vozil tudi letos najuspešnejši slovenski kolesar Luka Mezgec (Giant Shimano). Tokrat je zasedel tretje mesto, prehitela sta ga Primož Obal (Turbo Tropovci), ki je osvojil drugo mesto, in zmagovalec Boštjan Hribovšek. Tudi med mladinci je prišlo do presenečenja, saj je vso slovensko ciklokros elito premagal gost iz Bosne in Hercegovine,

Muhamed Liha (BK Bihač), ki je za poldrugo minuto prehitel Mateja Merčuna (KD Radenska AS) in Aljaža Tratnika (KD Sloga Idrija 1902), četrto in peto mesto sta zasedla Savčana Jaka Primožič in Nik Čemažar. V kategoriji žensk nad 15 let je zmagala Tina Perše (Calcit Bike Team). Med deklicami do 15 let je bila najhitrejša Hana Kranjec Žagar (Calcit Bike Team), druga je bila Ana Ahačič (KK Sava), tretja pa Nuša Moroz (KD Sloga Idrija 1902). Na četrtem, petem in šestem mestu so

pristale še tri Savčanke, in sicer Eva Prevc, Tjaša Sušnik in Neja Kalan. Med dečki do 15 let je bil najhitrejši Matic Kranjec Žagar, drugi je bil Žan Pahor in tretji Luka Janežič (vsi Calcit Bike Team). Zelo zanimiva dirka je bila tudi v kategoriji moških nad 40 let, saj smo tudi tokrat videli srdite boje med prvimi tremi v skupnem seštevku štirih dosedanjih ciklokrosov. Zmagal je Iztok Kuret (KD Alpe), drugi je bil Dušan Hajdinjak (Turbo Tropovci), tretji pa je bil Mitja Čadež (ŠD Sveti Urban).

Kolesarski klub Sava Kranj se je zopet izkazal kot odličen organizator.

Tek, nošenje in potiskanje kolesa naredijo ciklokros še zanimivejši.

Štefanov tek ali ko štoparice mirujejo

Športno društvo Marmor Hotavlje je ob sodelovanju Krajevne skupnosti Gorenja vas in Vaškega odbora Hotavlje organiziralo tradicionalni Štefanov tek oziroma Štefanovanje.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Hotavlje – Že vrsto let na Hotavljah na praznik svetega Štefana oziroma dan samostojnosti in enotnosti različna društva pripravijo dogodke, ki obeležujejo ta dan oziroma so namenjeni druženju vaščanov, okoličanov ob koncu leta.

Dopoldne je bilo v znamenju blagoslova konj, ki je poleg odraslih privabil predvsem zanimanje otrok. Poleg Bineta, pri otrocih najbolj znanega konja v vasi, se je na travniku poleg vaške cerkve na ogled postavilo še zavodljivih dva ducata konj. Prijetno zimsko sonce

z belim Blegošem v ozadju je poskrbelo za lep prazničen dan, ki so ga nekateri, predvsem družine, izkoristili za sprehod po vasi, drugi pa za vzpon na priljubljeno Slajko nad Hotavljami. Preostali, poleg tistih, ki so šli na v ogel (beri – se gret na krušno peč; v Hotavljah namreč to pomeni iti na peč oz. njen vogal), pa so že iskali dolge ali vsaj tričetrt pajkice za večerni Štefanov tek, letos v sklopu Štefanovanja že tretji po vrsti.

Če so imeli pri prvih dveh izvedbah teka obilo smole z vremenom, saj je obakrat deževalo, je letos posledica idealnih razmer tudi lepo

število tekačev. Več kot petdeset tekačev vseh starosti se je podalo na 3 kilometre dolg krog po vaških cestah in poteh, tudi tokrat brez kakršnihkoli prijav, brez materialnih nagrad, predvsem pa brez merjenja časa. Štoparice in prijavna služba imajo ta dan v Športnem društvu Marmor Hotavlje prost dan. Ponosni so predvsem na to, da so sodelovali tekači praktično vseh generacij, od tistih, ki se tekaško družijo le ob tej priložnosti, ki jim je tek že tudi slog življenja, do najboljših slovenskih tekačev, ki izhajajo iz Poljanske doline. Tukaj gre pohvala zlasti slednjim, na

čelu z najboljšim slovenskim maratoncem Tonetom Kosmačem, ki so s svojim načinom teka vzorno poskrbeli, da tekmovalnost ni prišla v ospredje, otrokom so seveda prepustili malo tekmovalnega naboja.

Po koncu zadnjega športnega dogodka v koledarskem letu je v novem gasilskem domu sledilo še Štefanovanje oziroma druženje ob kuhančku ter ocirkovici, potici in ostalih domačih dobrotah. Športno društvo Marmor Hotavlje poleg gorskega teka na Blegoš in nazaj (KBK) in ostalih prireditev čaka tudi soorganizacija Ultra trail pušelja, ko bodo z drugimi organizatorji pri treh zahtevnih preizkušnjah v gorskem teku. »Ker verjamemo, da obrazi prisotnih na letošnjem Štefanovem teku niso bili nasmejani le zaradi preostalih praznikov in bližajočega sneženja, bodo tovrstne športne prireditve, ko rezultate merimo s povsem drugimi parametri, še vedno pomemben del našega koledarja.« je ob zaključku povedal Niko Stržinar iz ŠD Marmor Hotavlje.

Zaključek tekaškega leta brez štoparic in nagrad / Foto: Arne Istenič

Novoletni skok

Pridružite se najbolj množičnemu novoletnemu skoku v morje.

MIROSLAV CVJETIČANIN

Portorož – Tradicija se nadaljuje. Tudi tokrat boste lahko 1. januarja 2015 točno ob 14. uri skupaj z več sto plavalci skočili v morje. Letos se bo skakalo na osrednji portoroški plaži, organizatorji računajon svetovni ali pa vsaj slovenski rekord. Zabavno-rekreativna prireditev ima vsako leto več podpornikov, trenutno je prijavljenih več kot 300 plavalcev. S plaže Meduza se dogodek seli na osrednjo portoroško plažo, kjer se boste lahko pogнали v morje in plavali do sosednjega

pomola. Po besedah glavnega organizatorja akcije Nina Cokana, predsednika športnega društva Sokol, ki novoletni skok v morje organizira že vse od leta 2005, ima voda trenutno sprejemljivih 17 stopinj, zato izgovor o pretiranem mrazu letos ne pride v poštev. Prvotno so organizatorji razmišljali o tem, da bi poskušali postaviti Guinnessov rekord, a so si premislili. Bodo pa zato poskušali naskakovati vsaj slovenski rekord, ki je bil postavljen lani, ko je na novoletnem skoku v morje sodelovalo 380 plavalcev.

Zakaj ne bi novega leta začeli s skokom v morje?

Drugi novoletni tek

Timing Ljubljana organizira 2. novoletni tekaški kronometer iz središča mesta do Ljubljanskega gradu.

Prijave bodo možne tudi na samem startnem mestu pred mestno hišo v Ljubljani. Novoletni tek na Ljubljanski grad bo organiziran v obliki kronometra s pričetkom ob 12. uri. Vsakemu tekaču bo organizator določil uro starta. Startni intervali bodo določeni glede na število prijavljenih. Lansko leto se je z dobro voljo in pozdravom župana navkreber poglano šestdeset tekačev. Nihče med njimi sicer ni mogel uloviti časa Blaža Grada, saj je za strmo, 800 metrov dolgo progo, potreboval le 3 minute in 15 sekund. Sledila sta mu prav tako zelo hitra Gašper Bregar in Toni Habjan. Med dekleti je zmagala Melita Hajdinjak s časom 4:45.

Pregovor pravi: Več znaš, več veljaš. Pri učenju angleščine, nemščine in italijanščine vam bo pomagal slovar z zabavnimi sličicami, s pomočjo katerega boste usvojili najbolj uporabne besede in fraze. Moto slovarjev je: učenje skozi igro.

Zelo primerno tudi za darilo!

Cena posameznega slovarja
9,90 €
+ poština

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova cesta 4, Kranj, jo naročite po tel.: 04/201-42-41 ali na: narocnine@g-glas.si

Gorenjski Glas

Pazite na pravilno uporabo petard!

Med 26. decembrom in 2. januarjem je edini čas v letu, ko je dovoljeno uporabljati petarde, vendar je tudi v tem času njihova uporaba marsikje prepovedana.

Pri uporabi petard je potrebna previdnost. / Foto: Tina Dokl

VILMA STANOVNIK

Kranj – V minulih dneh je policija prejela precej prijav glede uporabe različnih pirotehničnih sredstev. Zato, pa tudi zaradi preprečevanja nesreč, policisti znova opozarjajo, da je uporaba pirotehnik 1. kategorije, katerih glavna značilnost je pok, prepovedana v strnjениh stanovanjskih naseljih, zgradbah in vseh zaprtih prostorih, v bližini bolnišnic, v prevoznih sredstvih za potniški promet in na površinah, kjer potekajo javni shodi ali javne prireditve.

Mladoletnikom do 14. oziroma 16. leta starosti je

dovoljeno uporabljati pirotehnične izdelke kategorij 1 in 2 le pod nadzorstvom staršev ali skrbnikov, mlajšim pa uporaba ni dovoljena. Uporaba fontan in baterij je dovoljena le osebam, starejšim od osemnajst let.

»Pozivamo k upoštevanju predpisov in opozarjamo, da se uporaba petard lahko konča tudi tragično!« pravi višji policijski inšpektor Bojan Kos. Ob tem policisti opozarjajo še na pravilno uporabo pirotehničnih izdelkov v skladu z navodili proizvajalca, pa tudi, da je uporaba čim manj moteča za okolico.

Gorela je steklena volna

Grenc – Na praznični petek zjutraj je na lokaciji nekdanje betonarne na Grencu iz neznanega vzroka na paletah v skladišču na prostem zagorela steklena volna. Požar so pogasili gasilci PGD Stara Loka, Škofja Loka, Trata in Virmaše - Sv. Duh.

Katjo so iskali brezuspešno

Kar 132 reševalcev in prostovoljcev je konec tedna neuspešno iskalo od 25. decembra pogrešano Katjo Sodja iz Bohinja. Katjina družina tudi prek Facebooka še naprej zbira informacije o pogrešani.

ANDRAŽ SODJA

Bohinj – V četrtek, 25. decembra, popoldne je v neznano odšla 27-letna Katja Sodja iz Bohinja. Njen avto so kasneje našli na planini Blatca pri Uskovnici, pogrešano Katjo pa so nazadnje videli v četrtek okoli 16. ure na planini Uskovnica. Dan kasneje pa naj bi bila po nekaterih informacijah opažena na Svetem Petru nad Begunjami.

Katjina družina je tudi prek spletnega omrežja Facebook sprožila akcijo iskanja informacij, medtem ko so številni prostovoljci in reševalne ekipe večino petka in sobote prečesavali območje Uskovnice in okolice, nedeljsko iskalno akcijo pa je preprečilo vreme.

Katjinega vijoličnega twinga so v petek okoli pol desete ure našli na Planini Blatca, ob cesti Srednja vas – Uskovnica. Dobro uro kasneje pa so pod vodstvom društva gorske reševalne službe Bohinj pričeli iskalno akcijo na območju, kjer so našli avto. Pregledali so poti v okolici Uskovnice, vrh Studora, markirane poti proti Stari Fužini, Studorju in južno in vzhodno pobočje strmega Studorja.

Po informacijah reševalcev so pri iskanju sodelovali tudi člani enote reševalnih

Reševalci in prostovoljci so pregledali ogromno območje Pokljuke in severnih bohinjskih gora. / Foto Jamarska reševalna služba

psov in policijski helikopter, del območja pa je s kvadrokopterjem s kamero pregledal tudi domačin, ki se je vključil v iskalno akcijo. V soboto so se iskalni akciji pridružili še člani radovljiske enote Gorske reševalne službe, kinologi, jamarska reševalna služba in več kot 70 prostovoljcev. V iskanju je tako sodelovalo 132 ljudi, ki so glede na informacije, ki so jih pridobili policisti, pregledovali razširjeno območje, tako so znova pregledali vse lokacije prejšnjega dne ter nova območja Kobilnice, Loma, Globoke konte, Uskovnice, Voj, doline Voj, Korita Mostnice, območje Uskovnica – Kalce – Pšinc – Konjšica, Praprotnico, Rudno polne, markirane poti iz

Srednje vasi proti Uskovnici, vse dohodne in povezovalne poti proti Vogarju, Hubadu, Planini Blato, Planini pri Jezeru, Korita Ribnice, planine Ovčarije, Viševnik, Laz, Dedno polje in druge.

Po vseh planinah so pregledovali tudi okolice objektov in staj, preiskali severno obalo Bohinjskega jezera, člani jamarske reševalne službe in bohinjski gorski reševalci pa so pregledali tudi dve jami pri Studorju. Akcijo so okoli 16. ure brez uspeha prekinili.

Iskalne akcije so zaradi vremenskih razmer začasno prekinili, policisti pa nadaljujejo z zbiranjem informacij o pogrešani. Reševalci so poudarili pozitivno presenečenje nad odzivom številnih

Katja Sodja

prostovoljcev, ki so pomagali pri iskanju. Oče Miro Sodja in člani družine so poleg iskanja vodili še obsežno akcijo zbiranja informacij prek spleta. Kot je poudaril oče pogrešane, se vsem, ki so pomagali iskati, iskreno zahvaljujejo: »Vse, ki bi Katjo videli ali karkoli vedeli o njej pa, naprošamo, naj to sporočijo na telefon 113 ali 031 757 859. Zahvaljujemo pa se tudi vsem, ki nam pošiljajo dobre želje.«

Pogrešana Katja Sodja je visoka okoli 170 centimetrov in ima dolge rjave lase. Ko so jo nazadnje videli, je bila oblečena v sive hlače, bundo s kapuco in bele čevlje. Vozila je vijoličen osebni avtomobil znamke Renault twingo, registrske oznake so KR CP-258, ki je bil najden na Blatcah proti planini Uskovnica.

Na gorenjskih cestah malo težav

Prvi letošnji sneg gorenjskih cestarjev ni presenetil, kljub temu pa policisti opozarjajo, da je na zasneženih in spolzkih cestah treba upoštevati zakonitosti vožnje v zimskih razmerah.

VILMA STANOVNIK

Kranj – V nedeljo je sneg povzročil obilico težav in tudi hudo trčenje s smrtno žrtvijo na primorski avtocesti, k sreči pa ni bilo večjih težav na gorenjskih cestah.

So pa imeli kar nekaj dela gasilci GARS Jesenic, saj je v nedeljo popoldne na cesti v Vintgar osebno vozilo zdrsnilo s ceste. S pomočjo vitla so ga povlekli nazaj, nihče pa ni bil poškodovan. Prav tako je v nedeljo zvečer pred galerijo Moste v smeri proti Jesenicam voznik z osebnim avtomobilom zapeljal s ceste, znova pa so na pomoč prišli gasilci GARS Jesenice, ki so vozilo potegnili iz jarka na cesto. Nesreča se je zgodila zaradi sunkov vetra in nenadnega nanosa snega,

k sreči pa tudi tokrat ni bil nihče poškodovan.

Kot je povedal višji policijski inšpektor Bojan Kos, je Gorenjski operativno-komunikacijski center ob koncu tedna prejel obvestila o dvajsetih prometnih nesrečah. V eni se je udeleženec lahko telesno poškodoval, v preostalih devetnajstih pa je nastala samo materialna škoda.

»Približno polovica nesreč ob koncu tedna se je zgodila zaradi neprilagojene hitrosti vožnje. Ostali vzroki so bili še voznja na prekratki varnostni razdalji, nepravilna stran in smer vožnje in tudi nepravilen premik z vozilom,« je pojasnil Bojan Kos in dodal, da nizke temperature, spolzka cesta, sunki vetra na posameznih odsekih cest, neuporaba predpisane zimske opreme in

Bolj ogroženi so ob sneženju pešci, ki naj bodo bolj vidni in zelo previdni. Več pozornosti naj jim namenijo tudi vozniki.

prehitra voznja lahko v neugodnih vremenskih razmerah bistveno vpliva na prometno varnost. Zato gorenjski policisti svetujejo, naj vozniki vozijo znotraj omejitve hitrosti, naj bodo previdni, strpni, predvsem pa naj

pazijo na ustrezno varnostno razdaljo, saj je pot ustaljanja na spolzki in poledele cesti lahko tudi večkrat daljša kot na suhi cesti. Vozilo mora biti tudi očiščeno in opremljeno za vožnjo v zimskih razmerah.

Alenka Bole Vrabc
Kaj je v loncib
Prejeto s Prejeto od Družine do Zbivanja

Potopisna kuharica Alenke Bole Vrabc, ki je prepotovala Evropo od Severnega morja do juga Toskane in zapisala več kot sedemdeset receptov, ki se prepletajo z obpotnimi doživetji. Zanimivo in uporabno!

240 strani, 75 barvnih fotografij.

Knjigo lahko kupite na sedežu Gorenjskega glasa, jo naročite po tel.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

13,50
EUR
* Poština

Gorenjski Glas

Ta Snovanja so za praznično branje. Prinašajo intervju z Ivanom Sivcem, najbolj produktivnim slovenskim pisateljem – napisal je že 127 knjig! A ni le produktiven, je tudi cenjen in bran. In domač – svojo pisateljsko pot je začel pri Gorenjskem glasu. Gostja teh Snovanj pa je antropologinja Tatjana Tomazo Ravnik, nadvse zanimiva dama ... Berite.

Novoletno branje in vedeževanje

MIHA NAGLIČ

Na zadnjih dveh straneh namigujejo še na druge branja vredne knjige in objavljamo kratek pregled kulturnih dogodkov na Gorenjskem v letu 2014. Ne vseh, le nekaterih od najvidnejših. To so letošnja tretja Snovanja. Prva so izšla pred prvomajskimi prazniki in smo jih v celoti namenili obujanju spominov na prvo svetovno vojno, ob stoletnici njenega začetka. Druga so izšla pred praznikom vseh svetih; odprli smo jih Latinski Ameriki. Snovanja torej niso ugasnila in tudi v naslednjih letih ne bi smela. Snovati in glasiti se – to naj bo tudi v prihodnje smer Snovanj Gorenjskega glasa.

Toliko za uvod in spodbudo k prazničnemu branju. V nadaljevanju pa spomnimo, da naši predniki ob tem času niso le praznovali in tudi brali najbrž niso prav veliko. Radovedni so bili, kaj jim prinese novo leto, in v ta namen prakticali nekatere tehnike vedeževanja in celo čaranja, ki so za naš čas že prav neverjetne. Zato jih vsaj v besedah obudimo. Spomnimo se čaranja, ki je božične noči polnilo nekoč. »Božični večer je pri nas skoro tako poln vraž kakor n. pr. Kresni večer. Najbolj razširjeno in običajno je vlivanje svinca, kar se vrši takole: Kos svinca denemo v železno posodo in postavimo na ogenj, da se raztopi. To raztopino vlijemo potem v večjo posodo, napolnjeno z mrzlo vodo. Raztopljeni

svinec se v mrzli vodi seveda takoj strdi in dobiva pri tem raznovrstne oblike, ki dostikrat več ali manj sličejo kakemu premetu. Pripeti se, da dobi svinec v mrzli vodi podobo sveče. Potem je gotovo, da bo v tem letu pri hiši krst. Ako pa oblika spominja na mrtvaško glavo ali krsto, tedaj bo med letom kdo izmed družine umrl. Podoba harmonike ali venca pomeni poroko itd.«

Poznali so vedeževanje iz vode. »Če je božična noč jasna in mesečna, zahajajo dekleta kaj rada k stoječi vodi, v kateri vidijo svojo bodočnost, predvsem pa svojega bodočega moža. Ko se namreč deklice skloni proti vodi, vidi v njej poleg svoje podobe tudi podobo onega, ki ji je namenjen. Ampak ta poskus menda ni

prav varen, kajti Tomažinova babica iz Dupelj je vedela povedati, da je šla neko sveto noč njena sorodnica gledat k bližnjemu ribnjaku, če ji je kdo namenjen. Toda – o groza – v ribniku je poleg svoje podobe ugledala podobo moža, ki je imel mrtvaško glavo. Tega se je tako prestrašila, da je kmalu potem umrla.«

Poslušali so, kako se pogovarja živina. »Na sveti večer, med 11. in 12. uro se med seboj razgovarja živina. Čuje in ume jo le oni, ki je v popolni milosti božji. V Kovorju je pastirček, ki je imel svojo borno posteljo v hlevu, čul na sveti večer, kako je krava Sivka potožila svoji tovarišici Dimki: Nekaj ti povem, Dimka. Letos bodo mene zaklali. Danes čez leto me ne bo več.

To je pastirček dobro čul in je drugi dan povedal družini, a nihče mu ni hotel verjeti. Vsi so bili mnenja, da se mu je sanjalo. Gospodar, ki je prvotno res mislil zaklati Sivko, je potem nalašč zaklal drugo kravo, pa čujte, kaj se je zgodilo. Kmalu potem je gospodar gnal Sivko v bližnjo vas, hoteč jo oplemeniti. Kravi pa se je na ledeni poti ispodrsnilo in padla je tako nesrečno, da so jo vsled zadobljenih poškodb morali zaklati.«

Vlivanje svinca, vedeževanje iz vode, poslušanje, kako se pogovarja živina – to so bile tehnike vedeževanja, ki jih je v svoji knjigi popisala Manica Komanova (Na Gorenščem je fletno, 1928). Zdaj pa dodam še par takih, ki jih je iz časov pred 1900, ko je bil še žirovski otrok,

zapisal slikar Franjo Kopač, oče arhitekta Vlasta. »Po večerji so prihajali sosede in mimoidoči Žirovske vrha / prebivalci Žirovskega vrha / ter napolnili hišo. Posedli so po klopeh in začeli pripovedovati zanimive reči: o moči svete noči ter o drugih nadnaravnih pojavih in prikaznih. Če si rabil denar, si moral stati v risu, ki si ga zarisal okoli sebe z enoletno leskovo mladiko na takem križišču, na katerem se ni slišal zvon, ki je vabil k polnočnici. Opolnoči je hudič prinesel polno vrečo denarja in te začel na vse mogoče načine vabiti, da bi stopil iz risa in si vzel denar. Bog ne daj, da bi to storil; takoj te je raztrgal na drobne kosce. Če pa si vztrajal, da je mežnar zazvonil dan, ti je vrgel vrečo pod noge in godrnjaje odšel.«

Vrhunec božičnega vedeževanja pa se mi zdi tale. »Če bi hotel izvedeti, koga bodo prihodnje leto nesli na pokopališče iz hiše, si moral le-to trikrat ritensko obiti, na koncu pa pri srednjem oknu vanjo nazaj čez glavo pogledat in si tistega na parah zagledat. Vendar ni bil nihče tako pogumen, da bi to res poskušal, ker se je bal, da bi sebe ne videl.« Tako so pripovedovali, potem pa odšli k polnočnici. – Kdo bi bral, če bi imel v hiši takle pravljčni večerni teater?! Danes ga komaj še zmoremo, največkrat gledamo televizijo. Lahko pa jo ugasnemo, se pogovarjamo – če se imamo s kom – ali pa beremo. Za to potrebujemo le knjigo ali takle časopis

Danes večerne pogovore komaj še zmoremo, največkrat gledamo televizijo. Lahko pa jo ugasnemo, se pogovarjamo – če se imamo s kom – ali pa beremo. Za to potrebujemo le knjigo ali takle časopis

Stara mati pripoveduje vnukoma, božična razglednica Franja Kopača, pred 2. svetovno vojno / Fototeka Muzejskega društva Žiri

»Vedno sem mojim doma rekla, vse vas imam nadvse rada, ampak tudi antropologijo imam zelo rada,« poudarja prof. dr. Tatjana Tomazo Ravnik, upokojena profesorica na Biotehniški fakulteti v Ljubljani in ena naših redkih strokovnjakinj za fizično antropologijo.

Mnogim je pomerila kosti

IGOR KAVČIČ

Ljudje ne razmišljamo veliko in pogosto o kosteh. Živalske nas zanimajo, kadar imamo na krožniku perutnino ali ribe, naše lastne pa, ko nas, bogne daj, špične v križu. Skelet ali okostnjaka že prislovično uvrščamo v kategorijo s trašil. In če izhajam iz gornjega naslova: za zmagovalca v vaškem pretepu, naj tokrat razlog zanj pustimo ob strani, se je v starih časih običajno reklo, da je ta poražencu dodobra pomeril ali pa prebral kosti. Tudi upokojena profesorica biologije in antropologije, doktorica znanosti dr. Tatjana Tomazo Ravnik iz Kranja, se je več kot štirideset let svoje poklicne dobe ukvarjala s človekovimi kostmi in v širšem pomenu z njegovo anatomijo. A ne na bojnem, ampak na polju antropološke znanosti. Vedno in vselej v raziskovalne namene, naj bo to z obdelavo pri arheoloških izkopavanjih odkritih skeletov ali pa z dovoljenjem izmerjenega, kadar je šlo za proučevanje razvoja človekovega telesa v različnih življenjskih obdobjih. Iskriava gospa je vselej prijetna in duhovita sogovornica, polna specialnih znanj, ki se povprečnemu človeku najbrž zdijo nekaj, kar je z drugega sveta. Ko razmišljamo o človekovi sedanjosti in njegovi prihodnosti, pa ta znanja kar naenkrat postanejo zelo aktualna, praktična in nujna hkrati.

Na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, kjer je diplomirala, magistrirala in leta 1994 tudi doktorirala, je bila asistentka in kasneje docentka vse do upokojitve leta 2008. Na Oddelku za biologijo je predavala biologijo človeka in anatomijo človeka, slednje tudi študentom Pedagoške fakultete v Ljubljani, visoke šole za zdravstvo na Univerzi na Primorskem, na Filozofski fakulteti je predavala osteologijo bodočim arheologom, prav tako pa se je posvečala študentom podiplomskega študija antropologije na Biotehniški fakulteti, FDV in Filozofskih fakulteti. Področje njenega raziskovalnega dela je fizična antropologija, več kot dvajset let

Dr. Tatjana Tomazo Ravnik / Foto: Tina Dokl

je intenzivno preučevala somatotip in sestavo telesa človeka v času odrasčanja in zgodnji odrasli dobi. Izpopolnjevala se je na univerzi v belgijskem mestu Leuven in v Budimpešti na Madžarskem, samostojno in s sodelavci objavila številne študije in članke doma in v tujini. Je članica več strokovnih združenj, dejavna je bila v okviru Evropskega antropološkega združenja, katerega kongresov se je redno udeleževala.

Pravi, da ji je kot antropologinja v vseh teh letih arheologija kar nekako zlezla pod kožo. Gospo Tatjano običajno srečujem na dogodkih, ki jih pripravljajo v Gorenjskem muzeju, bodisi kot obiskovalko bodisi kot predavateljico na Valičevem arheološkem dnevu ali kot redno obiskovalko muzejskih razstav.

Ko sem vas junija letos ob poletni muzejski noči srečal na odprtju prenovljene kostnice ob kranjski župni cerkvi, se mi je zdelo, da ste si z nekim prav posebnim žarom ogledovali množico belih lobanj in skeletnih ostankov za stekleno pregrado. Kot bi bili čustveno navezani nanje?

»Kako tudi ne bi bila, saj sem za velik del skeletov, ki so bili tu izkopani, opravila tako imenovane grobne zapisnike, ki so osnova za vse nadaljnje antropološke obdelave, med drugim tudi moje. Sodelovanje pri arheoloških izkopavanjih grobišč okrog kranjske župne cerkve, ki

jih je leta 1972 vodil Andrej Valič, je bilo zame, takrat mlado diplomantko biologije na Biotehniški fakulteti, tudi prvo pravo terensko delo. Seveda poleg pedagoškega dela, ki sem ga najprej kot asistentka kasneje pa profesorica, opravljala na oddelku za biologijo.«

Kako ste se biologinja po stroki znašli med antropologi in posredno na terenu tudi med arheologi?

»Vse otroštvo in kasneje gimnazijo sem imela rada živi svet, naj so to bile živali, rastline ali pa ljudje. Nihala sem med študijem medicine, farmacije in biologije. Ker sem bila suhljato in drobceno dekle, je moja mama menila, da medicina ne bi bila prava zame, študij farmacije pa je takrat potekal le prvo leto v Ljubljani, kasneje v Zagrebu. Zato sem se vpisala na študij biologije na Biotehniški fakulteti v Ljubljani. Študirala sem z velikim veseljem in zanimanjem, že pri diplomski nalogi pa sem se usmerila v fizično antropologijo, saj sem se v njej še z dvema kolegicama ukvarjala z obdelavo okostij, izkopanih na blejskem otoku. Takoj sem vpisala magistrski študij iz antropologije in začela s terenskim delom. Delala sem pod mentorstvom antropologa Toneta Pogačnika, po njegovi prežgodnji smrti pa sem prevzela njegovo delo. Tako sem kot antropolog sodelovala pri številnih arheoloških

izkopavanjih od Prekmurja do Kopra. Kadar so se pojavili skeleti, sem bila zraven. Kranjska izkopavanja so mi bila še posebno pr i roki, saj sem se tisto leto tudi poročila s profesorjem botanike Vladom Ravnikom in se iz Ljubljane preselila v Kranj.«

Pot je bila kratka v primerjavi z vašimi predniki, ki so na Kranjsko in v Ljubljano prišli iz različnih delov Evrope. Oče je bil po nacionalnosti Rus, čeprav priimek Tomazo, ki ob moževem Ravniku dopolnjuje vaš polni priimek, zveni zelo italijansko ...

»Oče Georgij izhaja iz Ros-tova na Donu v južni Rusiji. Skupaj z bratom Nikolajem je v začetku dvajsetega stoletja v času revolucionarnih vrenj v Rusiji zbežal na Balkan. Prva svetovna vojna ju je ujela v Bolgariji, kjer je bil Georgij tudi ranjen. Pot ju je vodila v Beograd, kjer sta želela študirati. Svetovali so jima, naj se zapeljeta do Ljubljane, kjer je bilo v tistem času kar nekaj univerzitetnih profesorjev Rusov in bi bil tako študij zanju lažji. Oba sta študirala kemijo, a moj oče je po absolviranju kemije vpisal in diplomiral na montanistiki, ker je dobil štipendijo. V času študija je oče za lažje preživetje kot velik ljubitelj in poznavalec klasične glasbe redno delal kot statist v ljubljanski operi.

V tem času je na Tatjaninem plesu spoznal mojo mamo Marijo Ficško. Zdaj veste, od kod moje ime. Ded

po mami je bil Madžar, babica iz Škofje Loke. Po poroki leta 1934 je oče dobil delo v rudniku svinca v Trepči, katerega lastniki so bili Angleži. Tu je delal vse do 2. svetovne vojne, ko so se umaknili, moja starša pa so Nemci odpeljali na prisilno delo v Berlin, konec vojne pa sta dočkala v Werfnu blizu Salzburga. Ko sta po končani vojni prišla v Ljubljano, nista imela ničesar. Rešila ju je mamina sestra, pri kateri sta se naselila. To je bil njun vstop v novo življenje, od leta 1946 naprej tudi z menoj. Za Bežigradom sem preživela nekaj lepih otroških let, čeprav sem žal že zgodaj izgubila očeta. Po vojni je vse do resolucije informbiroja učil ruščino na bežigradski gimnaziji. Umrl je, ko še nisem imela pet let, pri triinpetdesetih za infarkt. Vojna, težko delo v rudniku in stresno življenje so naredili svoje.«

Vrniva se ponovno nekaj stoletij v preteklost. Ko arheologi naletijo na grob z ohranjenim skeletom in vas pokličejo na teren, najbrž želite vedeti, kakšnega spola in koliko star je bil umrl, ali je trpel za kakšno boleznijo in podobno ... Kaj osteoarheolog oziroma fizični antropolog lahko ugotovi, ko na mizo dobi škatlo s skeletom?

»Za kakršnokoli delo s skeleti je seveda potrebno temeljito poznavanje anatomije človeka, ki sem ga sama pridobila v času študija, predvsem pa pri pripravi diplomske naloge, in sem ga kasneje vseskozi tako študijsko kot praktično nadgrajevala.

Pri skeletu, ki ga dobim v obdelavo, najprej preverim stopnjo ohranjenosti in izvedem rekonstrukcijo skeleta, pri čemer je treba sestaviti skupaj čim več zlomljenih delov. Potem se lotim meritev, ločeno na lobanji in predvsem na dolgih cevastih kosteh rok in nog. Drug del pregleda se imenuje antroposkopija, pri čemer opazujemo posamezne znake na kosteh, kot so izraženost nadočesnih obokov, zatilja in drugih znakov na lobanji, jakost narastišč mišice, asimetričnost kosti pri tem pa se zabeležijo tudi bolezenske spremembe in poškodbe, kot so na primer zraščena vretenc, zacepljeni zlomi, udarci po lobanji. Ločeno poglavje je pregled in

»Ko sta starša po končani vojni s prisilnega dela v Nemčiji in Avstriji prišla v Ljubljano, nista imela ničesar. Rešila ju je mamina sestra, pri kateri sta se naselila. To je bil njun vstop v novo življenje, od leta 1946 naprej tudi z menoj.«

POGOVOR

Snovanja

stanje zobovja, ki je pomemben indikator prehranjevanja umrlega, na podlagi zobovja pa tudi lažje določamo domnevno starost.«

Če ostaneva pri skeletih z nekdanjega kranjskega pokopališča. Bi se dalo na podlagi kosti sklepati, kdo in kakšni so bili Kranjčani nekoč?

»Ljudje bi iz arheoloških izkopavin seveda želeli vedeti čim več. Tudi iz skeletnih ostankov. A so mnoge ugotovitve predvsem domneve, nekatere bolj druge manj zanesljive. Za natančnejše ugotovitve je zelo pomembno interdisciplinarno raziskovanje, kjer se srečujejo kemija, biologija, genetika. A vendarle, po temeljiti obdelavi materiala lahko pričakujemo rezultate, kot so spol in starost v času smrti, domnevna telesna višina, razmerja na glavi in telesu, zdravstveno stanje, pri ženskah lahko tudi število porodov, poškodbe pred smrtjo in po njej, kakšne umetne deformacije, včasih celo prisotnost delovnih stresov, sorodstvene povezave znotraj in med populacijami. Vse to in še marsikaj seveda v soglasju z na novo odkritimi metodami v različnih znanostih. Le v primeru zelo dobre ohranjenosti skeleta je moč pokazati tudi na tipologijo človeka, ali gre za bolj slovanski tip, staroselski, v Kranju bi se našel tudi kakšen langobardski tip ali hunski z vzhoda. Na ta način prej običajnemu okostnjaku zdaj določimo identiteto. Zdaj je nekdo. Kot sem izvedela, trenutno dr. Andrej Pleterški z Znanstvenega raziskovalnega centra SAZU vodi raziskavo na celotnem skeletnem materialu, ki je bil poslan na biokemijske in druge podobne raziskave v Zagreb. Kranjsko grobišče velja za enega najbolj imenitnih v Evropi, z raziskavami pa želijo najti povezave med različnimi populacijami, ki so na tem področju živele in bile pokopavane razmeroma dolgo obdobje, od 6. do 17. stoletja.«

No, lobanje so si na prvi pogled precej enake, pa vsaj podobne ...

»Tega vam ne bo priznal noben arheolog niti antropolog. Vsaka odkrita grobna enota je izziv zase, seveda pa se tudi ljudje med seboj razlikujemo. Kot strokovnjak na vsako posamezno grobišče gledam kot na celoto in potem v njem iščem raznolikosti v okviru moške ali ženske serije. Izrednega pomena pri določanju spola so recimo prav dobro ohranjena lobanja in kosti medeničnega obroča.«

Večina ljudi na ostanke človeških kosti gleda s strahom, vi niste nikoli imeli slabih sanj zaradi tega?

»Skeletov se preprosto navadiš. Čeprav smo delali s skeletnim materialom, na terenu med arheologi in sveže diplomiranimi biologi, arheologi, študenti ni manjkalo domiselnih pripomb, smeha in šaljivih dogodkov. Kranjčani so v lesene ograde izvrtali luknje in tako nas je pri izkopavanju spremljalo kup neznanih oči. Prav šok je bil, ko smo našli kostnico brdskih graščakov Eghkov. Kasneje so vanjo zlagali vse stare kosti in delali prostor novim grobovom okrog cerkve. Tako se je v njej nabralo prek 1600 skeletov. Ko sem tistega dne prišla iz Ljubljane, me je ekipa samo hudomušno gledala ob velikem prostoru, prekrite s plahto. Tatjana, nekaj imamo zate, so me muzali in se smejali mojemu velikemu presenečenju, ko so odgrnili kostnico. Skoraj se mi je zavrtelo od navdušenja.«

Ste imeli priložnost obravnavati tudi pomembne osebe iz preteklosti?

»Poseben izziv so bile analize skeletnih ostankov znamenitih osebnosti. Tako sem na prošnjo opata Kolška v Celju pregledala osemnajst lobanj, ki so pripadale rodbini celjskih grofov. In to v času po zadnji vojni, ko so bile lobanje vrnjene cerkvi. Analizirala sem jih antropometrično in antroposkopsko, lobanje pa smo tudi fotografirali in opravili rentgenske posnetke. Na prošnjo akademika dr. Božina Ivanovića sem leta 1986 antropološko obdelala zgodovinske osebnosti dinastije Crnojević in Petrović Njegoš. Delo v samostanu na Cetinju je obiskalo veliko občinskih veljakov, saj je ta dinastija še danes cenjena. Še posebno sem bila kot ženska privilegirana, da sem lahko prišla enega od teh veljakov za še ohranjene velike, zanj značilne brke. Pred petimi leti sem tudi pregledala in analizirala skeletne ostanke petih oseb iz grobnice rodbine Auerspergov, ki je bila odkrita ob izkopavanjih na ljubljanski tržnici. To je vsekakor še posebno zanimivo delo, saj o teh osebnostih tudi sicer veliko vemo.«

Koliko antropologov se v Sloveniji ukvarja s tem?

»Nas, ki delamo po klasični metodi, torej brez biokemičnih in genetskih raziskav, ni ravno veliko. Dr. Marija Štefančič, dolgoletna predstojnica katedre, jaz in kasneje dr. Petra Leben Seljak. Ko

arheologi naletijo na grob, je njihova dolžnost, da obvestijo antropologa, ki ta grob strokovno pregleda in opiše. Potem se, kot sva že povedala, v laboratoriju kosti rekonstruirajo, natančno izmerijo in ovrednotijo. Sicer sem se kasneje osredotočila na drugo antropološko področje, preučevanje rasti in razvoja otrok, a sem se vsa leta še občasno ukvarjala z analizami okostij. Še danes me včasih pokličejo za kakšno manjšo analizo. Seveda pa je bila moja osnovna dejavnost profesura na fakulteti.

Sem pa več kot deset let kot mentorica vodila antropološke skupine na Mladinskih raziskovalnih taborih na Štajerskem. Spoznavanje prijaznih domačinov in delo v drugih skupinah se mi je globoko vtisnilo v spomin. Radovednim dijakom sem odkrivala svet podatkov v starih matičnih knjigah. Predstavila sem jim metode dela in uporabo pri proučevanju historične demografije posamezne fare. Hči Mateja se je ravno na enem od taborov v skupini za arheologijo navdušila nad stroko. To veselje je bilo tudi povod za izbiro študija arheologije in njegova današnjega poklica, v katerem zares uživa.

Vedno sem mojim doma rekla, vse vas imam nad vse rada, ampak tudi antropologijo imam zelo rada. Domači so vedno imeli razumevanje za moje delo, kot tudi jaz za možovo botaniko. Ko je šel on na teren, smo šli vsi z njim, ko sem šla jaz na teren, smo prav tako šli vsi skupaj. Tudi danes si greva z možem ogledat najdišča, kjer izkopava hči. Vedno, kadar prideva, s seboj prineseva nekaj hrene in pijače. Tako mi pravi kar arheološka mamica. Sina Jurija prav tako navdušuje narava, predvsem pa mu je blizu športno plezanje. Letos je izdal knjigo Plezanje po kraškem robu, ki je bila tudi ena petih kandidatka za knjigo leta na letošnjem Knjižnem sejmu.«

Sami ste kasneje začeli raziskovati in proučevati anatomske spremembe pri živih ljudeh, od telesnega ustroja športnikov v različnih obdobjih do rasti in razvoja otrok v šolskih letih in zgodnji odrasli dobi ...

»Vzrok za prehod v drugi sklop raziskav na področju fizične antropologije je bilo rojstvo obeh otrok konec sedemdesetih let. Takratna predstojnica katedre dr. Zlata Dolinar Osolce mi je predlagala, da svoje raziskave osredotočim na proučevanje rasti in razvoja otrok in mladosti ter kasneje tudi odraslih. Na katedri za antropologijo

Foto: arhiv Gorenjskega muzeja (D. Holynski)

V arheološki ekipi na grobišču ob farni cerkvi v Kranju leta 1972; še sveža diplomantka biologije Tatjana Tomazov Ravnik je druga z leve v spodnji vrsti.

je bila tradicija redno spremljanje rasti razvoja otrok od petdesetih let prejšnjega stoletja dalje, zato se je izkazala potreba, da se nekdo intenzivneje ukvarja s tem področjem tudi naprej. Tako sem del svoje raziskovalne poklicne poti preusmerila na živga človeka, pri čemer smo veliko sodelovali z različnimi fakultetami. Zanimalo nas je spreminjanje proučevanih populacij tekom desetletij, ugotavljali smo povečevanje telesne višine, zgodnejše dozorevanje deklet in v zadnjem času povečevanje količine podkožnega maščevja.«

To je bila tudi vaša osrednja preokupacija v osemdesetih in devetdesetih letih, v doktorskem delu ste predstavili z različnimi metodami analizirano sestavo telesa ter somatotip človeka v juvenilnem obdobju ... Za doktorat ste se odločili razmeroma pozno?

»Prvi vzrok za zakasneli doktorat je bilo dejstvo, da sem želela večino prostega časa posvetiti družini, zato sem za doktorat potrebovala nekaj več časa. Z možem, ki je bil prav tako profesor, sva se običajno študija in dela za predavanja lotila šele zvečer, ko sta bila otroka v postelji. Tudi sicer mislim, da je pomembno, da se doktorata lotiš takrat, ko se ukvarjaš z nečim, kar te izjemno veseli, in veš, da se tema ne bo zaključila, ker prihajajo vedno novi in novi izzivi. Več let sem med dijaki in študenti opravljala meritve in vrednotila pridobljene podatke. Kar trideset različnih mer telesa sem potrebovala, kar je zahtevalo kar nekaj časa. Sledila je izbira instrumentarija in iskanje

različnih metod ocenjevanja sestave telesa, ter določanje somatotipa – izoblikovanosti človeškega telesa. Zaključna dela za doktorat sem opravila na fakulteti za šport v mestu Leuven.«

O tej temi ste pogosto predavali na kongresih in strokovnih seminarjih doma in v tujini ...

»V vsakem obdobju življenja imaš neko srečno zvezdico, ki te osrečuje in ti dela življenje polnejše. Evropsko antropološko društvo na vsaki dve leti organizira kongrese, na katerih sem se srečevala z vrhunskimi strokovnjaki z vsega sveta, ki so vselej pripravljene pomagati z nasveti v strokovnih zadevah. Kongresi so mi dali prijateljstvo za vse življenje, s katerimi sem še vedno v kontaktu. Veseli me tudi, da se oglašajo moji bivši diplomanti. Vse to so zelo pomembne stvari, potem ko se upokojiš in si mogoče na začetku kar malo v šoku, češ, kaj bom pa zdaj. Hči arheologinja mi včasih prinese kakšen skelet v arheološko analizo.«

Torej vam kot vsem upokojencem manjka časa?

»Vedno si najdem kakšno zaposlitev. Poleg tega zelo rada kuham, skrbim za vrtob naših velikih sto deset let stari stanovanjski vili. Z možem veliko hodiva na izlete, predvsem v času cvetenja rož, saj ga z veseljem spremljam pri iskanju različnih rastlin. V veselje sta mi hči in sin, ki sta oba uspešna na svojem področju. Imam stalne stike z Gorenjskim muzejem in Zavodom za varstvo kulturne dediščine. Obiskujem kulturne prireditve in imam rada obiske.«

»Leta 1986 sem antropološko obdelala zgodovinske osebnosti dinastije Crnojević in Petrović Njegoš. Delo v samostanu na Cetinju je obiskalo veliko občinskih veljakov, saj je ta dinastija še danes cenjena. Še posebno sem bila kot ženska privilegirana, da sem lahko prišla enega od teh veljakov za še ohranjene velike, zanj značilne brke.«

Ivan Sivec (r. 1949) je najproduktivnejši slovenski pisatelj, v zadnjih letih ves čas tudi med petimi najbolj brani. Njegova statistika je neverjetna: 127 objavljenih knjig, 2700 drugih besedil, največ za glasbena dela, 948 javnih nastopov ... In kar je manj znano: svojo pisateljsko pot je začel kot novinar pri – Gorenjskem glasu!

Gorenjec, ki je objavil že 127 knjig!

IVAN SIVEC, NOVINAR IN PISATELJ, ROJEN V MOSTAH PRI KOMENDI, ŽIVI IN DELA V MENGŠU

MIHA NAGLIČ

Predlagam, da pogovor nadaljujeva kar od tam, kjer sva ga končala 2. februarja 2012 – na 111. Glasovi preji pri Jožovcu v Begunjah. Takrat smo v najavi Preje poudarili dejstvo, da ste dotlej napisali že 112 knjig! Koliko jih je zdaj?

»Leto 2014 bom sklenil s številko 127. Letošnje leto je bilo po tej strani res izredno bogato. Precej tudi zato, ker sem objavil nekatere stvari, ki so še čakale za objavo. Zdaj sem na čistem.«

Petnajst knjig v manj kot treh letih – to je res veliko! Pa ne pišete samo knjig. Imate sploh prešteta vsa druga objavljena besedila: za glasbo, pravljice in humoreske, predloge za radijske igre in televizijske oddaje, dramske tekste

»Z leti se je tega res nabralo kar precej. A zadnja leta se posvečam predvsem pisanju knjig. Napisal sem samo nekaj besedil za najboljše ansamble – recimo za Ansambel Saša Avsenika – mnogi drugi pa jih klepljejo kar sami. Sicer pa sem letos glede besedil pristal pri številki 2700. Vsekakor pa je treba pri tem upoštevati, da delujem na več področjih že skoraj petdeset let.«

Koliko pa se je pisalo o vas, o vašem delu? Recenzije knjig, intervjuji

»Nekaj že. A glede tega se ne silim v ospredje. Nekateri mediji so bolj pošteni in razgledani, nekateri pa se s knjigami sploh ne ukvarjajo. Nisem v nobeni partiji, politično torej neobremenjen, pa me zato ponekod tudi preprosto preskočijo. Recimo: na TV Slovenija mi je urednica Saša Savel Burkart ob povabilu na predstavitev knjig moje obsežne tetralogije o Rimljanih na naših tleh (tri leta intenzivnega dela) odgovorila, da je

»Pravijo, da imamo Slovenci prav po Keltih v krvi tihotapstvo in pretirano pijančevanje. Bral sem neki članek, da se v naši krvi nahaja še okoli štiri odstotke keltske krvi «

Ivan Sivec na Glasovi preji / Foto: Gorazd Kavčič

POGOVOR

Snovanja

Naslovnica romana **Zadnji keltski poglavar**, založba ICO, Kamnik, 2014; oblikovala Tina Švajger Sivec

Naslovnica romana **Usodna emonska lepota**, ICO, Kamnik, 2014; oblikovala Tina Švajger Sivec

Naslovnica romana **Burja nad Mrzlo reko**, ICO, Kamnik, 2014; oblikovala Tina Švajger Sivec

Naslovnica romana **Atila, šiba božja**, ICO, Mengeš, 2015; oblikovala Tina Švajger Sivec

Naslovnica Sivčeve knjige o glasbeniku **Francetu Miheliču**, Mengeš, 2015

to njena avtohtona pravica, da ne objavi niti sekunde. Ob takih avtohtonih neumnostih pisatelj resnično več ne ve, ali bi se ji smejal ali se razjokal nad njenim uredništvom.

Beležite tudi javne nastope? Med njimi je gotovo največ predstavitev vaših novih knjig. Koliko jih je bilo letos?

»Kot nekdanji urednik Dokumentarno-feljtonskega uredništva sem se navadil vse dokumentirati, zapisati, shraniti. Vse je tudi javno zabeleženo na moji spletni strani www.ivan.sivec.net. Letos sem imel 52 nastopov, kamor štejem literarne večere, nastope ob bralnih značkah, nastope, na katere so me povabili kot slavnostnega govornika, ipd. Vseh nastopov skupaj pa je že 948. Torej se počasi približujem tisočemu.«

Na svoji spletni strani se označujete kot »pisatelj, publicist in popotnik«. V prvih dveh svojstvih vas poznamo, kot popotnika manj

»Kot mladenič sem bil nor na pisatelja Jacka Londona, pa sem se po njegovih poteh oz. po poteh zlatokopov podal peš s še dvema prijateljskima (Jožem Cvenklo in Vojkom Frelihom) s Tihega oceana na Aljasko. Rad sem bral Julesa Verna, pa sem njemu v čast odnesel v šoli podarjeno knjigo Potovanje na Luno na Mont Blanc. Po poteh etnologa Ivana Benigarja sem se odpravil med Indijance v Argentini. Bil sem med Maori na Novi Zelandiji. Z leti se je nabralo tudi deset popotniških knjig. Mednje štejem tudi pot v Avstrijo, kjer sem se dokopal do izvornih podatkov o najbolj znani božični pesmi Sveta noč, blažena noč, zadovoljen pa sem se vračal tudi s poti po Prešernovih sledih na Dunaju, v Lysicah na Moravskem itn. Vse te knjige so lepo brane. Ko pa je v

Delu Romana Šeruga pisala na široko o popotniških knjigah, ni omenila nobene moje. Pozabila pa ni omeniti moževih knjig. Ko sem na Delo poslal pripombo o tem, preprosto ni bila objavljena. Tako se dela v naši ljubi Sloveniji.«

V letih 2014–2015 mineva že dva tisoč let, odkar se je začela graditi rimska Emona. Vi ste ta jubilej počastili po svoje, s kar štirimi (!) zajetnimi knjigami o Rimljanih na naših tleh. Nam jih lahko na kratko povzamete?

»Nameraval sem napisati samo eno – o Emoni sami. Zgodba se mi je po ogledu neke razstave pred štirimi leti ponudila kar sama oziroma se mi je – sanjala! To sem štel kot namig z onostranstva, da sem se začel z Rimljani podrobneje ukvarjati. Predelal sem okoli sto knjig, strokovnih člankov, znanstvenih separatov itn. In prišel do ugotovitve, da v našem leposlovju tovrstne literature skorajda ni. Razen romana Mire Mihelič Tujec v Emoni. Ker zeva po Jalnovih Bobrih tisočletna luknja, sem se najprej lotil obdobja Kelto na naših tleh. Prva knjiga ima naslov Zadnji keltski poglavar. Zelo zanimivo ljudstvo, izredno bojevito, nekoliko razuzdano, duhovno pa po svoje bogato. Veliko so se ukvarjali s tihotapljenjem jantarja s severnih krajev. Ko so prišli v stik z Rimljani, so menda povsem izgubili glave zaradi vina. Baje so brez težav pro dali tretjo ali četrto ženo za – amforo vina. Pravijo, da imamo Slovenci prav po Keltih v krvi tihotapstvo in pretirano pijančevanje. Bral sem neki članek, da se v naši krvi nahaja še okoli štiri odstotke keltske krvi. V drugi rimski knjigi z naslovom Usodna emonska lepota prikazujem ljubezenski trikotnik med lepo sužnjo, staroselcem in rimskim vojakom. Ob tem pa seveda

opišem gradnjo Emone in življenje v cvetočem mestu ob Navportu (Ljubljani) na začetku bivanja. V tretji knjigi sem se lotil ene največjih antičnih bitk, ki se je odvijala prav pri nas, v bližini Vipave. Spopadli sta se stotisočglava krščanska vojska in osemdesettisočglava poganska vojska. Krščanska je zmagala s pomočjo božje pomoči oziroma znamenite vipavske burje. Zato knjiga nosi naslov Burja nad Mrzlo reko. S četrto – Atila, šiba božja – pa sem zaključil rimsko obdobje na naših tleh. Atilo pa sem pokopal kar v bližini Ptuja. Na naših tleh obstaja namreč več ducatov legend o tem, da je znameniti hunski poglavar pokopan kar pri nas. V četrti knjigi sem skušal prikazati razkroj neke preveč materialno razbohotene in hkrati nemoralne družbe. Vzporednice z današnjim časom so očitne.«

Vaše pisanje o Rimljanih na Slovenskem je leposlovno, temu žanru v angloameriškem svetu pravijo »fiction«. A vi svojih pisateljskih del gotovo ne gradite le na fikciji, ampak tudi na zgodovinskih virih

»Namenoma sem v vsaki knjigi objavil tudi uporabljeno literaturo. Pa tudi več barvnih fotografij iz Narodnega muzeja Slovenije, Mestnega muzeja Ljubljana, Pokrajinskega muzeja Celje in Pokrajinskega muzeja Ptuj-Ormož. Zgodba, fikcija, je seveda moja, vse pa se odvija v realnih zgodovinskih okoliščinah. Prav imate, zunaj naših meja tako na veliko pišejo zgodovinske romane. Sicer pa je nekaj podobnega storil tudi pri nas že Finžgar z romanom Pod svobodnim soncem.«

Katere so še druge letošnje novitete iz delavnice Ivana Sivca?

»Letos je bilo res izredno plodovito leto in takega

ne bo več. Poleg štirih obsežnih knjig o Rimljanih na naših tleh so izšle še moje uglasbene pesmice o Primožu Trubarju z naslovom Sejalec ljubezni, pa trinajsta knjiga iz zbirke Srečna družina z naslovom Pustolovščina ob Soči (ob stoti obletnici prve svetovne vojne), še posebej pa sem se razveselil mladinske knjige Pege na soncu in spominskih utrinkov z naslovom Očetove zgodbe. Pege na soncu so dnevnik dveh mladih ljudi, obeh z roba naše družbe. Oba sta bila najprej rejenca, nato pa je storil fant več junaških dejanj. Sam je poskrbel tudi za to, da je bil posvojen, svoje dekle pa je rešil iz pesti neprimerne rejnice. Od te knjige veliko pričakujem. Očetove zgodbe pa so oddolžitve očetu. V knjigi, ki jo je izdal Gorenjski glas, so objavljene po očetovi pripovedi napisane moji prvi etnografski članki za rubriko Gorenjski kraji in ljudje pa tudi prve reportaže in povestice. Ko sem gradivo začel zbirati, sem bil še sam začuden. Od prvega članka je namreč preteklo že skoraj devetindštirideset let. – Ob vsem tem ne morem niti mimo obsežne barvne monografije o glasbenem velikanu Francu Miheliču z naslovom Glasba je moj čarobni svet. Ima kar 320 strani velikega formata. V njej je tudi velik del mojega srca in nasploh pogledov na glasbo, seveda pa še več Miheličevega, v taki in drugačni obliki.«

Še posebej in ne nazadnje morava izpostaviti knjigo Očetove zgodbe. Z njo ste obudili spomin na svoje pisateljske začetke, ti pa so povezani ravno z našim časopisom. Kdaj in kako se je spočelo vaše razmerje z Gorenjskim glasom?

»Moje pisanje je bilo na začetku res najbolj povezano prav z Gorenjskim glasom. Prvi članek z naslovom Žetev in mlačev v

Mostah je bil objavljen 8. januarja 1966. Potem pa sem na pobudo urednika rubrike Gorenjski kraji in ljudje Andreja Trilerja in po neutrudnem pripovedovanju mojega izjemnega očeta Andreja dopisoval v Gorenjski glas več let. V knjigi Očetove zgodbe je objavljenih veliko člankov o nekdanjem delu, pa tudi šegah in navadah, vse pa je ponazorjeno z zgodbicami. Ker pa mi jih je oče pripovedoval tudi za petdeset let nazaj, so se torej marsikatera odvijale pred stotimi leti. Direktorica Gorenjskega glasa Marija Volčjak je ob tem zapisala, da gre za dragoceno dediščino. Zelo sem vesel, da je imela posluh za to objavo, in prepričan sem, da bo to branje zanimivo tudi za druge bralce. V časopisu, kakršen je Gorenjski glas, je nasploh shranjeno ogromno dragocenega gradiva iz polpreteklega časa. Časnik je najboljša polpretekla zgodovina, še posebej, ker je bil tedaj (in zdi se mi, da je tudi danes) veliko na terenu. Tega se včasih kar premalo zavedamo in premalo cenimo.«

Kakšno vlogo je v vaših prvih pisanjih odigral vaš oče Andrej? Če prav razumem, vas je »uporabil« kot zapisovalca svojih pripovedi, skoraj tako kot v Svetem pismu, kjer evangelisti pišejo po božjem nareku

»Oče je bil res izjemen v več pogledih. Po eni strani zelo pošten in priden človek (menda imam pridnost po njem), po drugi strani pa pravi vaški kronist v besedi. Živel je še trdno z ljudmi na vasi, z njihovim delom in običaji, pa tudi z željami in dobro voljo. Bil je odličen pripovedovalec, imel pa je tudi izreden spomin. Lahko bi napol v šali rekel: Oče je bil na svet postavljen zato, da je iz mene naredil pisatelja.«

Pa nam, prosim, še v tem pogovoru obudite katero od

»V četrti knjigi o Rimljanih na naših tleh (Atila, šiba božja) sem skušal prikazati razkroj neke preveč materialno razbohotene in hkrati nemoralne družbe. Vzporednice z današnjim časom so očitne.«

POGOVOR

Snovanja

zgodbic iz Očetovih zgodb, iz razdelka Etno je prijetno ...

»Odgovoril bom širše, ob tem pa pojasnil še nekaj. Že kot šolar v osnovni šoli in kot dijak sem napisal nekaj pesmic in kratkih spisov ter jih objavil v Cicibanu in Pionirskem listu. Ob tem pa sem popisoval običaje za – sliši se neverjetno, pa vendar je tudi to dokumentirano – Slovensko akademijo znanosti in umetnosti! Na našem dvorišču se je nekega dne znašel tedaj vodilni slovenski etnolog dr. Niko Kuret in mi, kot je dejal, nadarjenemu fantiču dal šeststo vprašanj o ženitovanjskih običajih na Gorenjskem. In tako sem postal eden izmed informatorjev SAZU-ja. Toda v odgovorih je bilo treba zaokrožiti samo DA ali NE, le tu in tam sem lahko pripisal kako besedo. Ker pa so iz očeta zgodbe kar vrele, nisva mogla molčati in sva vse tisto, kar se ni dalo vpisati med odgovore, razložila v Gorenjskem glasu, kamor sva z očetom dopisovala že pred tem. D opisovala sva

namreč tako, da je oče rekel: Iv an, zdaj bova pa še tole in tole napisala Oče mi je povedal, jaz pa sem po njegovem pripovedovanju vse natančno zapisal. Šel pa sem tudi kar sam na Veliko planino, pa v kraj pod Krvavcem z imenom Lenart itn. Z očetom sva torej do pisovala v Gorenjski glas že prej, SAZU pa mi je dodal še znanstveno podlago. Ali rečeno še drugače: Tako sem se pisateljsko razvil. Pravijo: pesnik se rodi, pisatelj se naredi. Kot pisatelj sem se torej na redil prav zaradi dopisovanja v Gorenjski glas. Za to sem še danes hvaležen pokojnemu Andreju Trilerju, tedanjim urednikom, predvsem pa vsem bralcem, ki so me začeli takoj po prvih zapisih v Gorenjskem glasu sami močno spodbujati. Menda so bili moji sestavki vedno tako nazorni, da se jih je dalo prebrati do konca.«

Po obsegu svojega opusa ste gotovo najbolj produktivni slovenski pisatelj. Kako pa se sicer razumete s pisateljskimi kolegi in s svojim

stanovskim društvom? Že davno bi vas morali počastiti s kako večjo literarno nagrado, a se to nekako ne zgodi. Ker ne sodite v ožji, ljubljanski krog?

»Član Društva slovenskih pisateljev sem že od leta 1987. Vanj so me sprejeli po mnenju petčlanske komisije, ki je prebrala nekaj mojih dotedanjih knjig. Nobena od teh članov nisem poznal. Torej brez kuhinje, ki jo mnogi tako radi omenjamo. Dobil sem nekaj manjših nagrad, pa tudi eno najvišjih v občinah Domžale in Mengeš. Veliko pa se s tem res nisem ubadal, drugi pa z menoj še manj. Preprosto nimam časa hoditi na sestanke, se pogovarjati s kolegi v gostilnah, lobirati na vseh koncih in krajih, še manj pa – kot je storil eden od mojih kolegov – sam sebe predlagati za Prešernovo nagrado. Vedno si ob tem pravim: Če je kaj vredno, bo že kdo to kdaj presodil. Če pa ni, pa tudi ni nič narobe. Res sem najbolj plodovit slovenski pisatelj vseh časov, pa tudi že poldrugo desetletje vedno

Spomini so zlati okvirji življenja
Ivan Sivec

Vsakdo se s spomini rad vrača v mladost. To je čas prvih korakov, prvih spoznanj, prvih izkušenj. Večina prvih spominov je povezanih s starši. Navadno so ti spomini prijetni, saj nas starši vse dni vodijo s svojo neskončno ljubeznijo, vzornim zgledom, neprikritim ponosom nad našimi prvimi uspehi.

Tudi pri meni je bilo tako. Čeprav sem si pozneje ustvaril prijetno novo življenje, ni dneva, da se ne bi s prijaznimi spomini vračal k staršema.

Mama je bila vesela in podjetna ženska. Rada je pela, rada plesala, rada je vozila s kolesom pridelke s kmetije v Kamnik. Lahko bi zapisal, da je bila rada sredi življenja, pa čeprav ji je kmečki okvir začrtal dokaj ozek krog.

Oče pa je po svojem očetu – kmetu, lovcu, strastnemu bralcu – očitno podedoval poleg izjemne delavnosti tudi ljubezen do knjig, neskončno veselje do branja, smisel za pripovedovanje. Vse ljudi je spoštoval, o vsakem je znal povedati kaj dobrega, zapomnil si je prav vse, kar so njemu prenesli prejšnji rodovi.

(Odlomek iz knjige Očetove zgodbe)

med petimi najbolj branimi, med živimi in mrtvimi pisatelji. To pa mi veliko pomeni. Bralci so bili vedno najvišje merilo. Napisati v današnjem času bralno knjigo ni tako preprosto. A ker skušam pisati čim bolj iskreno, iz dna duše, iz slovenskih korenin, po vzoru očetovega pripovedovanja, moje knjige pač najdejo stik z mnogimi bralci. Vsak dan si bralci v slovenskih knjižnicah izposodijo okoli 140 mojih knjig. Kaj bi si želel še več!«

Ste tudi najbolj gorenjski med slovenskimi pisatelji. V čem se kaže vaša gorenjskost?

»V šali mi kdo reče, da Sivec knjigo raje napiše kot kupi. Ali pa, da sem napisal več knjig, kot pa sem jih prebral. A če bi preletel samo uporabljeno literaturo v eni izmed rimskih knjig, bi mu verjetno nasmehek takoj zamrl Če pa resno odgovorim na vaše vprašanje, mu v odgovoru seveda lahko takoj pritrdim, še posebej, ker sem napisal pač veliko, vse to pa je zrastle na naših tleh. Mnogi pisatelji so zato moderni in modni (in zato tudi večkrat nagradjeni), ker skušajo slediti svetovnim trendom. Sam pa si pravim: Sem Slovenec (lahko bi rekel tudi Gorenjec), na svet sem poslan, da bi črpal iz svoje zemlje in dajal svojim ljudem. Vse drugo bi se mi zdelo jalovo poslanstvo.«

Letos je minilo že 170 let od smrti Jerneja Kopitarja, velikega Gorenjca, očaka znansstvene slavistike ...

»Da, res je. Občina Vodice je na začetku septembra

ob tem pripravila slavnostno akademijo v Repnjah, na kateri sem nekaj o Kopitarju povedal tudi sam. Kopitarju se dela velika krivica, pa jo skuša vsaj nekaj popraviti moj roman z naslovom Kamen nad gladino. Prvič je izšel že leta 2007, letos pa ponatis v zbirki Večno zelene, kjer izhajajo moje na jboljše knjige. Kopitar je bil dolga leta vodilni evropski jezikoslovec, cesarjev svetnik, prvi skriptor cesarsko-kraljeve knjižnice na Dunaju, eden najbolj vidnih Evropejcev. Ko je umrl, so mu na Dunaju zvonili vsi zvonovi «

In kaj v vaši mengeški delavnici nastaja zdaj? Pišete tudi med prazniki?

»Seveda pišem tudi med prazniki. Nasploh skoraj vsak dan. Ali pa se vsaj pripravljam na novo pisanje. Prazniki se me dotaknejo samo z družinsko in prijateljsko bližino, sicer pa ne pijančujem in se od daleč ognem nesmiselni potrošniški mrzlici. Na srečo me tudi širša družina razume in tako lahko v miru uživam v pisanju prav vse dni. Če bom zdrav, bom napisal še pentalogijo iz naše zgodovine. Pet obsežnejših romanov. Prva knjiga je že v računalniku, pripravljenega pa imam tudi veliko gradiva za preostale štiri. O čem bodo knjige govorile, pa naj ostane zaenkrat še skrivnost. Prva bo izšla januarja leta 2016 «

Dragi pisatelj in rojak, najlepša hvala za te izčrpne in spodbudne odgovore. Pa v miru pišete tudi med temi prazniki, še več pa v novem letu 2015!

»V časopisu, kakršen je Gorenjski glas, je shranjeno ogromno dragocenega gradiva iz polpreteklega časa. Časnik je najboljša polpretekla zgodovina, še posebej, ker je bil tedaj (in zdi se mi, da je tudi danes) veliko na terenu.«

Ivan Sivec izpira zlato na Aljaski (2005), po zgledu svojega pisateljskega vzornika Jacka Londona. / Foto: Vojko Frelj

Ivan Sivec je bil gost 111. Glasove preje o Fenomenu Avsenik, v Galeriji Avsenik, Begunje, 2. februarja 2012. / Foto: Gorazd Kavčič

KULTURNA INVENTURA

Snovanja

Imamo enega najboljših profesionalnih gledališč v Sloveniji, s ponosom smo praznovali obletnice v preteklosti uspešnih umetnikov gorenjskega rodu, radi imamo ljubiteljsko kulturo, v naših krajih pa »rastejo« tudi obetavni mladi umetniki.

Kultura je gorenjska stvar

IGOR KAVČIČ

Kultura in umetnost sta v letošnjem letu na Gorenjskem obrodili dobro. Lahko bi dodali, da podobno kot že nekaj zadnjih let; ne prebogato, da bi se basali z njo, niti ne preslabo, da bi se v strahu ozirali v krošnjo iščoč kakšno suho vejo. Preko leta se je zvrstilo nekaj že tradicionalnih festivalov, s ponosom smo obeležili več pomembnih kulturniških obletnic, si ogledali kar nekaj navdušujočih likovnih in fotografskih razstav, prisluhnili več kvalitetnim glasbenim koncertom zabeležili nekaj predvsem mlado umetniških presežkov ter tako v slovenskem kot mednarodnem merilu pobrali nekaj lepih nagrad za ustvarjalnost in umetniško znanje. Ena najbolj izstopajočih gorenjskih kulturno umetniških institucij, ki svojo prepoznavnost vedno bolj krepi tudi izven domovine, je zagotovo Prešernovo gledališče, najboljši ljubiteljski oder v državi je doma na Loškem odru, naši pevski zbori že tradicionalno dobro nastopajo na zborovskih tekmovanjih. Nasploh velja zapisati, da ima ljubiteljska kultura na Gorenjskem zelo močno bazo, saj krajevna kulturna društva po celotni pokrajini skorajda dnevno poživljajo domačo kulturno krajino.

Po dvajsetih letih Prešernov nagrajenec

Ob vsej pestrosti gorenjske kulture v letu bi za prvega med kulturnimi dogodki vendarle označil podelitev letošnjih Prešernovih nagrad. Seveda ne gre za prireditev kot tako, misel krepi predvsem dejstvo, da je bil po dolgih dvajsetih letih eden obeh Prešernovih nagrajenec spet gorenjski rojak. Najvišje kulturno-umetniško priznanje v državi je za svoj bogat ustvarjalni opus prejel pisatelj Vladimir Kavčič iz Podgore v Poljanski dolini, ki pa žal nagrade ni užival dolgo, saj je julija preminil. Velja dodati, da je tudi ena izmed tako imenovanih malih Prešernovih nagrad posredno

Avgusta so v Prešernovem gaju v Kranju ob 200. obletnici rojstva Janeza Puharja izumitelju v čast odkrili spomenik. Ob predsedniku države Borutu Pahorju in nekdanjem kranjskem županu Mohorju Bogataju še pobudnika Puharjevega leta Petra Puhar in Vasja Doberlet.

odšla na Gorenjsko. Igralka Prešernovega gledališča Kranj Vesna Pernarčič, sicer doma iz Ljubljane, je nagrado prejela za igralske dosežke zadnjih dveh let, še posebno vlogo Marlene Dietrich v istoimenski predstavi.

Z razlogom za trenutek še ostajam na literarnem področju, saj je eden večjih dosežkov uspel mlademu literatu Jasminu B. Frelihu iz Kranja, ki je bil s svojim romanesknim prvencem Na/pol eden petih nominirancev za nagrado Kresnik, bržkone najbolj cenjeno literarno nagrado pri nas. Naj dodam, da sta bili na letošnjem Knjižnem sejmu za nagrado Knjiga leta med petimi nominiranimi kar dve knjigi gorenjskih avtorjev, Martina Ramoveša iz Suše v Poljanski dolini, ki je narisal in napisal strip-album Nesojeni kavboji, in Jurija Ravnika z vodnikom za športne plezalce Plezanje po kraškem robu.

Gorenjci uspešni na gledališkem odru

Uspešno leto je za Prešernovim gledališčem. Že pomladi so na enem osrednjih in tradicionalnih festivalov, ki se odvijajo na Gorenjskem, Tednu Slovenske drame, prejeli Šeligovo nagrado za najboljšo predstavo po oceni strokovne žirije, in sicer za avtorski projekt 25.671. Z njim so uspešno gostovali po mestih nekdanje skupne države, v Rusiji, na Poljskem in še kje. Jeseni so na

Borštnikovem srečanju prejeli nagrado Društva gledaliških kritikov in teatrologov Slovenije za najboljšo uprizoritev pretekle sezone za dramo Mrtvec pride po ljubico Svetlane Makarovič v režiji Jerneja Lorencija. To jesen smo že videli tri odlične premiere. Da je na Gorenjskem močno zastopano področje ljubiteljskega gledališča, ne dokazujejo le številni ljubiteljski odri in predstave, ki jih na njih uprizarjajo, ampak tudi njihovi uspehi. Predstava Loškega odra Igre je konec v režiji Jaše Jamnika je bila za najboljšo predstavo v celoti proglašena že septembra na 53. Linhartovem srečanju, na tako imenovanem slovenskem izboru, kar ji je zagotovilo tudi udeležbo na festivalu Repassage v mestu Ub v Srbiji. Loška igra je bila med šestimi najboljšimi predstavami iz republik bivše države proglašena za najboljšo predstavo v celoti. Maticka za najboljšo žensko vlogo je na Linhartovem srečanju prejela Tamara Avguštin, na Čuvarjevih dnevih na Jesenicah pa ob njej za moško vlogo še Matej Čujovič.

Še ena nagrada je letos o stala na Gorenjskem. V Radovljici namreč zadnja leta muzealcem podeljujejo Valvasorjeve nagrade in med nagrajenimi za enkratne dosežke v preteklem letu je bil nagrajen tudi Gorenjski muzej Kranj za stalno razstavo Prelepa Gorenjska v gradu Khislstein.

Obletnici Janeza Puharja in Davorina Jenka

Letos smo obeležili kar nekaj obletnic pomembnih gorenjskih rojakov, ki so svoj ustvarjalni pečat pustili tako doma kot v tujini. Puharjevo leto so v iniciativni skupini poimenovali obeleževanje 200-letnice rojstva kranjskega rojaka Janeza Puharja (1814–1864), izumitelja posebnega postopka fotografije na steklo, ki ga je sam poimenoval svetlopi. Inicijativna skupina sodelavcev, zbrana okrog Petre Puhar in Vasje Doberleta, je leto začela s potujočo razstavo o Janezu Puharju z naslovom od Kranja do Dovjega, saj se je ta zanimiva predstavitev našega rojaka ustavila v vseh krajih, kjer je kot duhovnik živel in deloval Janez Puhar, med drugim pa so jo videli tudi v Pragi. Večjo razstavo, tudi s Puharjevimi originalnimi slikami, so v avgustu pripravili v Narodnem muzeju Slovenije, že pomladi tudi v Gorenjskem muzeju, žal pa v Kranju ni prišlo do realizacije in poimenovanja trga po njem. So pa zato izumitelju postavili spomenik v Prešernovem gaju, katerega odkritja se je udeležil tudi pokrovitelj Puharjevega leta, predsednik države Borut Pahor.

S spominskim koncertom so njegovih rojstnih Cerkljah obeležili 100. obletnico smrti slovenskega skladatelja Davorina Jenka. Obletnico so tamkajšnji

kulturni delavci v letošnjem letu zaznamovali z vrsto prireditev, vrhunec pa je bil vsekakor omenjeni koncert z naslovom Blagor mu, ki se spočije, na katerem so predstavili bogato glasbeno in zborovsko ustvarjalnost, ki ima v Cerkljah že dolgoletno domovinsko pravico. Štirje zbori, oktet in pihalni orkester so v program uvrstili izbor pesmi, ki jih je na svoji dolgoletni ustvarjalni poti v Sloveniji, na Dunaju in v Srbiji uglasbil Jenko. V Gorenjskem muzeju so praznovali 50-letnico odprtja Muzeja Prešernova hiša, povsod po Gorenjskem, v muzejih, predvsem pa tudi v občinskih knjižnicah pa so prek leta z različnimi dogodki in razstavami obeleževali tudi 100-letnico začetka 1. svetovne vojne.

Ljubiteljska kultura cveti skozi celo leto

Poleg osrednjih festivalov, ki vsako leto prirejajo na Gorenjskem, med drugim so to glasbeni festivali Festival Radovljica, Festival Bled, Okarina, kranjski Jazz kamp, se v Kranju odlično prijemlje tudi Mednarodni likovni festival, letos oktobra smo ga gostili tretjič, konec pomladi pa se je na Bledu prvič odvijal tudi nov filmski festival.

Naj dodamo, da je na Gorenjskem zelo močna tudi zborovska dejavnost, naši zbori beležijo visoke obletnice delovanja, pripravljajo kvalitetne letne koncerte in skorajda vedno, kadar se odpravijo na kakšen festival v tujino, od tam prinesejo tudi nagrade.

Eden tistih, v katerega Gorenjska upravičeno lahko polaga svoje upe, je tudi odlični mladi klarinetist Blaž Šparovec, ki trenutno študira v Berlinu. Pomladi je zmagal na uglednem mednarodnem tekmovanju pihalcev Hülsta woodwinds 2014 v nemškem mestu Münster, jeseni pa je tako rekoč pometel s konkurenco še na podobnem tekmovanju, le na še višjem nivoju, v Düsseldorfu. In ne le odlične nagrade, razveseljuje predvsem dejstvo, da Blaž klarinet igra z vsem svojim srcem.

Nasploh velja zapisati, da ima ljubiteljska kultura na Gorenjskem zelo močno bazo, saj krajevna kulturna društva po celotni pokrajini skorajda dnevno poživljajo domačo kulturno krajino.

Katera je najbolj brana knjiga vseh časov? Kaj s(m)o brali v letu 2014? Bom poskusil odgovoriti, vsaj približno. Z gotovostjo pa lahko zapišem, katera od letos prebranih knjig je bila meni osebno najboljša. To je Angel pozabe, roman Maje Haderlap.

Najboljša branja v letu 2014

MIHA NAGLIČ

Katere so največkrat natisnjene in potemtakem verjetno tudi najbolj brane knjige vseh časov? Top ten »naj« knjig vseh časov? Najbolj razširjena knjiga na svetu je Sveto pismo. Natisnjeno naj bi bilo od pet do šest milijard izvodov v več kot 430 jezikih. Druga je drobnejša od prve: Citati iz del Mao Zedonga; na Kitajskem je veljal zakon, ki je državljanom zapovedoval, da morajo imeti to knjižico vedno s seboj. Natisnjeno naj bi bilo 900 milijonov izvodov. Tretja je muslimanska sveta knjiga Koran, 800 milijonov izvodov. Na četrtem mestu je Kitajski žepni slovar, slovar preproste kitajščine, ki so ga prvič izdali leta 1957, prodali naj bi že 400 milijonov izvodov; je tudi edina nepolitična in neverska knjiga med petimi najbolj razširjenimi knjigami vseh časov. Tudi peta je verska – Mormonova knjiga, okoli 120 milijonov izvodov; priča o vrednotah pripadnikov mormonske vere in jo je mogoče brati kot versko ali književno delo. Šele na šestem mestu je prvo od leposlovnih del – Harry Potter in kamen modrosti; sedem

knjig o malem čarovniku je napisala J. K. Rowling in je najuspešnejša knjižna serija vseh časov, po nakladi posameznih naslovov pa izstopa Harry Potter in kamen modrosti (107 milijonov). Sedma: In potem ni bilo nikogar več – tak je naslov ene od knjig mojstrice kriminalke Agathe Christie; prodali so sto milijonov izvodov in je najbolj prodajana detektivka v zgodovini tega žanra; prvič je izšla z drugačnim naslovom – Deset majhnih Indijancev. Osmi je Gospodar prstanov, epsko fantazijsko delo avtorja J. R. R. Tolkiena, obsega tri dele, prodali so že več kot sto milijonov izvodov. Deveti naslov je Harry Potter in princ mešane krvi. Deseta pa je Da Vincijska šifra, šteje 65 milijonov prodanih izvodov, napisal jo je Dan Brown

Kapital v 21. stoletju

Med knjigami, ki so bile prvič izdane v letu 2014, pa je ena najbolj branih knjig tale: Kapital v 21. stoletju. Kapitalizem vlada svetu že tretje stoletje. Bo obstal tudi v 21. stoletju? Francoski ekonomist Thomas Piketty v obstoj kapitalizma nedvoumno, vendar bi morali z globalno davčno politiko zmanjšati

»Kapitalista« Karl Marx in Thomas Piketty: prvi si je s svojim Kapitalom nakopal velike dolgove, drugi bo z njim obogatel, saj je njegova knjiga globalna uspešnica. / Foto: Wikipedija

neenakost, ki jo poraja In kdo je Thomas Piketty? Priimek zveni angleško, a je Francoz, rojen 1971, profesor ekonomije v Parizu. Njegova knjiga Kapital v 21. stoletju, ki obsega kar 700 strani, postaja globalna in kulturna uspešnica, slovenski prevod izide v 2015. Britanski ekonomist James Meadway, kritik »mainstream« ekonomske politike in kapitalistične elite, jo razloži, kakor sledi. »Piketty v svoji novi knjigi jasno pokaže, da kapitalizem proizvaja družbo, ki vedno hitreje drvi v neenakost in postaja družba, ki ne proizvaja materialne blaginje za večino svojih članov. Piketty tudi poudarja, da smo takšno stanje stvari, torej vedno hujšo neenakost začeli sprejemati kot nekaj normalnega. Normalno se nam tudi zdi, da konkurenca in tekmovanje postajata vodilni načeli organizacije družbe in da posledično družba drvi v stanje razcepljenosti na dva pola, bogatega in revnega. Bistvo problema je torej, da je toliko ljudi ponotranjilo neoliberalno ideologijo in v resnici verjamejo, da se moramo znebiti večine pridobitev, ki smo jih uvedli po drugi svetovni vojni, torej v obdobju zgodovinske izjeme. V resnici je popolnoma nasprotno. Prav to izjemno obdobje po drugi svetovni vojni nam govori, da je treba ustaviti prosti tok

kapitalizma, če želimo imeti družbo, ki bo služila večini in v kateri se bo večina ljudi počutila dobro.« Temeljni vzrok za nastanek in poglobljanje neenakosti je v tem, da je donos na kapital večji od gospodarske rasti (razen v obdobju 1914–1970). Stopnja donosa na kapital (na zemljo, nepremičnine, delnice, tovarne) je bila štiri do pet odstotkov, povprečna stopnja gospodarske rasti pa od enega do enega in pol odstotka. Lastniki kapitala so tako vse bogatejši, tisti, ki živimo od dela, pa vse revnejši. Piketty pravi, da je neenakost nujna, saj spodbuja gospodarsko rast. Toda ekstremna neenakost je za to rast škodljiva, ker zmanjšuje mobilnost in ogroža demokratične procese. Rešitev, ki jo predlaga, je globalni davek na kapital v višini pet do deset odstotkov, zlasti za najbogatejše; na svetu je 1426 posameznikov, katerih premoženje znaša več kot milijardo dolarjev. Pikettyjev Kapital za razliko od Marxovega ni za ukinitvev kapitalizma, ampak za njegovo regulacijo.

Angel pozabe

Roman Maje Haderlap je prvič izšel že 2011, v nemščini (Engel des Vergessens), zbudil je veliko pozornost v nemškem svetu, avtorica je zanj dobila več nagrad; v

slovenščino ga je prevedel Štefan Vevar, založila mariborska Litera in ga letos prvič ponatisnila. Seveda je zbudil tudi mojo pozornost, v Celovcu sem si kupil izvirnik že pred prevodom, tega sem prebral šele letos na morju, za menoj pa še družina in vsi smo bili navdušeni. To je res dobra knjiga, umetniški prikaz tega, kar se je koroškim Slovincem zgodilo med drugo svetovno vojno in po njej. Zgodovinska dejstva sicer vsaj delno poznamo, tu pa so povzdignjena v umetnost in iztrgana pozabi. Bogu hvala, da je angelo zgodovine in pozabe in Maji Haderlap zaupal nalogo, da je iz grobih dejstev (facta bruta) ustvarila zgodbo. Napisano v nemščini in tako, da jo bere ves nemški svet in povečini šele iz nje izve, kaj vse so Nemci počeli s Slovenci. In kako je vse to doživela deklica, ki je postala pesnica in pisateljica, pa njen oče, ki se je že kot otrok zatekel k partizanom, in njena babica, ki so jo nacisti odvlekli v taborišče, v knjigi pa je glavni vir pripovedi »Literatura ni tako vplivna kot politika. Ker ni na oblasti. Toda njen vpliv je zagotovo velik in ga ne kaže podcenjevati.« Roman je v nemščini doživel že petnajst ponatisov v več kot 80 tisoč izvidih, pred izidom sta italijanski in angleški prevod. Priporočam, res dobro branje!

Angel pozabe je res dobra knjiga, umetniški prikaz tega, kar se je koroškim Slovincem zgodilo med drugo svetovno vojno in po njej. Zgodovinska dejstva sicer poznamo, tu pa so povzdignjena v umetnost in iztrgana pozabi.

Pisateljica Maja Haderlap na predstavitvi romana Angel pozabe v Ljubljani / Foto: Jože Košnjek

NOVOLETNI MEHURČKI

Tomaž Sršen, Robert Gorjak in Gašper Čarman. Trije moški, ki pripovedujejo zgodbe o vinu, so njegovi poznavalci, slovenski vinski strokovnjaki. Vino je zanje posebna svetinja, s katero je treba ravnati primerno starosti, barvi, okusu, kraju, deželi, pokrajini, iz katere prihaja.

Alenka Brun

Ze kar nekaj časa je minilo, kar je Bled obiskal Tomaž Sršen in ljubiteljem dobrega vina, domačim vinergistom, v svojem predavanju o penečih vinih predstavil Šampanjno. Z njim so med drugim okušali tudi špansko peneče vino oziroma cavo in rekli besedo, dve na temo domačih penin.

Pred kratkim pa je v blejski Vili Prešeren Robert Gorjak vinergiste popeljal skozi skrito degustacijo belih zvrsti. Mogoče predstavljeno vino Guerilla niti ni pritegnilo pozornosti večine, zagotovo pa je bila več kot samo zanimiva njegova steklenica magnum (1,5 litra), na kateri je izstopal napis v angleščini, v smislu: strogo varovana skrivnost, če vam je bilo vino všeč, pa pokličite napisano telefonsko številko.

V petek zvečer pa se je ravno tako v Vili Prešeren ustavil Gorenjec Gašper Čarman. Mladenič je doma iz Reteč pri Škofji Loki in izhaja iz znane družine z dolgoletno gostilniško tradicijo.

Z Gašperjem smo se sprehodili skozi svet plemenitih mehurčkov: penin, šampanjcev in prosecca. Slovenija, Francija in Italija so bile dežele, katerih košček smo okušali v osmih kozarcih oziroma osmih predstavljenih vzorcih, pa še kakšnem dodatnem penečem sladkorčku.

Izvedeli smo, kaj dela peneča vina odlična, kaj je to tankovska metoda, kakšna je klasična, kakšno vlogo igrajo kvasovke. Ponovili, kako je z okušanjem vina oziroma penečih vin v naših ustih. Z okušalnimi brbončicami namreč zaznamo slano, grenko, kislo in sladko.

Ponovno smo se spomnili zanimive zgodbe o prestižnem šampanjcu Cristal, ki ga čez lužo obožuje svet slavni. Za še dodatno priljubljenost – šampanjski hiši Roederer se sicer to ni zdelo posrečeno – je bil verjetno precej zaslužen raper Jay-Z. V enem svojih videospotov

Robert Gorjak (levo) in prisotni, ki jih je pritegnila skrivnostnost vsebine steklenice magnum. / Foto: AB

namreč največ pozornosti pritegne ravno omenjeni šampanjec. Praktično teče v potokih – dobesedno. Z njim se celo polivajo.

Ker pa prihaja zadnji dan v letu 2014 in večina vstop v novo leto nazdravi s penino, smo Gašperju zastavili nekaj vprašanj v tej smeri.

Izvedeli smo, da Slovenci šampanjec zadnje čase kar prepoznajo, tudi po dražjem je povpraševanje. Nivo kulture pitja vina se v Sloveniji viša.

V zadnjih letih pa je strašno priljubljen tudi prosecco. »Čisto in elegantno; peneče vino, ki te nasmeji.« Ponuja izjemno razmerje med ceno in kvaliteto. Podobno je tudi s špansko cavo.

Ljubitelja in poznavalca vin, tudi vinergista, Gašper Špec in Damir Salkić / Foto: AB

Seveda pa imamo Slovenci globoko zakoreninjeno besedo šampanjec in ko naročamo penino, naročamo zarček šampanjca, pa tudi natakariji radi ponudijo kozarec šampanjca, v mislih pa imamo tako eni kot drugi penino. »Imamo eno najlepših imen za naša peneča vina pridelana po klasični metodi: penina. Zato je škoda, da ljudje tega imena ne uporabljajo.«

S kakšnim kozarcem pa naj izrečemo dobrodošlico prihajajočemu novemu letu? Gašper se nasmehne in pravi, da je stvar zanj pravzaprav enostavna, saj, če pijemo vino iz steklenice za deset evrov, potem naj bo tudi kozarec enake cene.

»Kozarec kupimo enkrat, imamo ga vrsto let in precej pomaga pri tem, kako vino dojamemo. Osebno tovrstno investicijo priporočam, ker resnično nudi več užitka v vinu. Vinogradnik se namreč v vinogradu trudi celo leto, potem pa mi vino vlijemo v napačen kozarec, kar bi lahko rekli, da je greh; pa tudi od vina dobimo manj, kot bi lahko.«

Če boste nazdravljali s proseccom, ga lahko natočite v na pečljih, znane, ozke, visoke kozarce; če pa se tokrat odločite za več, za zrel šampanjec recimo, pa ti kozarci ne pridejo v poštev. Vinu namreč ne dovolijo dihati in v bistvu uničijo delo vinarja. Vino tudi ne razvije arom in v ustih ga potem okušamo drugače. »Pri kozarcu je pomembno, kako ujamemo aromatsko strukturo, pomembno pa je tudi v kakšnem toku in kam mi dobimo vino na jezik,« še doda Gašper.

V končnem pa je najpomembnejše, da vam je vino, ki ga pijete, všeč in družba, s katero boste nazdravili ob polnoči na zadnjega leta dan, prava. Naj bo leto 2015 srečno, zadovoljno, polno zdravja in veselja. Ko pa vas bo natakari naslednjič vprašal, boste pili rdeče ali belo vino, mogoče kozarček šampanjčka, ga mirno lahko povprašate, vam ponuja penino ali šampanjec.

Gašper Čarman v najboljši družbi / Foto: AB

Direktorica prodaje Sportine turizma Mateja Golja s soprogom Mitjem / Foto: AB

Gorana iz blejske Vile Prešeren smo letos srečali tudi v ekipi Društva barmanov Slovenije (DBS), ki se je udeležila svetovnega barmanskega kongresa in tekmovanja v Cape Townu v Južnoafriški republiki. / Foto: AB

89.8 91.1 96.3

Gorenjski prijatelj

RADIO SORA

Radio Sora d.o.o.,
Kapucinski trg 4, 4220 Škofja Loka,
tel.: 04/506 50 50, fax: 04/506 50 60,
e-mail: info@radio-sora.si

Radio Triglav®

Gorenjska 96 MHz

RADIO ZA RADOVEDNE

KULTURA

KINO SPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Torek, 30. 12.
18.30, 20.30 SEDMI SIN
20.00 FRANCOZINJE
17.00, 21.00 HECTOR IN ISKANJE SREČE
15.30 JEZEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIČ, sinhro.
18.00 UJEMI BOŽIČKA
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.10 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
15.00 SKATLARJI, sinhro.
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

Sreda, 31. 12.
20.00 NEUKLONLJIV
18.30 SEDMI SIN
17.00 HECTOR IN ISKANJE SREČE
15.30 JEZEK IN VRAN PRIČARATA BOŽIČ, sinhro.
18.00 UJEMI BOŽIČKA
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.10 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
15.00 SKATLARJI, sinhro.
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

Četrtek, 1. 1.
18.30, 20.30 SEDMI SIN
17.00 NAJBOLJŠE SMO
18.00 ZA KRALJICO IN DOMOVINO
20.10 FRANCOZINJE
20.50 HECTOR IN ISKANJE SREČE
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.00 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

Petek, 2. 1.
18.30, 20.30 SEDMI SIN
17.00 NAJBOLJŠE SMO
18.00 ZA KRALJICO IN DOMOVINO
20.10 FRANCOZINJE
20.50 HECTOR IN ISKANJE SREČE
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.00 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

Sobota, 3. 1.
18.30, 20.30 SEDMI SIN
17.00 NAJBOLJŠE SMO
18.00 ZA KRALJICO IN DOMOVINO
20.10 FRANCOZINJE
20.50 HECTOR IN ISKANJE SREČE
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.00 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

Nedelja, 4. 1.
18.30, 20.30 SEDMI SIN
17.00 NAJBOLJŠE SMO

18.00 ZA KRALJICO IN DOMOVINO
20.10 FRANCOZINJE
20.50 HECTOR IN ISKANJE SREČE
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.00 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

Ponedeljek, 5. 1.
18.30, 20.30 SEDMI SIN
17.00 NAJBOLJŠE SMO
18.00 ZA KRALJICO IN DOMOVINO
20.10 FRANCOZINJE
20.50 HECTOR IN ISKANJE SREČE
16.50 BOŽIČKOV VAJENEC IN ČAROBNA SNEŽINKA, sinhro.
19.00 BOG, LE KAJ SMO ZAGREŠILI?
16.20 ČEBELICA MAJA, sinhro.

CINEPLEX, TUŠ, KRANJ

Torek, 30. 12.
21.00 SAMBA
18.15 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA
16.15, 17.30, 19.00, 20.15 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA, 3D
14.00, 16.00, 18.00, 20.00 NOČ V MUZEJU: SKRIVNOST GROBNICE
18.30 EKSODUS: BOGOVI IN KRALJI
15.45 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
13.40, 14.30, 16.30 PADDINGTON, sinhro.
21.20 BUTEC IN BUTEC DA
14.15 PINGVINI Z MADAGASKARJA
13.30, 15.30 PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D

Sreda, 31. 12.
16.15, 17.30 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA, 3D
14.00, 16.00, 18.00 NOČ V MUZEJU: SKRIVNOST GROBNICE
16.30 EKSODUS: BOGOVI IN KRALJI
15.45 IGRE LAKOTE: UPOR, 1. DEL
13.40, 14.30 PADDINGTON, sinhro.
14.15 PINGVINI Z MADAGASKARJA
13.30, 15.30 PINGVINI Z MADAGASKARJA, 3D

LINHARTOVA DVORANA, RADOVLJICA

Torek, 30. 12.
15.00 MEDVEDEK PADDINGTON, sinhro.
17.00 NOČ V MUZEJU: SKRIVNOST GROBNICE
19.00 HOBIT: BITKA PETIH VOJSKA, 3D

Četrtek, 1. 1.
15.00 ČEBELICA MAJA, 3D, sinhro.
17.00 BUTEC IN BUTEC DA
19.00 AMATERJI

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

KAVA PRED VEČNOSTJO

Ogledali smo si premiero črne komedije P.S. Posthumna smetana avtorja in režiserja Domija Vrezca v izvedbi KD Figura.

Igor Kavčič

U h, kako dobro dene, če nam kdo na lep in – čeprav gre za fikcijo – zelo jasn način pove, da med življenjem in smrtjo obstaja brezčasen prostor, v katerem je prav tako zanimivo kot v zemeljskem bivanju. Z nekaj sreče vam bodo postregli celo kavo s smetano. V decembru smo si v Stolpu Škrlovec ogledali premiero tragikomedije P.S. (Posthumna smetana) avtorja besedila in režiserja Domija Vrezca. Predstava za tri akterje, ker se z junaki skorajda nujno poistovetimo tudi gledalci, nas je v mislih na odru vsekozi več, se začne tam, kjer nas pustijo, ko umremo. Glavna junaka zgodbe Krištof Grobelnik (igra ga Domi Vrezec) in Anton Grudar (Aldo Komar) se torej skobacata iz krst in se vsak na svoj način pozdravita v vmesnem prostoru, nekakšni čakalnici med zemeljskim in večnim življenjem. Prvi je nadut, bogat in veren ter zase pričakuje posmrtno nebeškost, drugi pa preprost, skromen, poslušen in glede posmrtnega bivanja nima nekih posebnih pričakovanj. Razglabljata, kako jima je bilo v življenju, in modrjeta o tem, kako naj bi bilo po njem. Če sploh kaj obstaja, saj ga še ni bilo, ki bi prišel nazaj povedati, kako je v večnosti. Možakoma ni dolgčas, saj ju obične pokopališka čudakinja Hildegarda (Martina Cuznar), ki jima postreže s kavo s posthumno smetano ter ju obdari s posmrtnima darovoma. Tudi njen lik je – tako kot sta s svojimi značajskimi potezami Grobelnik

Domi Vrezec, Aldo Komar in Martina Cuznar v prostoru med življenjem in smrtjo zares uživajo, kar uspešno prenašajo tudi na gledalce. / Foto: arhive KD Figura

in Grudar – eden od nepogrešljivih klasičnih slovenskih likov osamljene, a nikoli zares docela pozabljene slovenske gracije, ki jo pogosto srečujemo na pokopališču, ki obiskuje pogrebe in – kot spoznamo v predstavi – tudi skrbi za postrežbo v »medprostoru«.

»Prostor med smrtjo in večnostjo je odličen poligon za razmišljanje na temo, kaj bo, če bo. Zato sem pri pisanju besedila lahko neizmerno užival in pri tem s pridom uporabljal svojo domišljijo,« razmišlja Domi Vrezec, njegov soigralec Aldo Komar pa dodaja: »Če samo pomislim na večno življenje, se zmrazim. Da človek ne bi mogel v miru umreti in končati svojega veka. Večno življenje je neka sebična človeška ideja. Kaj pa boš počel v neskončnosti, saj bi se ti zmešalo.«

Avtor v zgodbo spretno vplete kopico komičnih elementov, od tega, da mrtve mu Grobelniku v krsto obujejo ravno tiste čevlje, ki so ga v življenju žulile in jih nikoli ni nosil, do ocenjevanja stopnje spoštovanja in priljubljenosti enega ali drugega med sorodniki na podlagi

bogatosti cvetja in zapisov v žalno knjigo. Ob številnih duhovitostih ne manjka smeha. Hkrati predstavo odlikuje situacijska tragikomičnost, prepletena z elementi drame suspenza v sugestiji k razmisleku ali vnovičnem razmisleku o življenju, smrti in vsem tistem prepovedanem vmes. Smo torej po smrti res čisto dokončno mrtvi, ali pa pravzaprav nikoli nismo bili popolnoma živi?

Kljub ne ravno bogatim igralskim izkušnjam, Aldo Komar v tako zahtevni vlogi nastopa celo prvič doslej, sta oba akterja v svojih odrskih izvedbah preprosto odlična. Odlikuje ju jasna in artikulirana dikcija, dober gib, pri čemer brez težav izpostavljata telesne hibe, ki sta jih imela ob smrti, in tudi dobrišna mera odrske iznajdljivosti, kadar je to seveda potrebno. Cuznarjeva je v svoji sicer manjši vlogi taka, kot mora biti britofska gospa, ki streže kavo in akterja vsake toliko časa spomni, da je noč še mlada, sence pa lačne. »Igro smo vadili od pomladi, ko smo začeli z govornimi vajami, odrski nastop pa smo pilili jeseni. Lahko

rečem, da smo odlična ekipa, ki se na odru dobro znajde. Med nami je dobra energija, ki nam omogoča izražati tudi lastno kreativnost vsakega posameznika,« pove Vrezec in doda, da je bila komedija zanj nov dramaturški, režiserki in igralski gledališki izziv. Domi Vrezec sicer že več let uspešno vodi gledališke delavnice za otroke in mladino v okviru Centra kulturnih dejavnosti v Kranju, kjer vsako leto pripravijo tudi zaključno predstavo.

Po nekaj psiholoških dramatskih besedilih je tokrat želel napisati in postaviti igro, ki bi jo približal vsem ljudem in bo primerna za vsak oder. »Upam, da bomo predstavo še veliko igrali, saj bo, vsaj glede na prve odzive publike, ki so nad pričakovanji dobri, P.S. Posthumna smetana bližju tako poznavalcem gledališča kot širši publiki,« meni Vrezec. Najprej jo bodo ponudili kulturnim domovom po Gorenjskem, kasneje pa tudi po Sloveniji. Predstava je sicer nastala v produkciji KD Figura iz Kranja. Predstava, ki jo preprosto morate videti, da bi vam bilo lažje na tem in kako pak onem svetu.

LAŽJI SUDOKU

9		6	3					7
		5					1	2
2			8	4				
		9		5				4
5		8				3		6
	7			6		8		
				2	9			4
	6	3					7	
	9				4			

Rešitev:

1	9	6	8	5	3	7	4	2
2	5					1	2	
3			8	4				
4		9		5				4
5		8				3		6
6	7			6		8		
7				2	9			4
8	6	3					7	
9	9				4			

TEŽJI SUDOKU

7				8	1	9		
		6		7				
2			5				3	
1				4		3		
8	9		6		2		4	1
		2		1				8
	7				4			3
				2		8		
		9	8	6				

Rešitev:

9	1	7	9	8	6	2	4	3
2	5	6		7				
3			5				3	
4				4		3		
5	9		6		2		4	1
6		2		1				8
7	7				4			3
8				2		8		
9		9	8	6				

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebeljenih devetih kvadratov. Pripravila Petra F.

MULARIJA

RUBRIKO MULARIJA ureja
Dina Kavčič. Pišite ji na
dina.kavcic@g-glas.si ali na
koticek@g-glas.si.

Premierni nastop so imeli za starejše jubilate Občine Naklo. Na fotografiji je prikupna Sneguljčica. / Foto: Matic Zorman

Dragi otroci!

Tik-tak in prišlo bo novo leto. V letu 2015 naj vas posuje čarobni prah sreče, zdravja, veselja in uspehov v šoli! Zdaj pa hitro na sneg narediti hecnega snežaka, fotografijo pa pošljite še na naš naslov. Srečno!

SKOČILE V NAVIHANE PRAVLJICE

Otroška plesna skupina Skokice je za veseli december pripravila prav posebno predstavo z veliko plesa, petja in igre.

Suzana P. Kovačič

Otroška plesna skupina Skokice iz Osnovne šole Naklo je imela sredi decembra premierni nastop muzikala Navihane pravljice. Scenarij je napisala njihova mentorica Nataša Zaletelj. »Znane svetovne pravljice so narobe napisane, tako ima Pepelka kar naenkrat prijazni sestri, čebelica Maja se bolj boji kot Vili, palčki pripravijo Sneguljčici malico za na pot, Mojca Pokrajculja prodaja piskrček za cekinček, Bobek ima v Muci Copatarici najlepše copatke in je najbolj redoljubljen, volk v Rdeči kapici je zelo prijazen volk, Janko in Metka s čarovnico klepetata po mobitelu,« je povzela Nataša Zaletelj. Dvorni norček,

Skupinska fotografija za spomin / Foto: Matic Zorman

ki napove vsako pravljico in ga je odlično zaigrala desetnajstletna Ajda Jagodic, je na

koncu vse pravljicne junake zmešal v lonček in jih posul s čarobnim prahom. In mladi

nastopajoči so se že znašli na naslednjem nastopu, ki jih je bilo decembra kar nekaj.

POTOVANJA • VINO • HRANA • DOGODIVŠČINE • MOŠKI • ŽENSKÉ

ŽENSKA EMANCIPACIJA (2)

Lea Peterlin

Gledala sem po prostoru. Vzdušje je bilo simpatično. Deklet večino nisem poznala, domnevala pa sem, da so soproge fantov, ki so bili v drugem delu brunarice, klepetali in obujali spomine. Večino teh pa sem poznala. Sošolci iz srednje šole, znani obrazi s ceste, iz lokalov – isti letnik pač. Med njimi se je našel eden, ki me je že od trenutka, ko sem čestitala Tadeju, tiho gledal. Očitno je prišel sam. Bil je malce manjši od mene, vendar z nasmehom, ki je vabil. Vendar me je ves čas nemo opazoval z nasprotnega konca sobe, da bi me ogovoril, ni bilo videti in tega – če povem po pravici – tudi nisem pričakovala.

Počasi sem se poslovlila.

Fantje so šalljivo v en glas vzklikali, da naj še ostanem, da zakaj že grem, a sedaj pa kar grem ... Tihi oboževalec pa je ravno v trenutku, ko sem še zadnjemu rekla a dijo in bila z eno nogo že med vrati, le zbral pogum:

»A dej no? A res že greš?«

»Ja,« sem odgovorila.

»Moram.«

»Pa ne še iti, no.«

»Povabljen sem še na eno, rahlo bolj deklinško obarvano zabavo.«

»Torej res odhajaš?«

»Ja,« sem odgovorila, ga pogledala naravnost v oči in izstrelila:

»Ti pustim telefon?«

Vprašanje ga je popolnoma iztirilo, o čemer je pričal izraz na njegovem obrazu. Izdaval je: »Ne.«

»Torej je vseeno, če odhajam, mar ne ...« sem

odgovorila in zapustila prostor.

Nisem se obrnila, da bi videla, kako se je odzval, vendar sem si mislila, da bi bil že skrajni čas, da naletim mogoče na kakšnega odraslega moškega. Takšnega, ki zna razmišljati s svojo glavo in ima dovolj poguma, da pristopi prvi. Občutek imam, da vedno nabašem na neke ca gavce, ki sicer navzven delujejo samostojno in samozavestno, a morajo najprej spiti najmanj dvojce piv,

da ne padejo okoli, če slučajno jaz ogovorim njih ali pa se moj odgovor ne sklada s pričakovanim na zastavljeno vprašanje.

Kaj pa vem, morda pa je res nekaj na tem, da so dandanes mame tiste, ki poskrbijo, da njihovi sinovi ostanejo nekje na pol poti in ti potem vse prve korake prepuščajo dekletom.

In kaj pravijo na to fantje? »Saj ste hotele emancipacijo ... sedaj jo pa imate.«

(Konec)

PESMI MLADIH

Novoletni ples

Snežinke plešejo edinstven ples, ples poljuba, obljub in neizmerne hrepenenja.

Metulji plešejo nepozabni ples, ples ljubezni, sanj in neizmerne veselja.

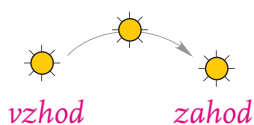
Rada bi plesala, edinstveno, nepozabno, in ne samo danes, ne samo jutri, vedno.

Vesna

Ples ljubezni je najlepši in vsak od nas se ga lahko nauči, kajti koraki so čisto lahkotni in preprosti. »Tisoč in tisoč zvezd je nad nami, tisoč in tisoč zvezd je med nami, da gre po svetu – rama ob rami – svetloba z nami.« (Tone Pavček) **Želim vam vse dobro v letu, ki je pred nami. Metka**

Pesmi pošljite na elektronski naslov pesmi.mladih@gmail.com ali pisno na naslov: Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj.

tedenski koledar

30. 12.	tor.	Evgen	7.44	16.25
31. 12.	sre.	Silvester	7.44	16.26
1. 1.	čet.	Novo leto	7.44	16.27
2. 1.	pet.	Makarij	7.44	16.28
3. 1.	sob.	Genovefa	7.44	16.29
4. 1.	ned.	Angela	7.44	16.30
5. 1.	pon.	Simeon ○	7.44	16.31

desetdnevna vremenska napoved

Torek 30. 12.	Sreda 31. 12.	Četrtek 1. 1.	Petek 2. 1.	Sobota 3. 1.	Nedelja 4. 1.	Ponedeljek 5. 1.	Torek 6. 1.	Sreda 7. 1.	Četrtek 8. 1.
-12/-4 °C	-14/-5 °C	-14/-4 °C	-11/-2 °C	-6/2 °C	-8/3 °C	-5/2 °C	-4/2 °C	-4/4 °C	-5/-2 °C

PRAZNOVANJA

VEČ KOT STOLETJE GUŠČEVE MAME

Frančiška Rozman iz Srednje vasi pri Goričah je praznovala sto pet let. Še vedno izžareva pozitivno energijo. Domačini jo poznajo kot Guščevo mamo.

Samo Lesjak

Gospa Frančiška se je rodila daljnega leta 1909 pri Mežnarju v bližnjem Zalogu, domačini pa jo poznajo kot Guščevo mamo. Njen pokojni mož Jurij, na katerega je bila Frančiška zelo navezana, izhaja iz Srednje vasi.

Starše je izgubila že zelo zgodaj. Ko je bila stara dve leti, je izgubila očeta pri gašenju požara, mama pa je umrla v nesreči, ko je kot babica z vozom hitela na porod. Takrat je bila Frančiška stara sedemnajst let. Štiri leta kasneje je spoznala Jurija in ljubezen ju je združila v zakon. V njem sta se jima rodili štiri otroci, ki še vedno živijo: Mirko, Francka, Marinka in Stane. Frančiška ima danes osem vnukov, štirinajst pravnukov ter dva prapravnuka.

Zdravje je Frančiški zelo dobro služilo vse do pred kratkim. Do

petindevetdesetega leta je večino stvari počela sama, od kuhanja do pranja, peka kruha in potice ji je bila še v posebno veselje, potem pa jo je zlomljen kolk prikoval na voziček ... V življenju je

veliko gospodinjala, vzgajala otroke, med njimi skrbelo tudi za vnukinjo Tejo, ki je ravno tako pri dvanajstih letih izgubila mamo, danes pa prav Teja s svojim očetom Stanetom skrbi

za babico. Frančiška je prav nedavno doživela možgansko kap, vendar še vedno ostaja bistrega spomina, polna pozitivne energije in se razveseli obiskov svojcev in znancev iz domače vasi.

Tudi letos so Frančiško ob častljivem osebnem prazniku obiskali predstavnica Rdečega križa Goriče Alenka Likozar, vodja podružnične osnovne šole Goriče Jana Dubravica, njen mož Mladen, sicer predsednik tamkajšnje Krajevne skupnosti, Frančiškin sin Stane, vnukinja Teja ter učenka Iza in učenec Filip, ki sta slavljenko razveselila z deklamacijo. / Foto: Primož Pižulin

Novorojenčki

Minuli praznični teden je na Gorenjskem na svet prišlo 45 novih prebivalcev.

V Kranju se je rodilo 15 deklic in 17 dečkov. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2590 gramov, najlažji pa 2590 gramov.

Na Jesenicah je prvič zajokalo 7 dečkov in 6 deklic. Najtežji je bil deček, ki je tehtal 4070 gramov, najlažji deklici pa je tehtnica pokazala 2380 gramov.

Mladoporočenci

V Kranju sta se 17. decembra 2014 poročila Marko Pongrac in Nataša Simonovič Bakoš, 20. decembra 2014 pa Primož Kovačič in Kristina Benedečič. **Na Jesenicah** sta se 20. decembra 2014 poročila Dragan Radišič in Milka Dakić.

Angležinja se poroči

Preden je Gorenjsko pobelil sneg, smo na Blejskem jezeru pri delu opazili znanega radovljiškega cvetličarja, ki je krasil pletnjo. Angleška nevesta se je namreč odločila, da bosta z izbrancem dahnila usodni 'da' na Bledu in vožnja na Blejski otok pač zahteva okrašeno 'vozilo', primerno dogodku.

ASTRO KOTIČEK

Predstavljam vam posamezne vedeževalske karte, vseh skupaj je 36. Vsaka karta ima več različnih pomenov in nas usmerja k napovedi. Pomembna je seveda kombinacija kart, zato se boste po predstavitvi zadnje karte oziroma polaganja vedeževalskih kart.

Karta Denar je pozitivna karta. Je druga stopnja vrednosti denarja. Predstavlja uspeh, ki ga bomo deležni, in cilj, ki smo si ga zastavili, se hitro približuje. Če je v bližini karta Sporočilo, nam pove pomembno skrivnost (sicer odprta skrinja, a v resnici ne vemo, koliko je res vsega bogastva ...). Negativni pomen ima v kombinaciji s kartami Tat, Neiskrenost, Izguba in nas opozarja na krajo in spletke. Karta ne pomeni izključno samo denarja, ampak uspeh na vseh področjih. Če se to karto potegne iz kupčka vseh kart, predstavlja tudi dobitok na loteriji. V vsaki karti lahko vidimo pomen za zdravje, kje imamo težave ter česa se

moramo izogibati in kaj nam ustreza na poklicnem ali izobraževalnem področju. Pomen za zdravje: nekaj se dogaja v telesu in potrebne so preiskave, saj je diagnoza prikrita. Poklic ali delo: bančnik, borzni posrednik. Barve nam pomagajo karte še bolje razumeti in v karti Denar je največ rjave barve, ki nas opozarja, da smo preobremenjeni in naj ne iščemo sreče v denarju, saj nas to lahko naredi še revnejše, kot sicer.

Srečno! Vedeževalka Tanja

TANJA ODGOVARJA

tanja.70@hotmail.com

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki Gorenjskega glasa, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

»Orhideja 67«

Obračam se na vas z vprašanji, ki me tarejo. Že nekaj časa imam težave z zdravjem, pa ne najdem odgovora. Kako kaže z mojim ljubezenskim življenjem? Kaj pa ljubezen mojega sina, bo kdaj srečen? In njegovo šolanje? Rada bi tudi izvedela srečne številke.

Naj vas najprej opomnim, da so osebna vprašanja, ki so objavljena v časopisu, skrajšana zaradi osebnih podatkov, ki se ne objavijo. To pa ne pomeni, da je treba poslati samo vprašanje in šifro. Naj bo to v vednost tudi vsem drugim. Težave pri vašem zdravju se, kot kaže, ponavljajo že leta in leta. Predstavljajo vam polno glavo skrbi, saj ste negotovi in ne veste, kaj si misliti. Nobene bojazni o resnosti situacije za zdaj ne

vidim, lahko pa vam povem, da skušajte živeti bolj umirjeno. Veliko boleznij je psihičnega izvora in tudi pri vas izvira iz duševnega počutja. Že leta skrbite za druge in se obremenjujete s stvarmi, na katere bi mnogi gledali z bolj lahkotnega vidika. Stanje se vam bo obrnilo na bolje že v pol leta, s tem pa soppada prihod moškega v vaše življenje, nekoga, ki ga sicer že poznate. Obeta se vam lepo prijateljstvo na temeljih iskrenosti, ki je doslej še niste poznali. Pričakujte, da se vam bo življenje s tem popolnoma postavilo na glavo, v pozitivnem smislu, seveda. Naj se vam ne bo težko seliti v drug kraj, ko boste postavljeni pred to odločitev. Sreča vam bo ponudila roko. Sin je, kot vidim, že zaljubljen, in pripravljen je stopiti korak

naprej, zato so vsi vaši strahovi, povezani z njegovo prihodnostjo, odveč. Tudi glede šole bo presenetil celo sebe. Številke, ki vam prinašajo srečo, so 3, 5, 12, 14, 19, 22, 28. Najboljši dan bo torek. Lep pozdrav.

»Petelin«

Življenje se mi je postavilo na glavo in nisem kos dogodkom, ki so v bistvu pozitivni in mi tudi na dolgi rok prinašajo spremembe in odločitve. Se bom prav odločila? Po drugi strani pa me prežema strah, kaj, če sanjam in se mi vse to sploh ne dogaja. Kaj pa moji otroci, me bodo razumeli in podprli?

Že vse življenje ste navajeni na bolj slabe stvari in ko pa enkrat končno pridejo dobre, jih ne znate sprejeti. Vse bo

tako, kot mora biti, zato le globoko zadihajte in se prepustite ritmu sreče in vsemu, kar pride z njo. Leto vam prinaša res veliko sprememb, a kot veste tudi sami, je že skrajni čas, da začnete živeti. Metulji bodo leteli in vas potegnili za seboj v brezskrbni ples. In ne, ne sanjate, vse se resnično dogaja in niti še niste na polovici vsega lepega. Sicer pa, vedno ste verjeli v sanje, zdaj jih boste začeli tudi živeti. Otroci so že od nekdaj na vaši strani in seveda vas bodo podprli, saj vam želijo vse najlepše. Srečno.

Najlepši dnevi so hitri kot škratki, kar naprej rastejo, a so vedno prekratki. Z najlepšimi željami in srečno v letu 2015 vam želim. Vedeževalka Tanja

DRUŽABNA KRONIKA

BOŽIČNA ŠTALA

V kranjski Mitnici so dobrodelnost združili z glasbo, v KluBaru v prazničnem duhu zbirali igrače, Break Bar je zaživel v stilu Velikega Gatsbija, odvila pa se je tudi že tradicionalna Božična štala.

S. L., M. Z., A. B.

V kranjskem KluBaru so že enajstič organizirali dobrodelni večer, na katerem so študentje pa tudi drugi obiskovalci zbirali igrače za otroke. »Uspelo nam je zbrati več kot sto igrač. Polovico je plišastih in jih bomo namenili Lions klubu Brnik za socialno šibkejšo in otroke, ki bivajo v varnih hišah. Otroške knjige, sestavljanke in druge igrače pa bomo podarili otrokom na pediatričnem oddelku jeseniške bolnišnice,« je povedal vodja

KluBara Klemen Malovrh, za sproščeno razpoloženje in za glasbene užitke pa so skrbeli Šundr Band ter hišna DJ-ja.

Glasbe in dobrodelnost pa sta bili rdeča nit tudi v Mitnici, kjer so nedavno na dobrodelni prireditvi zbirali sredstva za zdravila za šestletnega Rožleta, ki je obolen za rakom. S skupnimi močmi so z združitvijo licitacije in donacij zbrali skoraj štiri tisoč evrov, pomagali pa so vodja bara Mitnica Grega Šivic, Lions klub Bled Golf, organizacije staršev bolnih otrok, obiskovalci ter Brincelj Band, ki je tudi nastopil. Sicer so se v Mitnici zvrstili še koncerti skupin

Made in Yugoslavia, Skarabej in čudovit glasbeni večer članov bivših Flegmatikov, Denisa Bajžlja in Anžeta Vidica.

Božično štalo je letos gostil Million Club, nekdanji Gauloises, diskoteka, ki je v svojem času v Kranju doživela marsikaj in gostila prvo Štalo. Letos je bila ta precej koncertno obarvana, saj so prisotne na odru poleg pričakovanih Kraljevih mesnin zabavala tudi znana slovenska glasbena imena.

Duh ameriške prohibicije dvajsetih let prejšnjega stoletja pa je zavel v kranjskem Break Baru. Marsikateri mladenič je obrisal prah

s telovnika v omari starega očeta, dekleta pa so izbrale najlepše tiare za bleščico sobotne noči. Pred vhodom se je vila vrsta urejenih bankirjev, šarmantnih gangsterjev in glamuroznih spremljevalk za eno noč. Tematska zabava v organizaciji Kluba študentov Kranj je postregla z družabnim prestižem, dragimi opojnimi substancami in klasičnim stilom, ki mu je vladal Veliki Gatsby. Komercialni ritmi so za trenutek skoraj preglasili živahni klasični swing, a ob polnoči so poki čarobnega ognjemeta ob prvem sneženju spet pričarali zimsko idilo in deviško iluzijo o neminljivem hedonizmu.

Šundr Band: Alex Mladenov ostaja sladki strup za nežnejši spol. / Foto: Primož Pičulin

Ekipe KluBara tradicionalno organizira študentsko zbiranje igrač za najmlajše. / Foto: Primož Pičulin

Duh ekscenega glamurja: šarmantni Veliki Gatsby v družbi eteričnih femmes-fatale. Foto: arhiv dogodka (Ksaver Šinkar)

Letošnja Božična štala je bila kar precej koncertno obarvana. Nastopil je tudi Matjaž Jelen. / Foto: Primož Pičulin

Glasbeno razpoloženi Sandi Murovec Muri in Kraljeve mesnine. V bistvu bi Sandija lahko poimenovali kar oče Božične štale, ki bo kmalu dopolnila dvajset let. / Foto: Primož Pičulin

Kranjska Božična štala se je zgodila – kot vedno – 25. decembra zvečer. Oglasil se je tudi eden izmed decembrskih dobrih mož. / Foto: Primož Pičulin

VRTIMO GLOBUS

Še en sinček za Alicia Keys

Alicia Keys (33) in njen mož, glasbeni producent Swizz Beatz (36) sta za praznike dobila najlepše darilo, sinčka, ki sta ga poimenovala Genesis Ali Dean. »Radost in veselje! Fantek je. Tako smo hvaležni za ta blagoslov,« sta ob rojstvu istočasno objavila pevka in njen mož. Deček, ki se je rodil 27. decembra in je ob rojstvu tehtal 2860 gramov, se je pridružil starejšemu bratcu Egyptu (4). Za pevko je to drugi otrok, Beatz pa ima iz prejšnjih razmerij še hčerko in dva sinova.

Chris Rock se ločuje

Komik Chris Rock (49) in njegova soproga Malaak Compton (45) se ločujeta. »Po devetnajstih letih sva se s Chrisom odločila, da greva vsak svojo pot,« je v izjavi za javnost povedala Malaak, ki pravi, da se s Chrisom zavedata, da gre za veliko spremembo, zato se bosta še naprej trudila za dobro počutje njunih otrok. Ločitev je potrdil tudi Rockov predstavnik, ki pravi, da Chris prosi, da spoštujete njegovo zasebnost. Poročila sta se leta 1996, v zakonu sta se jima rodili dve hčerki, Lola Simone (12) in Zahra Svannah (10).

Umrli Elphias Dog iz filma Harry Potter

Na božič je umrl devetinsedemdesetletni David Ryall, najbolj znan po vlogi Elphiasa Doga iz serije Harry Potter: Svetinje smrti, 1. del. Žalostno vest je potrdila tudi igralčeva hčerka Charlie Ryall, prav tako igralka: »Prosim, vzemite si trenutek časa in se spomnite njegove petdesetletne kariere.« Igralec je svojo bogato filmsko, gledališko in televizijsko kariero začel v šestdesetih letih, spomnimo pa se ga tudi iz serije Inšpektor Morse.

Mel B zanikala govorice o ločitvi

Nekdanja zvezdnica Spice Girls Melanie Brown (39) je na Instagramu objavila praznično družinsko fotografijo in tako utišala govorice, da se z možem, filmskim producentom Stephenom Belafontom (39) ločujeta. Na fotografiji Belafonte v objemu drži sedemletno Angel, katere oče je Eddie Murphy, medtem ko Mel B stiska njuno skupno hčerko, triletno Madison in petnajstletno Phoenix, ki jo ima iz prvega zakona s plesalcem Jimmyjem Gulzarjem. Na popolni družinski fotografiji manjka le Stephanova hčerka Giselle.

Prikupne Špela, Vesna in Nataša so mlade in perspektivne gorenjske študentke, v prostem času se rade gibajo v naravi in na svežem zraku, kot prostovoljke pa se udeležujejo dobrodelnih prireditev, saj rade nesebično pomagajo ljudem v stiski. / Foto: Primož Pičulin

N JAZ, MIDVA IN MI

Veliki božični koncert

MOJCA LOGAR

Gimnazije Kranj. Že tradicionalni in že vrsto let v Galusovi dvorani. Mladi glasbeniki napolnijo največji oder v državi. Ker je v gimnazijskem zboru pel naš gimnazijec, sem bila tokrat prvič tudi sama obiskovalka koncerta. Že v predverju sreča človek same znane obraze, bivše profesorje, Kranjčane. Sama pri sebi pomislim, a to je sedaj to. Bivši dijaki iz paralelk, eden bolj visoko hodi, druga je bolj blond pobarvana. Nekdo reče, tu je pol Kranja. Kaj pol Kranja, tu je cel Tržič. Letošnja tema je bila francoska glasba – Noč v Parizu. Ravel in Debussy ter bolj ali manj znani francoski šansonisti in popevke. V koncertnem delu zelo zahteven program, ki bi ga komaj pripisal mladim glasbenikom, saj vendar težko pri svojih dvajsetih razumejo težo Ravelovega Valčka. Kako naj današnja mladež razume sledi velike vojne, ki je popolnoma spremenila svet? Nič več ni tako, kot je bilo. Oder je poln mladine, ki kipi od veselja in navdušenja, da se lahko predstavi. Solistke so domače punce, zbori tudi. Imajo zelo dober deklški zbor, tudi mešanega, v katerem je kakih 15 fantov, pa še od teh je kdo na posodo. Res velika priložnost, da lahko tako mladi ustvarjajo. Doma mi je že pripovedoval, kaj bodo peli, kazal posnetke, nekaj sem pričakovala, večino pač ne. Koncert je trajal tri ure in nisem imela občutka, da sedim tako dolgo. Torej je bilo zelo v redu, ko se človek niti enkrat ne presede, ne pogleduje na uro, ne zeha. Ravnatelj je kipel od veselja in ponosa, tudi šolska

ministrica je prišla, pa domači župan. In seveda glavni sponzor, domača hranilnica. Pa vendarle mi misli uhajajo, je to res gimnazijsko, kje so njihove meje, njihova ustvarjalnost? Domačinka, odlična flavistka pravi, nisem se vključila v orkester. Tri mesece vaj, potem pride substitut in zaigra večino. Nazaj grede smo peljali harmonikaša, gimnazijca, ki je bil tudi solist. Vprašam ga, koliko gimnazijcev je v orkestru. Ena sedmina ali še manj. Tudi tako razmišljajo dijaki, ne le odrasli. Vsaka šola ima dandanašnji svoj marketinški pristop k pridobivanju novih dijakov in tole je hudo velika marketinška poteza. Vsi želimo dati mladini priložnost, da se izkaže, dobi možnosti, kjer preizkusijo svoje talente. Kako velike so te možnosti, pa je tudi vprašanje denarja, ki ga imamo na razpolago. Kaj bi si mislila Ravel ali Debussy, ko bi poslušala to mladež? Je bil kak ton drugače izpeljan ali tehnično nedovršen ali bi bila navdušena, da tudi tako neizkušeni brusijo svoje loke na njenih skladbah? Glasba nas vseeno začara, pa naj bo težja ali lahkotnejša. Kadar gledamo pred seboj mlade, prevladuje njihov žar, malce nerodnosti, navdušenje ... in takrat pozabimo na čas, zvok in zven, težave so malo manjše in še nekaj časa premišljujemo o dogodku, si brundamo kakšno znano pesmico – in to je največ. Božičnih koncertov bo tja do 15. januarja še veliko. Obiščite kakšnega in se prepustite zapeljati glasbi ali glasbenikom. Jezik duše vas za trenutek lahko odlepi od tal in tega si vsi želimo.

JANEZ LOGAR

Bilanca in inventura

To delajo redno trgovci. Moj oče je to počel in tudi jaz se spominjam, da smo vsako leto delali inventure po trgovinah. Oče je to imel vsako leto – 40 let, jaz 20 let. Viški, manki, zamenjave – in na koncu smo bili zadovoljni, če je bila ničla. Nadrejeni pa so pričakovali viške. Samo da ni bilo manka. V računovodstvu so poknjžili, kar smo prešteli. Plus ali minus.

Hote ali nehote podobno delamo ob koncu leta tudi kot posamezniki. Če je vse prav, se svet med božičem in novim letom vsaj malo umiri in mi tudi. Razen če res nismo podivjani roboti, ki jih vodi ali preteklost ali sodobna tehnologija. Skratka, večina ljudi ob teh svetih praznikih vsaj malo pride v stik s samim seboj. Takrat začnemo premišljevati o sebi. Ja, delamo si inventuro in sami si računamo viške in manke. Ne moremo mimo svoje narave. Približno na polovici življenja (statistično je to okoli 40. leta) si naredimo prvi resni pregled (prva življenjska inventura), kaj smo naredili in kje smo. Kjer je več viškov in plusov, je to zagon za drugo polovico, kjer je več mankov in minusov, lahko postane hudo. Zato ni slučajno, da so to leta, ko rečemo, da prihaja kriza srednjih let, in ni slučajno, da se začnejo pojavljati razne depresije in/ali beg od sebe.

Občasne inventure pa delamo bolj pogosto, recimo da malo bolj intenzivno ob koncu leta. Pregledamo, kaj je bilo dobro, in se tega veselimo. Še bolj prav je, da smo ponosni na svoje dosežke. Tudi če drugi

niso. Jasno, da vedno hrepenimo po priznanju s strani staršev, še posebno očeta. Pomembno je, da so naši dosežki v korist meni in sočloveku in da nismo delali in pridobivali nečesa na škodo ljudi. Čudovito je, če si to lahko delimo z najbližjimi in s prijatelji. Kaj pa naj naredimo s tem, kar ni bilo dobro? Ja, najslabše je, če vse skupaj želimo pozabiti. Saj vemo, da je to nemogoče. Najprej do sebe ne smemo biti preveč kritični in se polivati z gnojnico naslednjih 20 let. Imeli bomo nepotrebno trpljenje. Zelo je koristno napake priznati, se opravičiti (zaradi sebe, seveda) sebi in sočloveku in popraviti, kar je moč popraviti. Z drugačnim načinom, z novimi dejanji. Pa gremo naprej.

Za naše lastno dobro in počutje pa je zelo blagodejno, če ne delamo le vseživljenjskih bilanc niti samo letnih inventur. Največ bomo imeli od vrednotenja svojih dejanj, svojih misljenj in svojih čutenj, če to delamo dnevno. Kar tako spotoma. Da se vsak dan vprašamo: »Ti, ejga, tole, kar delam – ali je to res prav? Kdo ima od tega kaj koristi? Ali sem s svojim početjem naredil kaj dobrega ali kaj slabega?« Ne rabimo filozofov, teologov, psihologov in vse mogočih svetovalcev, da bi ugotovili, kaj je prav. To vsak človek sam dobro ve. Le vprašajmo se, kaj želimo, da bi nam drugi storili, in to počnimo drugemu in sebi. Zveni dokaj enostavno. Saj tudi je, le odločiti se moramo, da bomo sami sebe dali na dnevno rešeto in si priznali dnevni izkupiček – smo ali nismo bili dobri do sebe in sočloveka.

KUHARSKI RECEPTI

ZA VAS IZBIRA DANICA DOLENC

Tedenski jedilnik

Nedelja – kosilo: kokošja juha z rezanci, lovska pečenka, pire krompir, radič s fižolom, krhke skalice; **večerja:** velika omleta s sirom, paradižnikova solata, kruh.
Ponedeljek – kosilo: zelenjavna juha, obrano kurje meso v paradižnikovi omaki z oljkami, široki rezanci, endivija v solati; **večerja:** pohorska omleta, sadni čaj.
Torek – kosilo: krvavica z dušenim kislim zeljem, krompir v koscih z ocvirki; **večerja:** skutni štruklji, višnjev kompot.
Sreda – kosilo: juha iz sladkega zelja, krompirja in koščkov govedine, koruzni žganci; **večerja:** narezek s pršutom in oljkami, pladenj s sirom in zelenjavo, nadevana jajčka, pekljan goveji jezik, hladna sv. pečenka, fr. solata, več vrst kruha, orehova potica, pecivo.
Četrtek – kosilo: goveja juha z jetrnimi cmočki, svinjska mrežna pečenka, dušen riž, rdeč radič s fižolom v solati, pehtranka; **večerja:** bograč, krompir v kosih.
Petek – kosilo: paradižnikova juha, rižota s sardelami ali z morskimi sadeži, rdeča pesa, čokoladna rulada; **večerja:** tortelini s sirom, zeljnata solata s korenčkom in majonezo.
Sobota – kosilo: gobova juha, pečene svinjske zarebrnice z veliko česna, okisan krompir s čebulo, ajvar in lepinje; **večerja:** burek, jogurt, drobno pecivo.

Velika omleta s sirom

Za 4 osebe: 160 g sira gavda, 40 g masla ali margarine, 8 jajc, 4 žlice mleka, sol, poper, drobnjak
Sir narežemo na kocke, ga stresemo v ponev na segreto maščobo, premešamo, da se zmehča, in prilijemo z mlekom razžvrkljana jajca. Začinimo, potresemo s sesekljanim drobnjakom in premešamo, da jed zakrknje. Ponudimo s paradižnikovo solato in kruhom.

Pladenj s sirom in zelenjavo

Za 4 osebe: 1 kos svežega sira, 1 kumarica, 3 na pol zreli paradižniki, 1 konzerva sardelnih filejev, sol, olje, drobnjak ali majaron
Sir narežemo na rezine, paradižnik in kumarico na kolesca. Na pravokoten pladenj zlagamo v vrstah najprej kolesca paradižnika, nato kolesca kumare, ki jih okrasimo z zvitimi fileji, v tretjo vrsto pa polagamo rezine sira. Tako prekrijemo pladenj, posolimo, potresemo z nasekljanim drobnjakom ali majaronom, zabelimo z oljem in pustimo, da solata pred uporabo še pol ure počaka.

Čokoladna rulada na hitro

Penasto razmešamo 10 dag masla ali margarine, 2 jajci in 10 dag sladkorja v prahu, dodamo 10 dag zmlate čokolade in 10 dag zdrobljenih piškotov, prepojenih z 2 žlicama ruma. Maso namažemo na kupljen oblät, ki smo ga prej za kratek čas zavili v vlažen prtč. Zvijemo, zavijemo v folijo in ohladimo. Režemo na poševne rezine.
DOBER TEK in SREČNO!

Silvestrski prigrizek

ERIKA JESENKO

Bliža se najdaljša noč v letu. Za popestritev večera lahko pripravimo prigrizke, ki so nepogrešljivi del pričakovanja novega leta. Domače in goste lahko presenetite s pripravo kvašenih polžkov in z mehiško jogurtovo omako. Vsem vam in vaši družini ter bližnjim pa želim, da vas leto 2015 obdari s številnimi lepimi trenutki, z obilico zdravja, uspeha in osebnega zadovoljstva.

Za pripravo kvašenih polžkov s semeni potrebujemo: za testo: 80 dag moke, žličko in pol soli, 1 jajce, 0,5 l mleka, 1 dl olja, 42 g kvasa (ena kocka), 1 žličko sladkorja; za nadev: 180 g margarine, 2 žlički soli, 2 rumenjaka in

en beljak; za posip: 1 beljak, 1 pest mešanih semen.

Priprava testa: Kvas razdrobimo v posodico, pomešamo s sladkorjem in eno žličko moke. Prelijemo z decilitrom toplega mleka. Pustimo vzhajati 10 minut. Moko presejemo, na sredini naredimo jamico in ob robu potresemo s soljo. Na sredini jamice ubijemo jajce ter dodamo vzhajan kvas in olje. Prilijemo mleko in zamesimo testo. Testo naj počiva na toplem pol ure.

Priprava nadeva: margarino narežemo na drobne koščke in jo z vilicami dobro premešamo. Rumenjaka in beljak razžvrkljamo in zmešamo z dvema žličkama soli.

Mešanico dodamo margarini in dobro premešamo.

Vzhajano testo razvaljamo v pravokotnik, približno centimeter debelo. Premažemo z nadevom. Testo zvijemo iz obeh strani in po sredini prežemo, tako da dobimo dva dolga zavitka. Narežemo ju na centimeter in pol debelo. Vsak kos posebej pomočimo v razžvrkljanem beljaku, nato pa z istim delom povaljamo v semenih. Pripravljene

LAHKE JEDI

polžke polagamo na pekač, pokrit s peki papirjem. Pečemo v naprej ogreti pečici na 180 °C približno 15 minut.

Nasvet: Priporočljivo je, da uporabimo margarino, ki ima sobno temperaturo, saj se tako lažje maže in poveže z drugimi sestavinami. Za bolj zdravo različico lahko uporabimo polnozrnatno ali kakšno drugo vrsto moke.

Za pripravo mehiške jogurtove omake potrebujemo: 2

dl jogurta, 1 žlico gorčice, 2 žlici majoneze, 2 žlici limoninega soka, šopek peteršilja ali drobnjaka, 1 strok česna, ščepec mleto rdeče paprike, ščepec soli, ščepec popra.

Drobnjak ali peteršilj in česen dobro sesekljamo. Pomešamo z gorčico in majonezo ter potresemo s soljo, poprom in z mleto rdečo papriko. Prilijemo jogurt in limonin sok ter dobro premešamo.

Nasvet: namesto limoninega soka lahko v omako nasekljamo tudi dve manjši kisli kumarici. Omaka se odlično poda k tortiljinem čipsu. Ker je zelo podobna tatarski, jo lahko uporabimo tudi kot dodatek k ocvrtim jedem ali kot preliv za solato.

Leto 2015 je v znamenju kože oziroma yanga. Letni čas kože je poletje, najboljši je mesec julij. Zahodno znamenje je rak. Ure, ki jim vlada koza, so od 13 do 15, njen fiksni element je ogenj. Pred nami je pomirjevalno leto. Psihični počitek in miroljubni odnosi. Vse se bo bolj počasi odvijalo in v sebi bomo odkrivali več čustvenosti in močnejše občutke. Intenzivnejšo pozornost se bo posvečalo domu in družbi. S časom in denarjem bomo bolj razsipni kot običajno. Sklepala se bodo nova prijateljstva in s potovanji se odpirajo nova obzorja. Na splošno koza predstavlja prijaznost in umirjenost, kar se bo poznalo tudi na svetovnem prizorišču, kjer bodo vladali blagi odnosi in zatišje.

OVEN 21. 3.–20. 4.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: lev, tehtnica, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: zmaj
Element: ogenj
Vodilni planet: Mars
Kamen: ametist
Kovina: jeklo, železo
Barva: rdeča
Prednosti: samozavest, odgovornost, delavnost
Slabosti: trma, nepremišljenost
Značilna lastnost: pogum

Ljubezni in samega dogajanja okoli nje ne boste več prepustili naključjem. Vsak korak, ki ga boste naredili, bo skrbno načrtovan. Uresničevati boste začeli stare sanje oziroma želje, hkrati s tem pa boste tudi duhovno rasli. V domačem okolju boste našli vse izhode in se uspešno izognili vsem sporom, ki vam bodo v tem letu prišli na pot. V preteklosti ste bili velikokrat krivi za kaj kar sploh niste vedeli. Na poslovnem področju boste naredili drzen korak, čeprav sprva ne boste opazili rezultatov. Na splošno se ne boste več jezili za vsako malenkost in življenje boste vzeli na bolj preprost način. Zdravje: ker se veliko gibljete in se ukvarjate s športom, so za vas značilne športne poškodbe, zlasti poškodbe mišic in mišična oslabeledost. Nagibate se k vnetjem in raznim okužbam. Dober dan bo torek, srečne številke so 1, 10, 12, 15, 16, 20, 28.

BIK 21. 4.–21. 5.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: devica, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: kača
Element: zemlja
Vodilni planet: Jupiter
Kamen: zeleni smaragd
Kovina: baker
Barva: rožnata, zelena
Prednosti: samostojnost, impulzivnost
Slabosti: vihravost, nepopustljivost
Značilna lastnost: odvisnost

Pred vami je dobro leto, polno raznih presenečenj, takih in drugačnih. Najbolj pestro bo v ljubezni, a v napetih situacijah se boste dobro znašli. Projekt, v katerega ste v preteklosti vložili veliko truda, se bo obrestoval že v prvih mesecih, tako da boste celo leto dobre volje. Poletje vam prinaša veliko zanimivih doživetij. Osebe iz preteklosti se bodo začele vračati, vam pa bo vedno bolj pomembna prihodnost. V mesecu marcu in juliju bodite zelo previdni pri vseh finančnih naložbah. Drobnost tisk je zelo pomembna. Zdravstvene tegobe boste znali pregnati in na splošno se vam vse stabilizira, kjer ste do sedaj imeli težave. Zdravje: vaša presnova je počasná. Kadar vam kaj ne gre tako, kot je treba, vas pestijo težave z požiranjem (cmok v grlu), hripavost, angina, težave z mandeljni ali boleče grlo. Dober dan bo sredo, srečne številke so 2, 8, 11, 14, 22, 33, 38.

DVOJČKA 21. 5.–21. 6.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: tehtnica, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: konj
Element: zrak
Vodilni planet: Merkur
Kamen: ahat
Kovina: živo srebro
Barva: rumena
Prednosti: človekoljubje, ljubeznivost
Slabosti: neodgovornost, lahkomišelnost
Značilna lastnost: odzivnost

Že takoj v prvem mesecu novega leta se vam obeta resnično nekaj lepega. Od notranje sreče, ki vas bo napolnila, boste dobili pogum in naredili boste korak, ki si ga že dolgo časa želite, a niste imeli zaupanja v svoje odločitve. Prišel je vaš čas, seveda vas bo na trenutke strah, a želja bo veliko večja, zato samo pogumno naprej. Zadovoljstvo v ljubezni vam bo dalo samozavesti, s tem pa se vam marsikaj spremeni na bolje. Vedno več časa boste začeli posvečati sebi. Poletje bo kot vedno čudovito, v jeseni začnete z novimi projekti, ki vam bodo pravi izziv in seveda vas čaka lep uspeh. Zdravje: pri dvojčkih je pogosto zaslediti govorne motnje, živčnost, avtizem. Največ težav imate lahko s celotno dihalno potjo – sapnik, pljuča, bronhiji. Pogost je tudi artritis, vnetje vseh sklepov – prsti, roke, rame, kolena in kolki. Dober dan bo sobota, srečne številke so 3, 5, 9, 17, 19, 25, 32.

RAK 22. 6.–22. 7.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: škorpion, ribi, lev
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: koza
Element: voda
Vodilni planet: Luna
Kamen: biser
Kovina: srebro
Barva: siva, srebrno modra
Prednosti: potrpežljivost
Slabosti: naivnost, strahopetnost, nepremišljenost
Značilna lastnost: zvestoba

V pomladnih in poletnih mesecih boste večkrat prijetno presenečeni in obetajo se vam daljše poti, ki jih ne boste pričakovali. Premišljevali boste tudi o spremembi domačega okolja, saj se ponudi priložnost za selitev. Nekje v sredini leta vas bo presenetila večja vsota denarja, ki ga boste kljub presenečenju znali dobro naložiti. Šibke točke, ki so vas omejevale, vam prinesejo spoznanje, da so to v resnici zgolj vaše dobre lastnosti, ki jih niste znali pravilno izkoristiti. V ljubezen sicer več ne verjamete, a ujeli se boste v njene čare. Ljubezen vam znova obudi zaupanje in sanje, ko je mogoče vse. Zdravje: svetuje se vam, da skušate razumsko premagovati skrbi in si življenje organizirate tako, da ste čim bolj mirni in brez pretresov. Največ težav vam lahko povzroča želodec. Dober dan je torek, srečne številke so 4, 6, 9, 12, 15, 20, 35.

LEV 23. 7.–23. 8.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: oven, škorpion, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: opica
Element: ogenj
Vodilni planet: Sonce
Kamen: rdeči rubin
Kovina: zlato
Barva: vse sončne barve
Prednosti: radodarnost, prisrčnost
Slabosti: domišljavost, gospodovalnost
Značilna lastnost: obilnost

V pomladi si boste pošteno odpočili in nabrali nove zaloge energije, ki jo boste potrebovali v koncu poletja, saj boste prevzeli nove odgovornosti. Prišle bodo ravno v pravem času, ko se boste že začeli dolgočasiti. Večkrat v letu boste v dvomih, kaj narediti na čustvenem področju, je boje, da obdržite to, kar imate, ali pa poizkusite kaj novega, kar vas bo sicer privlačilo, a vse bo odvisno od trenutka, v katerem boste. Najbolje bo, da se pustite presenetiti in se odločate sproti. Presenečeni boste boste ob spoznanju, da znate ponuditi novo možnost. Ko se boste začeli bolj zavedati svojih dobrih lastnosti, vas bodo drugi težje prizadeli. Zdravje: poskrbeti morate, da ne živite v vlažnem stanovanju. Najpogostejše so bolezni srca, angina pektoris, motnje srčnega ritma, previsok ali prenizek krvni tlak. Dober dan bo nedelja, srečne številke so 1, 5, 8, 13, 17, 24, 26.

DEVICA 24. 8.–23. 9.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: bik, kozorog
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: petelin
Element: zemlja
Vodilni planet: Merkur
Kamen: rdeče-rjavi sardoniks
Kovina: nikelj
Barva: zelena, temno rjava
Prednosti: redoljubnost, varčnost, temeljitost
Slabosti: suhoparnost, kritičnost
Značilna lastnost: natančnost

V prvih mesecih bodite previdni pri finančnih naložbah, da se ne uštejete in si naredite škode. V sredini leta se vam okoli tega marsikaj spremeni, saj težav z denarjem ne boste več imeli. V ljubezni ste se vedno bali poraza, a tokrat boste šli korak naprej in tudi zmagali. Na pot vam bodo prišle neke zamujene priložnosti in poskrbeli boste, da ne boste ponovili starih napak. Spustili se boste v tvegano naložbo, a na koncu boste več kot zadovoljni. Kdor ne stavi na vse, tudi pričakovati ne more veliko. V iskanju pravih poti boste večkrat prijetno presenečeni in polni energije boste začeli pričakovati same dobre stvari. Zdravje: vaša največja težava je, da se čvrsto držite načel. Priporočam vam vse tehnike sproščanja, saj ste podvrženi psihosomatskim obolenjem vseh vrst. Težave imate s prebavo. Dober dan bo ponedeljek, srečne številke so 3, 6, 10, 12, 20, 23, 38.

TEHTNICA 24. 9.–23. 10.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: dvojček, vodnar
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: pes
Element: zrak
Vodilni planet: Venera
Kamen: safir
Kovina: baker
Barva: različni odtenki modre
Prednosti: predanost, simpatičnost
Slabosti: nezvestoba, netočnost
Značilna lastnost: očarljivost

Z zatiranjem svojih čustev in želja ne boste nič manj hrepeneleli, ampak si boste le še bolj želeli, s tem pa se le še bolj zatirali. Prav kmalu, že pred pomladjo, prihaja do velikih sprememb in imeli boste občutek, kot da lebдите oziroma potujete z mavrico. Vse bo kar naenkrat postalo čisto preprosto. Finančna varnost vam pomeni ključ do svobode in neodvisnosti. Storili boste vse, kar je v vaši moči, da boste poravnali stare račune in začeli na novo graditi finančni vzpon. Ne pozabite, napake imamo vsi, tako eni kot drugi. Včasih je treba zamisliti na eno oko. Zdravje: bojite se diagnoz in iščete izgovore. Največ naredite za svoje zdravje, če poskrbite, da je vaše življenje mirno, z ustaljenim ritmom. Veliko težav vam povzročajo koža in lasje. Vaš minus so tudi ledvice in mehur. Dober dan bo sobota, srečne številke so 2, 4, 6, 10, 25, 27, 28.

ŠKORPIJON 24. 10.–22. 11.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: rak, ribi
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: prašič
Element: voda
Vodilni planet: Pluton
Kamen: mavrični opal
Kovina: železo
Barva: temno rdeča
Prednosti: požrtvovalnost, prijateljstvo
Slabosti: trmoglavost, maščevalnost
Značilna lastnost: idealizem

Sprostili se boste in ugotovili, da ste v bistvu lahko hitro zadovoljni in da ni treba veliko za dobro razpoloženje. Ljubezen nas vse naredi svobodne. Ker svojih čustev ne boste mogli več nadzirati, se boste končno le odločili za korak, ki bi ga morali narediti že zdavnaj. Nad reakcijo ne boste prijetno presenečeni samo vi. Pri denarju boste obrnili nov list in tudi poslovno vam bo uspelo, da boste stvari lahko pripeljali tako daleč, kot si želite. V jeseni vas čaka nepričakovano daljše potovanje. Na splošno je pred vami dobro leto. Zdravje: naučiti se morate sproščati, se osvoboditi prisile odvisnosti in pozitivno uporabljati presežek energije. Kadar vam zdravje ponagaja, poskušate sami ugotoviti, kaj je z vami narobe. Največ težav vam povzroča prostata, sečnica, sečevod, mehur. Najboljši dan bo nedelja, srečne številke so 3, 14, 16, 17, 21, 24, 33.

STRELEC 23. 11.–21. 12.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: lev, oven
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: podgana
Element: ogenj
Vodilni planet: Jupiter
Kamen: topaz
Kovina: aluminij
Barva: vijolična, modra
Prednosti: razsodnost, voditeljstvo, navdušenost
Slabosti: hladnost, zavrtost, nezaupljivost
Značilna lastnost: optimizem

Še naprej boste skrivali svoja čustva in se umikali šarmantnim pogledom. Ko se boste vprašali, če je to res potrebno, bo prišlo do prijetnih sprememb. Marsikoga boste presenetili, ko se boste pokazali v svoji pravi luči. Prevzeli boste odgovornost za dejanja, dali končno čustvom pravo pot, s tem pa se boste tudi na splošno veliko bolje počutili. Na delovnem mestu se vam malo pred poletjem odpira nova pozicija, ki jo boste z veseljem sprejeli. In bili pri tem več kot uspešni. Pri denarnih vlaganjih in drugih investicijah se vam v mesecu januarju in februarju svetuje pazljivost, saj naložbe ne bodo pozitivne. Zdravje: morate biti zmerni in ne smete pretiravati. Vaš minus so telesne maščobe in presnavljanje maščob. Največ težav vam lahko povzročajo kolki, križ, jetra, žolč. Dober dan bo sobota, srečne številke so 6, 13, 20, 27, 28, 30.

KOZOROG 22. 12.–20. 1.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: oven, bik, devica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: bivol
Element: zemlja
Vodilni planet: Saturn
Kamen: ametist
Kovina: svinec
Barva: črna in bela
Prednosti: prizadevnost, vestnost
Slabosti: ljubosumnost, hladnost
Značilna lastnost: neomajnost

V prvi polovici leta se vam obeta veliko akcije in vsi načrti se vam bodo sproti uresničevali. Brez obotavljanja se boste odzvali na vse novosti. V drugi polovici pa boste manj zadovoljni, ker vas bodo utesnjevali določeni ljudje. Motila vas bo njihova brezbržnost, a ne boste se jim mogli izogniti. V poletju se boste morali zagovarjati in če boste hoteli obdržati tisto, kar imate, se bo treba resnično potruditi. Pogledati resnici v oči ni težko, še posebno če je jasno, kaj ta prinaša. Veliko boste potovali in počitnice preživeli točno tako, kot si jih boste zamislili. Obetajo se vam izdatki, ki jih ne boste pričakovali. Zdravje: ker je vaše zdravje občutljivo, morate živeti v sozvočju z naravo. Najpogostejše težave imate lahko z okostjem, zlasti s hrbtenico, veznim tkivom, vezmi, kitami, vranico in notranjim ušesom. Dober dan bo sredo, srečne številke so 3, 10, 11, 12, 23, 24, 31.

VODNAR 21. 1.–19. 2.

Znamenja, s katerimi se najbolje ujamete: tehtnica
Ustrezno znamenje kitajskega horoskopa: tiger
Element: zrak
Vodilni planet: Uran
Kamen: akvamarin
Kovina: aluminij
Barva: turkizna
Prednosti: prizadevnost, neodvisnost
Slabosti: površnost, nestanovitnost
Značilna lastnost: prijateljstvo

Tudi v letu kože boste znali uživati v udobju in dajali prednost svojim željam. Tako je, da si vsak sam kuje srečo. V finančnem poslovanju se vam obeta sreča, postavljeni boste pred pomembno odločitev in z nasveti prijateljev vam bo precej lažje. V ljubezni se boste naučili lekcije, da kar sam daš, tudi dobiš. Izkušnja bo morda grenka, a na dolgi rok vam prinaša same dobre spremembe. Čustveno se boste počutili zadovoljni in bogatejši. Najboljše obdobje boste imeli v prvih in zadnjih treh mesecih leta. V primeru sodnega postopka v pomladi, se izteče vse v vašo korist. Vsaka skrb glede tega bo odveč. Zdravje: podvrženi ste vsem nenavadnim in tudi nenadnim boleznim ter napadom vseh vrst, kot so epilepsija, šok, histerija, živčni zlom, tresenje, motnjam srčnega ritma, zlomom, nesrečam in alergijam. Najboljši dan bo četrtek, srečne številke so 4, 5, 6, 12, 13, 20, 21.

Razveselite se in svoje najdražje s prečudovito knjigo, ki bi morala krasiti vsako knjižno polico. Gorska veriga Alp z višav neba ob tistem delu dneva, ko je najbolj očarljiva: zarana ali ob večernem mraku. Vse fotografije je posnel Matevž Lenarčič.

Ogromno knjigo zdaj lahko dobite po neverjetni ceni, samo 25 EUR (namesto 49,90 EUR). Primerno darilo prav za vsak okus in starost.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Bleiweisova 4, Kranj, jo naročite po tel. št.: 04/201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si

Zaradi velikosti knjige priporočamo prevzem na Gorenjskem glasu!

25 EUR
* poština

Gorenjski Glas

OČALA S
KOMBINIRANIMI STEKLI
ZE OD
149.- €
www.optika-plus.si
Optika Plus
Mercator center Savski otok
tel 04 29 27 999

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo:
**za objavo v petek – do srede
do 14. ure in za objavo
v torek – do petka do 14. ure!**

Delovni čas:
**ponedeljek, torek, četrtek,
petek neprekinjeno od
7. do 15. ure, sreda od
7. do 16. ure, sobote, nedelje
in prazniki zaprto.
Torek, 31. 12. do 12. ure.**

Male oglase in zahvale
ali osmrtnice med prazniki
sprejemamo za objavo
v PETEK, 2. 1. 2015, do srede,
31. 12. 2014, do 11. ure.

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

KRANJ - Huje, 4-SS, 110 m², renovirano, opremljeno. Možna menjava za manjše, 103.000 EUR, tel.: 070/917-223 14004753

ODDAM

1-SOBNO delno opremljeno stan. v hiši v Kamni Gorici pri Radovljici, lahko za daljši čas, tel.: 051/208-844 14005028

POSESTI

PRODAM

PARCELO na mirni lokaciji, dostop s ceste po stranski, cca 400 m², tel.: 040/693-532 14005030

ZAIZIDLJIVO parcelo, travnik in gozd na Šenturški gori, tel.: 040/673-697 14005041

HIŠE

PRODAM

V KRANJU - 2-stan. hišo z vrtom, možna tudi menjava za stanovanje na Zl. polju z doplačilom, tel.: 041/947-677 14005017

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

POSLOVNE PROSTORE v IOC Inteks na Savski cesti 34, Kranj (bivša Trenča) oddamo, velikost od 37 do 500 m². Cena 2,95 EUR/m² mesečno, tel.: 041/426-898 14004243

GARAŽE

ODDAM

GARAŽO na Mlakerjevi ulici v Kranju, tel.: 031/764-230 14005039

OBLAČILA IN OBUTEV

PRODAM

VEČ starinskih volnenih in svilenih rut, tel.: 031/626-704 14005038

MOTORNA VOZILA

AVTOMOBILI

UGODEN odkup poškodovanih in celih vozil od letnika 2000 naprej, 051/657-607, www.odkup-vozil.si 14004672

PRODAM

PEUGEOT 307 Break 1.6 Hdi, l. 06/11, novi model, odlično ohranjen, cena 3.800 EUR, tel.: 031/374-706 14005040

KUPIM

VOZILO v okvari ali poškodovano. Avto Tojos, Tomislav Josipovič, s.p., Druhovka 23a, tel.: 031/629-504 14004663

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od letnika 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Druhovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857 14004792

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

GUME zimske 145/80/13, 165/65/13, 7-8 mm profila, na platiščih, Opel corsa, R clio, ugodno, tel.: 041/722-625 14004998

ZIMSKE gume Goodyear, 185/60/15, 6 mm profila, 30 EUR/4 gume, tel.: 041/722-625 14004999

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA – metrska ali razžagana, možna dostava, 041/718-019 14004665

PO UGODNI ceni prodam lesne brikelice za kurjavo, tel.: 040/887-425 14004942

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PRODAM

POMIVALNI stroj Bosch za 12 pogrinjkov, dvoplaščni radiator, kuhinjske elemente, tel.: 041/858-149 14005032

VRTNA OPREMA

PRODAM

TOPLOTNO črpalko voda zrak, 7 kw, primerna za manjši objekt, ugodno, tel.: 031/840-270 14005029

OSTALO

PRODAM

KOPALNIŠKO omarico 175 x 62 z ogledali, tuš kad, umivalnik, bide, okenske zavese Velana, tel.: 041/858-149 14005031

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

PREGLED ZA OČALA kot na napotnico, popust do 100 EUR ob nakupu očal. Optika Aleksandra Qlandia, 04 234 234 2, www.optika-aleksandra.si 14004853

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

CEPILNIK za drva Lancman, 21 ton, tel.: 041/905-557 14005034

KUPIM

TRAKTOR in kiperprikolico, lahko v slabšem stanju, tel.: 031/500-933 14004679

PRIDELKI

PRODAM

ČESEN, domači, jesenski, tel.: 051/415-260 14005027

JEDILNI krompir bistra, dober za kuho in odličen za pečenje ter desire, tel.: 031/411-904 14005024

KORUZO, ječmen v zrnju in odkup živine. Smrekca center, d.o.o., Žabnica 5, Žabnica, tel.: 04/25-51-313 14004678

KRMNI krompir, ugodno, tel.: 041/204-496 14005037

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

10 DNI starega bikca LS/BBP, tel.: 04/59-63-635 14005036

BIKCA križanca, starega 14 dni, tel.: 041/357-944 14005025

ČB BIKCA in teličko, stara 10 dni, tel.: 041/393-955 14005035

KOKOŠI - jarkice, rjave, tik pred nesnostjo, pripeljemo na dom, tel.: 040/130-979 14004902

TELIČKO simentalco, staro 12 dni, tel.: 04/25-60-210 14005026

STORITVE

NUDIM

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741 14004669

EKOCLEAN, d.o.o., Podlubljel 259, Tržič vam ponuja čiščenje, razrez cistem, filtracijo, prevoz in odkup kurilnega olja, 041/989-987 14004668

FLORJANI, d.o.o., C. na Brdo 33, Kranj izvaja vsa gradbena dela od temeljev do strehe, adaptacije, omete, omete fasad, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tel.: 041/557-871 14005033

KERAMIČARSTVO Janez Kleč, s.p., Milje 77, Visoko vam nudi kakovostno in cenovno ugodno polaganje keramičnih ploščic in mozaikov, adaptacije kopalnic in drugih prostorov. Ustrežemo tudi najbolj zahtevnim, tel.: 051/477-438 14004613

POLAGANJE vseh vrst keramike, kompletna adaptacija kopalnic, Pečarstvo Železnik, Stanislav Železnik, s.p., Vinharje 14, Poljane nad Sk. Loko, tel.: 031/505-468 14004214

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Karkol, d.o.o., Ul. Toma Brejca 14, Kamnik, 031/720-141 14004664

ZASEBNI STIKI

ŽENITNA posredovalnica Zaupanje Leopold Orešnik, s.p., Dolenja vas 85, Prebold, 031/836-378 14004671

RAZNO

PRODAM

ŠVELARJE, železniške pragove, možna dostava, tel.: 041/204-553 14005007

GG mali oglasi

E-POŠTA: malioglasi@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 47

www.gorenjskiglas.si

Sponzor nagradne križanke, ki je bila objavljena v reviji LOČANKA 9. 12. 2014, je bilo podjetje Baldrijan, d. o. o., iz Kranja, ki poklanja lepe nagrade osmim nagrajencem.

Ti srečni nagrajenci so:

1. nagrada: bon v vrednosti 40 EUR prejme **Franci Jalen** z Golnika; 2. nagrada: bon v vrednosti 30 EUR prejme **Ana Tolar** iz Železnikov; 3.-4. nagrada: bon v vrednosti 20 EUR prejmeta **Anica Pintar** iz Sorice in Anamarija Sodja z Bleda; 5.-8. nagrada: bon v vrednosti 10 EUR prejmejo **Franc Kisovec** iz Poljan; **Marija Hafner** iz Škofje Loke; **Lojzka Vovk** iz Zg. Gorij in **Franc Žepič** iz Kranja.

Nagrajencem čestitamo!

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si, TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Razpeta med vse, ki nas je imela rada, in v upanju, da bo našla svoj mir, je odšla naša mama

ANGELA DOLŽAN

rojena Cokan

Od nje se bomo poslovili 31. decembra 2014 ob 14. uri na pokopališču v Kranju in ob 15.30 v kranjski farni cerkvi.

Žara bo na dan pogreba v pokopališki vežici od 9. ure dalje.

Žaljuči vsi njeni

*Ljubil si zemljo,
ljubil si dom,
a prekmalu zapel
ti je žalostni zvon.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata, strica in deda

PAVLA ZAKOTNIKA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili v tako velikem številu na njegovi zadnji poti, darovali cvetje in sveče. Zahvala vsem prostovoljnimi gasilskim društvom, kakor tudi zdravstvu, pogrebni zavodu Navček in gospodu župniku za pogrebni obred.

Žaljuči vsi njegovi

ZAHVALA

V 82. letu nas je zapustila naša draga mama

IVANA KAVČIČ

iz Dražgoš, roj. Benedik

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, sodelavcem Domela, Mercatorja in Nika za izrečeno sožalje, podarjene sveče in denar. Hvala osebjem ZD Železniki, kliniki Golnik, Onkološkemu inštitutu Ljubljana za zdravljenje. Lepa hvala g. župniku za obiske in lepo opravljen pogrebni obred, govorniku za poslovilne besede, pevcem cerkvenega zbora iz Dražgoš. Iskrena hvala sosedom za nesebično pomoč. Vsem imenovanim in neimenovanim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, še enkrat iskrena hvala.

Vsi njeni
Dražgoše, 20. decembra 2014

V 77. letu nas je zapustil

DIMITRIJ MITO JEREB

Od njega smo se poslovili 23. decembra 2014 na pokopališču v Naklem. Zahvaljujemo se vsem, ki so se ga spomnili in se od njega poslovili.

Žena Marija, sin Sergej z družino in ostalo sorodstvo

ANKETA

V pričakovanju
novega leta

SAMO LESJAK

Zadnji dan v letu je dan, ko se poslovimo od starega leta ter pozdravimo prihod novega. Silvestrovo ponuja veliko možnosti, od družinskih praznovanj do potovanj. Mimoidoče smo povprašali, kako bodo preživeli najdaljšo noč leta.

Foto: Matic Zorman

Martin Rebolj, Stražišče:

»Silvestrovali bomo v družinskem krogu, in sicer se bomo odpravili v Tuhinjsko dolino, kjer se bomo prepustili užitkom prelepe zimske idile. Sveže zapadli sneg dodaja novo dimenzijo.«

Eva Brešar, Stražišče:

»Najdaljšo noč v letu bom preživela delovno, saj bom pomagala na drsališču in s toplimi napitki poskrbela, da obiskovalcev, ki bodo praznovali na prostem, ne bo zeblo.«

Jure Grahek, Drulovka:

»Novo leto bom pričakal v družbi prijateljev. Iz varnega toplega zavetja se bomo po polnoči odpravili na spektakularno okrašene ulice in trge naše prelepe prestolnice.«

Katarina Ahačič, Podljubelj:

»Silvestrovanje bom združila z rojstnodnevnim praznovanjem prijatelja. Veselim se že te najdaljše noči, ki nas zna ponesti novim, spontanim – tudi romantičnim – dogodivščinam naproti.«

Dejan Krmelj, Kranj:

»Silvestrski večer bom preživel v družbi najbližjih: najprej bomo prisluhnili koncertu šarmantnega Marka Vozlja, nato pa si voščili vse dobro ter se prepustili lepotam prazničnega ognjemeta.«

Odganjajo slabo, delajo prostor za dobro

Kranjski furmani te dni hodijo od vrat do vrat, pred prazniki pa so obiskali tudi prostore kranjske občine ter odganjali vse slabo in naredili prostor za dobre stvari.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Božično-novoletni koledniki, Kranjski furmani, te dni hodijo od hiše do hiše, saj s pesmijo, glasbilo, nošami in dobro voljo ohranjajo tradicijo že več kot tiso let starega kranjskega obrednega koledovanja. Tik pred prazniki so obiskali tudi prostore kranjske občine ter zaigrali, zapeli in tudi zaplesali.

»Koledništvo je bilo značilno za to zimsko obdobje, ko je bilo malo manj dela na poljih in so fantje izkoristili priložnost, da so v koš dobili kakšno dobroto. Glavni namen obiska kolednikov pa je bil, da so fantje z ropotom, truščem in pesmijo odganjali iz hiš, kar je bilo slabega, in tako ustvarjali več prostora za tisto, kar bi novo leto lahko prineslo dobrega. S tem namenom smo tudi mi prišli k vam,« je ob obisku na kranjski občini povedal umetniški vodja Furmanov Adrijan Novak.

Furmani delujejo pod okriljem akademske folklorne

Hudičev boben je ostal kot glasbilo iz časa Turkov oziroma janičarjev, Kranjski furmani pa so ga ob obisku dali v roke tudi županu Boštjanu Trilarju, da iz občinskih prostorov dokončno odžene vse slabo v tem letu in naredi prostor za dobro, ki prihaja v novem. / Foto: Tina Dokl

skupine Ozara Kranj, v božičnem in novoletnem času pa s koledniškimi pesmimi in glasbo vedrilo ljudi in voščilo srečo v novem letu. »Slišal sem, da je občinski proračun k sreči že sprejet, in verjamem, da bo na občino

v novem letu prišlo čim več dobrega. Zato predlagam, da še eno močno zaropotamo. Če bo ropotal še župan, pa toliko boljše,« je še povedal Adrijan Novak in županu Boštjanu Trilarju izročil tako imenovani hudičev boben.

Župan Trilar je resno vzel naročilo in pošteno ropotal, pesmim pa so prisluhnili mnogi sodelavci, ki so na koncu s Furmani tudi zapeli in zaplesali. Seveda gostje niso odšli brez dobrot v svojem košu.

Drsanje tudi v Naklem

Naklo – Letos so v Naklem že drugič postavili montažno drsališče na prostem nasproti občinske stavbe pri nadvozu za Strahinj. Drsanje je brezplačno, za tri evre pa si lahko tudi izposodite drsalke, in sicer vsak dan od 16. ure do 20.30, ob sobotah, nedeljah in v času šolskih počitnic tudi dopoldne med 10. in 13. uro. V večernih in jutranjih urah poteka hokej na ledu, termine je treba rezervirati. Drsališče Naklo je v primeru dežja ali močnega sneženja zaprto. Upravitelj je po dogovoru z Občino Naklo, ki financira najem in postavitve montažnega drsališča, Vita center Naklo, ki je za januar že razpisal tečaje drsanja za otroke in odrasle.

Montažno drsališče na prostem / Foto: Tina Dokl

Zvišali prispevek za novorojenčke

Žirovnica – Žirovniški občinski svet je na zadnji seji potrdil sklep, s katerim za 50 evrov povišujejo sredstva, ki jih občina nameni vsakemu žirovniškemu novorojencu. Tako bodo po novem starši ob rojstvu prvega in drugega otroka prejeli prispevek občine v višini 350 evrov, za tretjega in vsakega naslednjega pa po 550 evrov.

Tradicionalna božična maša na Plaži Krvavec

Krvavec – V četrtek, 25. decembra, je bila v lepem vremenu na prostem na Plaži v Tihi dolini na Krvavcu tradicionalna božična maša. Mašo je daroval duhovnik Pavle Juhant, udeležilo pa se je več kot dvesto ljudi.

vremenska napoved

Delno jasno bo, danes in jutri bodo možne posamezne kratkotrajne snežne plohe. Zjutraj bodo najnižje temperature, tudi pod -10 , čez dan pa bodo ostale pod lediščem. Še bo pihal šibak severovzhodni veter.

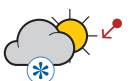
Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

TOREK

-12/-6 °C

SREDA

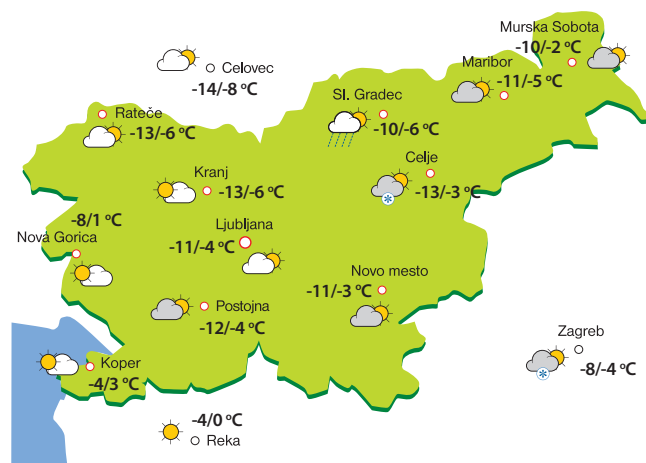

-13/-6 °C

ČETRTEK

-14/-3 °C

RADIO KRAJ 97.3

 E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si
 www.radio-kranj.si

☎ 04 / 28 12 220 - 051 303 505

GORENJSKI megasrček